

THIS UNION

SEIU

SEIU 2024 Կանոնադրություն և Կանոնակարգեր

ԻՆՉՊԵՍ ԱՅՆ ԸՆԴՈՒՆՎԵԼ Է 2024 թվականի ծնամ կոնվենցիայով

Ծառայություն Մատուցողների Միջազգային
Միություն, SOC, CLC

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ներածութիւն..... 5

ԾՄՄՄ-ի ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ..... 5

Արժեքների ՄԱՍԻՆ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ..... 6

I. ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ..... 7

II. ԱՌԱՐԿԱՆ ԵՎ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ..... 7

III. ԻՐԱՎԱՍՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԱՆԴԱՄԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ..... 9

IV. ԿՈՆՎԵՆՅՈՒՆ ԵՎ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑՈՒԹՅՈՒՆԸ..... 12

V. ՊԱՇՏՈՆԱՏԱՐ ԱՆՁԱՆՑ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆԸ..... 19

VI. ՊԱՇՏՈՆԱՏԱՐ ԱՆՁԻՆՔ..... 20

VII. ԹԱՓՈՒՐ ՊԱՇՏՈՆՆԵՐԻ ԶՄԱՂԵՑՈՒՄԸ..... 25

VIII. ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՆԱԽԱԳԱԶ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
ԵՎ ԻՐԱՎԱԶՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ..... 26

IX. ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ
ՔԱՐՏՈՒԴԱՐ-ԳԱՆՁԱՊԱՀԻՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ..... 34

X. ԳՈՐԾԱԴԻՐ ՓՈՆԵՆԱԽԱԳԱԶՆԵՐԻ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ..... 35

XI. ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱԴԻՐ ԽՈՐՀՐԴԻՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ..... 35

XII. ԳՈՐԾԱԴՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԱՐԳԵԼԱՓԱԿՈՒՄՆԵՐ..... 42

XIII. ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԸ..... 43

XIV. ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄԸ..... 50

XV. ՏԵՂԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ..... 52

XVI. ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ՀԱԶԵՐԸ ԵՎ ՓՈՆԱՆՅՈՒՄՆԵՐԸ..... 63

XVII. ԴԱՏԱԿԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԲՈՂՈՔՆԵՐ..... 63

XVIII. ԿԱՊԸ ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ՀԵՏ..... 70

XIX. ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ՄԱՀԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԱԾ ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐԸ..... 73

XX. ԿԵՆՍԱԹՇԱԿԱՅԻՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ ՏԵՂԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ԵՎ ՓՈՆԱԿԱՊԱԿՑԱԾ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ՊԱՇՏՈՆՅԱՆՆԵՐԻ
ԵՎ ԱՇԽԱՏԱԿԻՑՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ..... 74

XXI. ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՏԵՂԱԿԱՆ ԿԻՐԱՌՈՒԹՅՈՒՆԸ..... 79

XXII. ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՊԱՐՏԱԶԵՐԾՈՒՄԸ..... 80

XXIII. ԴԱՏԱԿԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ..... 80

XXIV. ՓՈՓՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ..... 82

XXV. ՏԱՐԲԱԼՈՒԾՈՒՄ..... 82

XXVI. ՊԱՇՏՊԱՆԻՉ ԴՐՈՒՅԹ..... 83

ՀԱԿԵԼՎԱԾ Ա. ԾՄՄՄ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԱՆԴԱՄԻ ԻՐԱԿՈՒՆՔՆԵՐԻ
ԵՎ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՕՐԻՆԱԳԻԾԸ..... 84

ՀԱԿԵԼՎԱԾ Բ. ԾՄՄՄ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՐԱԿՈՒՆՔՆԵՐԻ
ԵՎ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՕՐԻՆԱԳԻԾԸ..... 85

ՀԱԿԵԼՎԱԾ Գ. ԾՄՄՄ ԷԹԻԿԱՅԻ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐՔ ԵՎ ՀԱԶԵՐԻ
ԲԱՆՄԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ..... 86

ՀԱԿԵԼՎԱԾ Դ. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՐԳԻ ՁԵՂՆԱՐԿ..... 111

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Քանի որ աշխատավոր մարդկանց վիճակի գրեթե բոլոր բարելավումները կատարվել են կազմակերպված աշխատանքի ջանքերով, և քանի որ աշխատավարձի, աշխատավարձի և պրոֆեսիոնալ աշխատողների բարեկեցությունը լավագույնս կարող է պաշտպանվել և առաջընթաց ունենալ մեկ միջազգային միության մեջ նրանց միասնական գործողություններով, մենք կազմակերպել ենք Ծառայողների միջազգային միությունը և ընդունել հետևյալ կանոնադրությունը.

ՇՄՄՄ-Ի ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՇՄՄՄ-ի տեսլականն է արդար հասարակություն, որտեղ ճանաչվում է բոլոր աշխատողների արժեքը, իսկ անհատների նկատմամբ հարգանքը գերակա է՝ անկախ մեր ծագումից կամ մաշկի գույնից որտեղ բոլոր ընտանիքներն ու համայնքները կարող են բարգավաճում են և որտեղ մենք ավելի լավ և հավասար աշխարհ ենք ժառանգություն թողնելու մեր գալիք սերունդներին:

*Արդար
հասարակության
տեսլականը*

Այս միության առաքելությունն է ստեղծել ուժ՝ հաղթելու Միություններ բոլորի համար և ընդմիջտ վերջ տալ աղքատության աշխատավարձին: Դրա համար պետք է մեր բոլորի ներգրավվածությունը: Որովհետև երբ մենք ասում ենք Միություններ բոլորի համար, դա հենց այն է, ինչ մենք նկատի ունենք՝ ոչ ոք դուրս չի մնացել կամ հետ չի մնացել: Մենք կգրենք նոր կանոններ, որպեսզի բոլոր աշխատողները՝ յուրաքանչյուր ռասայից և ցանկացած վայրից, կարողանան կազմակերպվել գործատուների, արդյունաբերության, ոլորտների և աշխարհագրության մեջ, ոչ միայն յուրաքանչյուր աշխատավայրում: յս ոլորտային մոտեցումը SEIU-ի անդամներին ավելի շատ ուժ կտա՝ բարձրացնելու չափանիշները մեր ոլորտներում և համայնքներում, ավելի լավ պայմանագրեր կնքելու և ներգաղթի, կլիմայի, առողջապահության և ռասայական արդարության համար մեր պայքարում հաղթելու համար:

Մենք գիտենք, որ առաջ գնալու միայն մեկ ճանապարհ կա, քանի որ միլիոնավոր մեզանից միավորված են մեր պահանջները բարձրաձայնելու համար: Մեր աշխատանքը արժանապատվություն ունի: Մեր կյանքերն արժեք ունեն: Եվ մենք հույս ունենք: Մենք օգտագործում ենք այդ հույսը՝ խթանելու մեր պայքարը՝ Միություններ բոլորի համար շահելու նպատակով, անկախ նրանից, թե որտեղ ենք աշխատում, անկախ նրանից, թե որտեղ ենք ապրում:

Յուրաքանչյուր ընդմիջման սենյակում, յուրաքանչյուր բանակցությունների սեղանի շուրջ, համայնքային ֆորումներում և անկյունային խանութում, մեր դպրոցներում, մեր հիվանդանոցներում, մեր աղոթատներում, սոցիալական ցանցերում և տեսահավաքներում, մեր թակած յուրաքանչյուր դռան մոտ և քվեատուփերում, որտեղ մենք մեր ծայները տրամադրենք որպես փոփոխության պահանջ, մենք կպահանջենք «Միություններ բոլորի համար»: Միասին այս միությունում մենք կկառուցենք իշխանություն և կհաղթենք միմյանց համար և միմյանց հետ՝ ստեղծելու բոլորովին նոր աշխատանքային շարժում, գրելու նոր կանոններ և համոզվելու, որ ապագա սերունդները կարող են ապրել ազատ, արդար, հույսով լի կյանքով:

ԱՐԺԵՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ԶԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Երբ մենք միասին աշխատենք մեր առաքելությունն իրականացնելու և մեր նպատակներն իրականացնելու համար, մենք առաջնորդվելու ենք մեր հիմնական արժեքներով՝ արդարություն, ազնվություն, համերաշխություն, արդարություն, հարգանք, ներառականություն և հույս: Այս հասկացությունները խոսում են այն մասին, թե ինչն է մեզ ամենաշատը հետաքրքրում: Մենք ընդունում ենք դրանք որպես չափանիշներ մեր ողջ աշխատանքի համար, որպեսզի համոզվենք, որ մեր գործողությունները համահունչ են այն արժեքներին, որոնք մենք ամենաթանկն ենք համարում:

Հոդված I. ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ

Սույն կազմակերպության անվանումն է կապակցված է Change to Win-ի և կանադայի աշխատանքային կոնգրեսի հետ և բաղկացած է լինելու դրա կողմից գրանցված և կանոնադրված անսահմանափակ քանակությամբ Տեղական միություններից՝ ի լրումն նրա անդամության և պարբերաբար ձևավորվող ցանկացած փոխկապակցված մարմինների: Բացառիկ միության հավաքական ուժը մեծացնելու և կազմակերպության բոլոր մակարդակներում նրա անդամների ջանքերին աջակցելու համար յուրաքանչյուր Տեղական միության և հարակից մարմնի անվանում պետք է սկսվի «ՇՄՄՄ»-ով (SEIU):

Անվանումը և
կազմակերպությունը

Հոդված

II. ԱՌԱՐԿԱՆ ԵՎ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ

Սույն Միջազգային միության գործունեության նպատակն է նպաստել իր անդամների բարեկեցությանը և բարելավել նրանց կենսապայմանները՝ տարբեր մոտեցումների միջոցով, որոնք կարող են ներառել սակայն չսահմանափակվել հետևյալով.

Միության
նպատակները

(ա). Տնտեսական օգուտների ապահովում, ինչպիսիք են՝ բարելավված աշխատավարձը, աշխատանքային ժամերը և պայմանները, որոնք կարող են ձեռք բերվել կազմակերպչական, կոլեկտիվ բանակցությունների, օրենսդրական և քաղաքական ջանքերի և այլ իրավական մեթոդների կիրառման միջոցով:

Տնտեսական
առավելությունների
ապահովում

(բ). Սույն Միջազգային միության շրջանակներում բոլոր իրավասու աշխատող մարդիկ կազմակերպման և համախմբման միջոցով:

Աշխատող
մարդկանց
կազմակերպում
և համախմբում

(գ). Ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն, համայնքում և աշխատանքային շարժման մեջ սույն Միջազգային միության հեղինակությունը մեծացնելու և այս կազմակերպության, և նրա անդամների շահերն առաջ մղելու նպատակով՝ տեղական, ազգային

Ներգրավվել այնպիսի
գործունեության
մեջ, որը նպաստում
է արհմիության
դիրքորոշմանը
համայնքում և
աշխատանքային
շարժման մեջ

կամ միջազգային մակարդակներում՝ տարբեր քաղաքացիական, սոցիալական, քաղաքական, իրավական, տնտեսական, մշակութային, կրթական, բարեգործական և այլ միջոցառումներին մասնակցելու միջոցով:

Կոլեկտիվ բանակցություն

(Դ). Կոլեկտիվ բանակցություններում մարդկանց ներգրավման իրավունքների խթանման և ամրապնդման և այս գործընթացը դյուրացնելու նպատակով նորարարական մոտեցումների ներդրման միջոցով:

Նպաստների և առավելությունների ապահովում

(Ե). Արհեստակցական միության առանձին անդամների, պաշտոնատար անձանց և աշխատակիցների համար կրթության, վերապատրաստման, նոր տեխնոլոգիաների հասանելիության, անդամների համար ռեսուրս կենտրոնների, 21-րդ դարի հաղորդակցության ոլորտի արտոնությունների և առավելությունների, կենսաթոշակների և մահվան ու բարեկեցության նպաստների տրամադրման միջոցով:

Օգնել տեղական միություններին համակարգել

(Զ). Տեղական միությունների միջև փորձի փոխանակման և ռեսուրսների միավորման դյուրացման, լավագույն փորձից սովորելու մշակույթի ձևավորման և փոխադարձ հաշվետվողականության միջոցով:

Համագործակցել աշխատանքային և այլ կազմակերպությունների հետ

(Է). Համագործակցության և բարոյական, դրամական կամ այլ միջոցներով օգնության տրամադրման միջոցով՝ այն աշխատանքային կազմակերպություններին, որոնք սույն Միջազգային միությանը փոխկապակցված կամ փոխկապակցված չեն կամ ցանկացած այլ խմբերին կամ կազմակերպություններին, որոնք ունեն նմանատիպ նպատակներ կամ որոնց գործունեության բնույթն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն շահավետ է սույն Միջազգային միության կամ դրա անդամների համար:

Միության պաշտպանություն

(Ը). Սույն Միջազգային միության ամրապնդման ու պաշտպանության միջոցով՝ օգտագործելով բոլոր օրինական միջոցները, որոնք հնարավորություն կտան իրագործելու իր նպատակները, խնդիրները և պարտականությունները:

(Թ). Օրենքին համապատասխան, սույն Միջազգային միության գույքի և միջոցների օգտագործման միջոցով՝ ընդգրկելով օգտագործման, ծախսերի և ներդրումների բոլոր ձևերը՝ իր նպատակներին հասնելու, իր պարտականությունները կատարելու և նման այլ նպատակների համար, որոնք ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն նպաստում են սույն Միջազգային միության և նրա անդամների շահերին:

*Միության
ռեսուրսների
օգտագործումն
իր նպատակներին
հասնելու համար*

(Ժ). Պայմանագրեր կնքելով անկախ կազմակերպությունների աշխատողների հետ, որոնցում կարևորվում են նման կազմակերպությունների երկարամյա պատմությունը, եզակի կարիքներն, ավանդույթները և նշանակալի ձեռքբերումները, և գործադրելով բոլոր հնարավոր ջանքերը՝ նման կազմակերպություններին տրամադրելու այնպիսի ծառայություններ, որոնք շահավետ են մեր գործող անդամների համար:

*Միավորված անկախ
կազմակերպություններ*

(Ի). Լիազորելով ԾՄՄՄ-ի անդամներին առաջնորդություն ստանձնել և ներգրավվել կազմակերպչական, բանակցությունների վարման, քաղաքական նախաձեռնությունների և ուղղակի գործողությունների իրականացման ու համայնքի հետ համագործակցության հաստատման գործընթացներում:

*Անդամների
հզորացում*

(Լ). Ստեղծելով աշխատավորների կազմակերպման նոր ձևեր՝ ուղղված աշխատող մարդկանց համար կոլեկտիվ տնտեսական և քաղաքական ուժի ստեղծմանը, և

*Աշխատողների
կազմակերպման
նոր ձևերի
ստեղծում*

(Մ). Հիմնելով արդարության հաստատմանը նվիրված ավելի լայն շարժում:

*Ավելի լայն
շարժում
կառուցելը*

Հողված

**III. ԻՐԱՎԱՍՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ
ԱՆԴԱՄԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ**

Բաժին 1. Միջազգային միությունը կազմված է և իրավասություն ունի իր հետ փոխկապակցված մարմինների և բոլոր Տեղական միությունների նկատմամբ, որոնք կազմված են պետական և

*Իրավասությունը
տեղական
միությունների
և հարակից
մարմինների
նկատմամբ*

մասնավոր հատվածի աշխատող մարդկանցից, ներառյալ նրանց, ովքեր ծառայություններ և խնամք են տրամադրում:

Միջազգային արհեստակցական միության նախագահը կարող է վերը նշված իրավասության շրջանակներն այնպես մեկնաբանել, որպեսզի ներառի աշխատողների բոլոր դասակարգումները՝ աշխարհի ցանկացած երկրի ցանկացած հաստատությունում:

Բաժին 2 (ա). Տեղական միությունները և նրանց անդամները, բոլոր փոխկապակցված մարմինների հետ միասին, գտնվում են Միջազգային միության իրավասության ներքո:

(բ). «Փոխկապակցված մարմիններ» եզրույթը ներառում է Նահանգային և Մարզային խորհուրդները, Համատեղ խորհուրդները, Ծառայությունների մատուցման խորհուրդները, տարածքային, կրոնական և արդյունաբերական կոնֆերանսներն ու ստորաբաժանումները, կազմակերպչական հանձնաժողովները, ժամանակավոր տեղական կառույցները, ինչպես նաև Միջազգային միության կողմից պարբերաբար ստեղծվող նմանատիպ այլ մարմիններ, բացառությամբ՝ Տեղական միությունների: Ցանկացած այլ փոխկապակցված մարմին «Տեղական միություն» եզրույթի մաս չի համարվում:

*Անդամակցության
իրավասություն*

Բաժին 3 (ա). Սույն Միջազգային միության իրավասության ներքո գտնվող ցանկացած աշխատանքով զբաղվող յուրաքանչյուր աշխատակից ունի Միջազգային միությանը, Տեղական միությանը, կազմակերպչական կոմիտեին, ժամանակավոր տեղական կամ այս կազմակերպության այլ լիազորված մարմինն անդամակցելու իրավունք: Տեղական միությունը իրավասու է սահմանել անդամակցության լրացուցիչ չափանիշներ Տեղական միության կանոնադրության մեջ և կանոնակարգերում: Իրավասությունը կարող է տարածվել նաև Տեղական միության կամ Միջազգային միության հետ փոխկապակցված մարմնի կազմում ծառայություն մատուցողների վրա: Այնուամենայնիվ, նման ծառայություն մատուցողների անդամակցության

*Տեղական միության
անդամակցության
լրացուցիչ
պահանջներ*

հաստատման որոշումը կայացվում է յուրաքանչյուր Տեղական միության հայեցողությամբ: Միջազգային գործադիր խորհուրդը պատասխանատու է համապատասխանության չափանիշների և տարբեր պայմանների (ներառյալ՝ անդամավճարների) սահմանման համար՝ փոխկապակցված, թոշակի անցած անդամների (որտեղ չկա Տեղական միության թոշակառու անդամների ծրագիր), և սույն կանոնադրության համաձայն ստեղծված Միջազգային կամ փոխկապակցված կազմակերպություններում անդամության այլ առանձին կատեգորիաների համար:

Անդամակցության հատուկ կատեգորիաներ

(բ). Միջազգային միության իրավասության շրջանակում գործող ինքնազբաղված անձինք կարող են իրավասու լինել անդամակցելու Տեղական միություններին, պայմանով, որ նրանք բավարարում են Տեղական միության կանոնադրությամբ և կանոնակարգերով սահմանված ցանկացած լրացուցիչ պահանջ: Միջազգային միության Նախագահն իրավասու է սահմանելու ցանկացած անհրաժեշտ կանոն և կանոնակարգ՝ կապված սույն Միջազգային միության իրավասությամբ գործող ինքնազբաղված աշխատողների հետ:

Ինքնազբաղված աշխատողների իրավասությունը

(գ). Միջազգային միության հաստատմամբ՝ Տեղական միությունները կարող են սահմանել անդամակցության տարբեր կատեգորիաներ և վճարների դրույքաչափեր այն անձանց համար, ովքեր ներկայացված և ներկայացված չեն Տեղական միության կողմից կոլեկտիվ բանակցությունների նպատակներով, ներառյալ, բայց չսահմանափակվելով ցմահ, պաշտոնաթող և ասոցիացված անդամներով:

Լիազորված են տեղական միության անդամության հատուկ կատեգորիաներ

(դ). Անդամակցության կամ անդամակցության իրավունքի հետ կապված ցանկացած վեճ լուծվում է Միջազգային նախագահի կողմից՝ միաժամանակ Տեղական միությանը կամ դիմողին տրամադրելով իր որոշման վերաբերյալ բողոքը Միջազգային գործադիր խորհրդին գրավոր ներկայացնելու իրավունք՝ նշված որոշման մասին ծանուցում ստանալուց հետո 10 օրվա ընթացքում:

Անդամակցության վեճերի լուծում

Բաժին 4. Անդամներին արգելվում է որևէ ձևով խտրականություն դրսևորել կամ խթանել

Խտրականությունն արգելվում է

խտրականությունն այլ անդամների նկատմամբ՝ ելնելով ռասայից, դավանանքից, մաշկի գույնից, կրոնից, սեռից, գենդերային ինքնարտահայտումից, սեռական կողմնորոշումից, ազգությունից, քաղաքացիությունից, ամուսնական կարգավիճակից, ծագումից, տարիքից կամ հաշմանդամություն ունենալու փաստից:

Հոդված

IV. ԿՈՆՎԵՆՑԻԱՆ ԵՎ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑՉՈՒԹՅՈՒՆԸ

Բաժին 1. Սույն Միջազգային Միության Կոնվենցիան գումարվում է յուրաքանչյուր չորս տարին մեկ անգամ և պետք է գումարվի այն ժամանակ և այն վայրում, որը կարող է սահմանել Միջազգային գործադիր խորհուրդը Միջազգային Նախագահի առաջարկով: Եթե Միջազգային միության վերահսկողությունից դուրս հանգամանքները անիրագործելի, անհնարին կամ անսպասելի կդարձնեն Կոնվենցիայի գումարումը, Միջազգային գործադիր խորհուրդը կարող է հետաձգել Կոնվենցիան և/կամ Կոնվենցիան գումարել էլեկտրոնային եղանակով կամ կիրառելի օրենսդրությանը համապատասխան այլ միջոցներով: Հետաձգման դեպքում վերահսկիչների հորհրդի բոլոր պաշտոնատար անձինք և անդամները շարունակում են իրենց պաշտոնավարումը՝ մինչև Կոնվենցիայի անցկացումը և նոր իրավահաջորդների ընտրությունը՝ կանոնադրության և կանոնակարգերի համաձայն:

Բաժին 2. Հատուկ Կոնվենցիաները կարող են գումարվել Միջազգային գործադիր խորհրդի հրամանով՝ նույն խորհրդի կողմից Միջազգային նախագահի առաջարկությամբ սահմանված ժամկետում և վայրում, և բոլոր գործերը, ներառյալ՝ Միջազգային գործադիր խորհրդի կասեցումների և որոշումների վերաբերյալ բողոքարկումները, կարող են ներկայացվել նման Հատուկ Կոնվենցիայի քննարկմանը՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հրավերում առկա են կոնկրետ սահմանափակումներ: Նման հրավերի մասին ծանուցումը յուրաքանչյուր Տեղական միությանը տրվում է Հատուկ Կոնվենցիայի

միջազգային համագումարներ

Արտակարգ իրավիճակների ապահովում

Հատուկ կոնվենցիաներ

անցկացման օրվանից առնվազն 60 օր առաջ՝ Տեղական միության կողմից ներկայացվելիք պատվիրակների քանակի հետ միասին: Բոլոր շատուկ Կոնվենցիաների վերահսկողությանն են վերաբերվում սույն Շոդվածի մյուս բոլոր դրույթները:

Բաժին 3. Միջազգային Կոնվենցիայի կազմի մեջ մտնում են իրենց Տեղական Միություններից պատշաճ կերպով ընտրված պատվիրակները, սակայն Միջազգային Կոնվենցիայում որևէ Տեղական միություն ներկայացնելու կամ իրենց ձայնի իրավունքից օգտվելու իրավասություն ունեն միայն այն պատվիրակներն, ովքեր ընտրվել են բոլոր կիրառելի օրենքներին և սույն կանոնադրության ու կանոնակարգերի դրույթներին համապատասխան: Շարք է նշել, որ բոլոր լրիվ զբաղվածությամբ միջազգային պաշտոնատար անձինք իրենց պաշտոնավարման ընթացքում իրականացվող ցանկացած Կոնվենցիայում ձայնի իրավունք ունեցող պատվիրակներ են համարվում, ովքեր սակայն չունեն քվեարկելու իրավունք: Տեղական միության բոլոր պաշտոնատար անձինք, ովքեր ընտրվել են գործող կանոնադրությունների համաձայն, նման ընտրությունների հիման վրա իրենց պաշտոնավարման ընթացքում տեղի ունեցող ցանկացած Միջազգային Կոնվենցիայում իրավունք ունեն հանդես գալու որպես պատվիրակ: Եթե Կոնվենցիայի հրավերն ստանալու պահին պարզ է դառնում, որ ընտրված պաշտոնատար անձանց թիվը պակաս է Միջազգային Կոնվենցիայում Տեղական միության կողմից ներկայացվելիք պատվիրակների թվից, ապա, ըստ անհրաժեշտության, Տեղական գործադիր խորհուրդը կարող է լրացուցիչ իրավասու անդամների առաջադրման և գաղտնի քվեարկության գործընթաց կազմակերպել՝ Կոնվենցիայում մասնակցության համար: Առարկություններ չունենալու դեպքում՝ նման պաշտոնի համար առաջադրված անձինք համարվում են ընտրված՝ առանց հետագա ընթացակարգերի անհրաժեշտության: Պաշտոնատար անձանց նշանակումը որպես Կոնվենցիայի պատվիրակներ և փոխարինողներ այն դեպքում, երբ ոչ բոլոր պաշտոնատար անձինք կարող

Պատվիրակների իրավասությունը և ընտրությունը

Ի պաշտոնե պատվիրակներ

Լրացուցիչ պատվիրակներ

Են մասնակցել որպես պատվիրակներ, պետք է հստակ սահմանվի Տեղական միության կանոնադրության և կանոնակարգերի շրջանակներում: Միևնույն ժամանակ, Տեղական միության գլխավոր գործադիր տնօրենն իրավունք ունի որպես պատվիրակ հանդես գալու, եթե վերջինս համապատասխանում է ընտրության չափանիշներին և նույնիսկ, եթե Տեղական միությունը չի առաջադրել նրա թեկնածությունը: Ցանկացած Տեղական միություն կարող է հրաժարվել վերոնշյալ դրույթից, ըստ որի:

Ի պաշտոնե պատվիրակների և փոխարինողների նշանակումը

Տեղական միության պաշտոնյաներն ի պաշտոնե Միջազգային Կոնվենցիայի պատվիրակներ են հանդիսանում և կարող են նախատեսել այդպիսի պատվիրակների առաջադրում և ըստ անհրաժեշտության, գաղտնի քվեարկությամբ ընտրություն՝ տեղական կանոնադրության և կանոնակարգերի դրույթների համաձայն: Ավելին, կախված համապատասխան կանոնադրությունից՝ Միջազգային գործադիր խորհուրդն իրավասու է սահմանել ներկայացուցչական կանոնակարգեր՝ փոխկապակցված անդամ խմբերի կամ անդամության այլ տարբեր կատեգորիաների կամ տեղացի պատվիրակների համար, որոնք սահմանվում են Միջազգային կամ Հատուկ Կոնվենցիայի մասնակցության հրավերի ծանուցման մեջ: Ոչ մի դեպքում նման խմբերի ներկայացուցչության հիմքը չպետք է թվապես գերազանցի ստորև՝ Բաժին 4-ում սահմանված քանակը: Այս պատվիրակներին տրված քվեարկության ցանկացած արտոնություն պետք է համապատասխանի գործող օրենքների պահանջներին:

Անդամության կամ տեղացիների հատուկ կատեգորիաների ներկայացում

Կոնվենցիայի պատվիրակների ներկայացուցչության բանաձևը

Բաժին 4. Ներկայացուցչության հիմքը պետք է լինի հետևյալը. մեկ պատվիրակ ներկայացնում է 500 կամ ավելի անդամների, և մեկ լրացուցիչ պատվիրակ, ով ներկայացնում է յուրաքանչյուր լրացուցիչ 500 անդամի կամ նրա հիմնական մասը՝ մինչև 5000 անդամ, այնուհետև, մեկ լրացուցիչ պատվիրակ, ով ներկայացնում է յուրաքանչյուր լրացուցիչ 1000 անդամի կամ դրա հիմնական մասը: Պատվիրակների ոչ ամբողջական կազմով ներկայացված լինելու դրոշումը չի կարող ազդել

Տեղական միության իրավասու ձայների վրա: Կոնվենցիայում ներկայացուցչությունն ապահովող պատվիրակների թիվը որոշվում է Տեղական միության Գործադիր խորհրդի կողմից: Քվեարկելու պատակով Տեղական միության անդամների հաշվարկում չեն ներառվում մշտական և թոշակի անցած անդամները, ովքեր Տեղական միության աշխատող անդամների, ասոցացված անդամների ու գործակալությունների վարձ վճարող անդամների կողմից վճարվող լրիվ անդամավճարից պակաս են վճարում:

Բացառություններ

Բաժին 5. Ի լրումն Բաժին 4-ում բերված ներկայացուցչության պայմանների՝ յուրաքանչյուր տեղական միություն, որն ունի ավելի քան 500 անդամից թոշակի անցած անդամներ, իրավունք ունի ունենալ մեկ պաշտոնաթող անդամ պատվիրակ, ով պետք է մասնակցի Կոնվենցիայում ձայնի և ձայնի իրավունքով: Միայն այն թոշակի անցած անդամներն, ովքեր նախքան Կոնվենցիան 60 օր հանդիսացել են Տեղական միության գործող անդամներ, պաշտոնաթող կամ մշտական անդամներ, կարող են ներկայացվել որպես պաշտոնաթող անդամ-պատվիրակներ: Թոշակի անցած անդամ պատվիրակն ընտրվում է պաշտոնաթող անդամ պատվիրակ ընտրելու համար նախատեսված Տեղական միության կանոնադրության և կանոնակարգերի ընթացակարգերի համաձայն կամ Տեղական միության Գործադիր խորհրդի կողմից, եթե Տեղական միության կանոնադրությամբ և կանոնակարգերով այլ ընթացակարգեր նախատեսված չեն: Թոշակի անցած անդամ պատվիրակն իրավասու չէ քննարկել Կոնվենցիայում անդամավճարների հետ կապված հարցերը, ինչպես նաև առաջադրել ու քվեարկել պաշտոնատար անձի օգտին:

Թոշակի անցած անդամ պատվիրակներ

Ընտրական իրավունքի սահմանափակում

Բաժին 6. Պատվիրակներին չի թույլատրվում ներկայացնել մեկից ավելի Տեղական միություն:

Կրկնակի ներկայացումն արգելված է

Բաժին 7 (ա). Չգրանցված, չփոխկապակցված և Կոնվենցիայի բացումից առնվազն մեկ ամիս առաջ լավ համբավ չստեղծած ոչ մի Տեղական միություն չի ներկայացվի Կոնվենցիայում, իսկ այն Տեղական միությունը, որն իրավունք է ստացել ներկայացվելու

Մեկ ամսվա պահանջ

Կոնվենցիայում, նախքան Կոնվենցիայի բացումը Միջազգային գանձապետարան պետք է վճարի առնվազն մեկ ամսվա կտրվածքով մեկ շնչին բաժին ընկնող հարկերը:

Լավ համբավի պահանջ

(բ). Կոնվենցիային ներկայացվելու իրավունք ստացած Տեղական միության կողմից վճարման ենթակա բոլոր գումարները՝ (i) Միջազգային միությանը՝ մեկ շնչի համար հարկի վճարմամբ, կամ այլ ձևով, (ii) այլ փոխկապակցված մարմիններին՝ մեկ շնչի համար հարկի վճարմամբ կամ Միջազգային գործադիր խորհրդի կողմից սահմանված կամ մերժված այլ ձևով, և (iii) սույն կանոնադրությամբ նախատեսված ցանկացած կենսաթոշակային կամ սոցիալական հիմնադրամի համար վճարվող բոլոր գումարները պետք է վճարվեն Կոնվենցիայի բացումից առնվազն 15 օր առաջ:

Համագումարի հրավեր

Բաժին 8. Կոնվենցիայի հրավերը հրապարակվում է Կոնվենցիայի իրականացման ամսաթվից առնվազն 100 օր առաջ՝ Միջազգային քարտուղար գանձապահի կողմից, ով նաև յուրաքանչյուր Տեղական միությանը ծանուցում է տվյալ Միությանը հատկացված պատվիրակների թվաքանակի մասին: Վերջինս Տեղական միությանը ներկայացնում է պատվիրակության հավաստագիր-ձևաթուղթ, որը պարունակում է Տեղական միության գրանցված պատվիրակների անունները և Տեղական միության նախագահի և քարտուղարի ստորագրությունների համար հատկացված տեղերը:

Պատվիրակության ձևերի (հավատարմագրերի) հավաստագրում

Հավատարմագրերի ստացման վերջնաժամկետ

Բաժին 9. Պատվիրակության հավաստագիր-ձևաթուղթը, որը պարունակում է Միջազգային Կոնվենցիայի պատվիրակների անունները և ստորագրված է Տեղական միության քարտուղարի և նախագահի կողմից, պետք է ուղարկվի Միջազգային քարտուղար-գանձապահին՝ Կոնվենցիայի բացումից առնվազն 30 օր առաջ: Կոնվենցիային մասնակցելու իրավունք ունեցող պատվիրակը չի կարող որակագրվել միայն այն պատճառով, որ Տեղական միության պաշտոնատար անձը չի ընդգրկել նրա անունը պատվիրակության հավաստագիր-ձևաթղթում:

Բաժին 10. Տեղական միությունը կարող է նախատեսել այնպիսի թվով փոխարինողների ընտրություն, որը ողջամտորեն կպահանջվի կանոնավոր ընտրված պատվիրակների փոխարինման համար՝ ի լրումն սույն Շոդվածի 3-րդ բաժնում սահմանված կարգով ընտրված պատվիրակների: Այդ փոխարինողներն ընտրվում են սույն Շոդվածի 3-րդ բաժնում նախատեսված կարգի համաձայն: Յուրաքանչյուր պատվիրակ կամ փոխարինող պետք է հանդիսանա Տեղական միության անդամ, ով աշխատում է Տեղական միության իրավասության ներքո: Այս պահանջը, սակայն, չպետք է մեկնաբանվի որպես խոչընդոտող հանգամանք որևէ անդամի համար, ով հանդիսանում է Տեղական միության կամ Միջազգային միության կամ դրանց որևէ մասնաճյուղի պաշտոնատար անձ կամ աշխատակից կամ, ով ընտրվել է պետական կամ սույն Միջազգային միությանը փոխկապակցված կազմակերպություն՝ որևէ պաշտոնում:

Այլընտրանքային պատվիրակներ

Անդամակցության պահանջ

Բաժին 11. Յուրաքանչյուր անդամ, ով ցանկանում է բողոքարկել որևէ պատվիրակի ընտրությունը կամ Տեղական միության պաշտոնատար անձի՝ որպես պատվիրակ հանդես գալու իրավունքը՝ IV հոդվածի 3-րդ բաժնի համաձայն, պետք է գրավոր բողոք ներկայացնի Միջազգային քարտուղար գանձապահին՝ այդ ընտրությունից հետո 15 օրվա ընթացքում կամ Տեղական միության այն որոշումից հետո, որ IV Շոդվածի 3-րդ Բաժնի համաձայն, ընտրություն հարկավոր չէ: Ցանկացած նման բողոք պետք է փոխանցվի Մանդատային հանձնաժողովին՝ Միջազգային քարտուղար գանձապահի հոգածության ներքո: Մանդատային հանձնաժողովը կարող է վերացնել բողոքների ընդունման ժամկետային սահմանափակումը՝ հաշվի առնելով այն, որ բողոքարկող անդամը տեղյակ չի եղել բողոքարկման հիմքի մասին, որպեսզի ժամանակին ներկայացնեի բողոքը, կամ դիմել է բողոքով այդ հիմքը պարզելուց անմիջապես հետո: Մանդատային հանձնաժողովը ուսումնասիրում է ժամանակին ներկայացված բոլոր բողոքները և ներառում դրանց վերաբերող որոշումը Կոնվենցիային

Պատվիրակների ընտրությունների բողոքի ցույցեր

ներկայացվելիք զեկույցում: Հանձնաժողովն, իր հայեցողությամբ, կարող է կազմակերպել որևէ բողոքի լուսն՝ համապատասխանաբար տեղեկացնելով բոլոր շահագրգիռ կողմերին:

*Քվեարկության
ուժի հաշվարկ*

Բաժին 12. Կոնվենցիայում յուրաքանչյուր Տեղական միությանը քվեարկության իրավունքով տրամադրվող ձայների քանակը սահմանվում է՝ դրա անդամների համար կատարված 12 ամենավերջին կանոնավոր ամսական՝ մեկ շնչին բաժին ընկնող հարկային վճարումների միջինացման միջոցով: Վճարումները Միջազգային Միության կողմից պետք է ստացվեն Կոնվենցիայի կայացման օրացուցային տարվան նախորդող տարվա դեկտեմբերի 31-ին կամ դրանից առաջ: Նոր կանոնադրված Տեղական միությունների դեպքում, երբ դեռ մինչև դեկտեմբերի 31-ը տասներկու ամիս վճարումներ չեն կատարվել, ձայների քանակը սահմանվում է՝ դրա անդամների համար Միջազգային միության կողմից ստացված ամսական մեկ շնչին բաժին ընկնող վճարումների միջինացման միջոցով՝ առավելագույնը տասներկու ամսվա հաշվարկով: Ձայների քանակի հաշվարկից բացառվում են ասոցացված անդամները, մշտական անդամները կամ գործակալության վարձ վճարողները: Այն դեպքում, երբ մեկ Տեղական միությունից ներկայացված է երկու կամ ավելի պատվիրակ, ապա քվեն հավասարապես բաժանվում է նրանց միջև: Չոփված XIV-ի համաձայն՝ անդամների վերակազմակերպման արդյունքում ստեղծված նոր կանոնադրված Տեղական միությունների քվեների քանակը սահմանվում է Միջազգային գործադիր խորհրդի կողմից, որպեսզի անդամները ներառվեն միայն մեկ Տեղական միության քվեների քանակի մեջ:

*Բացառումներ
քվեարկության
ուժի
հաշվարկից*

*Չավատարմագրերի
Հանձնաժողով*

Բաժին 13. Միջազգային նախագահը, յուրաքանչյուր Կոնվենցիայից առաջ, պատվիրակներից ընտրում է առնվազն յոթ հոգի՝ Մանդատային հանձնաժողովի կազմավորման նպատակով: Միջազգային նախագահը և Միջազգային քարտուղար գանձապահը պետք է հանձնաժողովի անդամներ հանդիսանան: Բոլոր լիազորությունները պետք է փոխանցվեն սույն հանձնաժողովին: Սույն հանձնաժողովը Կոնվենցիայում ներկայացնում է իր

գրավոր զեկույցը:

Բաժին 14. Կոնվենցիայում Տեղական միության կողմից առաջարկված դիտարկվելիք բոլոր որոշումները պետք է գրավոր ներկայացվեն Միջազգային քարտուղար գանձապահին՝ Կոնվենցիայից առնվազն 30 օր առաջ, հակառակ դեպքում՝ դրանք քննարկման չեն դրվի, բացառությամբ՝ ներկա պատվիրակների միաձայն համաձայնության դեպքում: Որոշումները կարող են Կոնվենցիայի քննարկմանը ներկայացվել Միջազգային գործադիր խորհրդի կողմից՝ Կոնվենցիայի ընթացքում ցանկացած պահի՝ առանց միաձայն համաձայնության:

Կոնվենցիայի քանաձևեր

Բաժին 15. Կոնվենցիային մասնակցելու իրավունք ունեցող ծայների մեկ չորրորդը կազմող պատվիրակները գործերի վարման նպատակով քվորում են ձևավորում:

Կոնվենցիայի քվորում

Բաժին 16. Նախորդ Կոնվենցիայի կարգավորող կանոնակարգերն ու ընթացակարգերն ուժի մեջ կլինեն սույն Միջազգային միության յուրաքանչյուր Կոնվենցիայի մեկնարկից մինչև Կոնվենցիայի գործողությունների միջոցով նոր կանոնակարգերի հաստատումը:

Միջանկյալ կանոններ

Հոդված

V. ՊԱՇՏՈՆԱՏԱՐ ԱՆՁԱՆՑ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Բաժին 1. Միջազգային բոլոր պաշտոնատար անձանց թեկնածուների առաջադրումը կատարվում է բաց Կոնվենցիայի և ընտրությունների միջոցով, իսկ եթե որևէ պաշտոնի համար կա մեկից ավելի թեկնածու, ապա անցկացվում է անվանական քվեարկություն: Անվանական քվեարկությունը պետք է իրականացվի ծայնային և/կամ բաց գրավոր քվեարկությամբ՝ համաձայն Կոնվենցիայի սահմանված կանոնների: Պաշտոնատար անձինք ընտրվում են քվեների մեծամասնությամբ:

Միջազգային միության պաշտոնատար անձանց առաջադրում և ընտրություն

Բաժին 2. Միջազգային պաշտոնի կամ Տեղական միությունում կամ փոխկապակցված մարմնում պաշտոնի համար պայքարում ոչ մի թեկնածու (այդ թվում հեռանկարային թեկնածուները) կամ թեկնածուի

*Ոչ անդամի
աջակցություն
չկա*

ներկայացուցիչ չի կարող պահանջել կամ ընդունել ցանկացած տեսակի ֆինանսական օգնություն կամ այլուղղակի կամ անուղղակի օգնություն՝ Միջազգային միության անդամ չհանդիսացող որևէ անձից:

*Թեկնածուների
իրավասության
կամ
ընտրությունների
անցկացման
կարգի դեմ բողոքի
ակցիաներ*

Բաժին 3. Ցանկացած անդամ, ով ցանկանում է վիճարկել Միջազգային պաշտոնատար անձի ընտրությունը՝ կապված թեկնածուի համապատասխանության կամ ընտրությունների անցկացման կարգի հետ, պետք է բողոք ներկայացնի՝ Կոնվենցիայի կանոնների պահանջներին համապատասխան:

*Ընտրական
այլ բողոքի
ակցիաներ*

Բաժին 4. Ցանկացած անդամ, ով ցանկանում է նախընտրական բողոք ներկայացնել IV հոդվածի 11-րդ կամ սույն Շոդվածի 3-րդ բաժնի շրջանակներից դուրս հարցերի վերաբերյալ, ապա բողոքը պետք է ներկայացվի Կոնվենցիայից հետո՝ 15 օրվա ընթացքում: Նման բնույթի բոլոր բողոքները պետք է ներկայացվեն Միջազգային նախագահին: Եթե Միջազգային նախագահը համարում է, որ լուումներն անհրաժեշտ են, ապա նա կջանա, որպեսզի լուումները նշանակվեն բողոքի ներկայացումից հետո 30 օրվա ընթացքում, իսկ որոշումը կայացնի հաջորդ 30 օրվա ընթացքում: Միջազգային գործադիր խորհրդին վերանայման միջնորդություն կարող է ներկայացվել Միջազգային նախագահի վերջնական գործողությունից հետո՝ 15 օրվա ընթացքում: Միջազգային գործադիր խորհրդին վերանայման միջնորդություն կարող է ներկայացվել Միջազգային նախագահի վերջնական գործողությունից հետո՝ 15 օրվա ընթացքում:

Շոդված

VI. ՊԱՇՏՈՆԱՏԱՐ ԱՆԶԻՆԵ

*Միջազգային
միության
պաշտոնատար
անձինք*

Բաժին 1. Սույն Միջազգային միության պաշտոնատար անձանց կազմում ընդգրկված են Միջազգային նախագահը, Միջազգային քարտուղար գանձապահը, չորս՝ լրիվ զբաղվածություն ունեցող Գործադիր փոխնախագահները, 29 Փոխնախագահները (որոնցից առնվազն երկուսը պետք է լինեն Կանադական Տեղական միությունների

անդամ) և 36 Գործադիր խորհրդի անդամներ (որոնցից առնվազն երկուսը պետք է լինեն Կանադական Տեղական միությունների անդամ և որոնցից մեկը պետք է լինի Թոշակի անցած անդամ): Միջազգային նախագահը, Միջազգային քարտուղար գանձապահը, չորս Գործադիր փոխնախագահներն ընտրվում են ազատ կերպով՝ Միջազգային Կոնվենցիային հավաքված բոլոր պատվիրակների կողմից: Կանադական երկու փոխնախագահները և Կանադական գործադիր խորհրդի երկու անդամներն ընտրվում են հետևյալ հիմունքներով. Փոխնախագահը և Խորհրդի անդամը պետք է առաջադրվեն և ընտրվեն բոլոր նահանգներից, բացի Քվեբեկ նահանգից: Փոխնախագահը և Խորհրդի անդամը պետք է առաջադրվեն և ընտրվեն միայն Քվեբեկ նահանգից, սակայն պայմանով, որ Քվեբեկից փոխնախագահը և Քվեբեկից գործադիր խորհրդի անդամը չեն կարող լինել նույն Տեղական միության անդամներ: Կանադական այս փոխնախագահները և Գործադիր խորհրդի անդամները կընտրվեն Կանադայի խորհրդի կողմից իր կոնվենցիայով, որը կազմված է պատվիրակներից, որոնք ընտրվել են սույն Սահմանադրության և կիրառելի օրենսդրության համաձայն, և որը տեղի կունենա Միջազգային կոնվենցիային նախորդող 90 օրվա ընթացքում, որտեղ ընտրվում են Միջազգային միության պաշտոնյաները: Բոլոր մյուս փոխնախագահները և գործադիր խորհրդի անդամները (ներառյալ թոշակի անցած անդամը) պետք է առաջադրվեն և ընտրվեն ընդհանուր հիմունքով:

Կանադացի պաշտոնատար անձինք

Բաժին 2.

Միջազգային գործադիր խորհուրդը կազմված է այս պաշտոնատար անձանցից, իսկ նրանց պաշտոնավարման ժամկետը սկսվում է ընտրվելուց անմիջապես հետո: Նրանք պաշտոնավարում են չորս տարի կամ մինչև նրանց իրավահաջորդների պատշաճ ընտրությունն ու որակավորումը:

IEB-ի պաշտոնավարման ժամկետը

(ա). Յուրաքանչյուր Փոխնախագահ և Գործադիր խորհրդի անդամ պատասխանատվություն է կրում Միջազգային նախագահի կողմից սահմանած պարտականությունների համար:

Պարտավորություններ

(բ). Միջազգային նախագահը իրավասու է

Գործադիր կոմիտե

*Խորհուրդ է տալիս
Նախագահին,
առաջարկություններ է
անում IEB-ին*

Միջազգային գործադիր խորհրդի անդամներից ընտրել Գործադիր կոմիտեի անդամներ: Գործադիր կոմիտեն ժողով է հրավիրում Միջազգային նախագահի պահանջով: Գործադիր կոմիտեն պարտավորվում է խորհրդատվություն տրամադրել Միջազգային նախագահին՝ կապված Միջազգային նախագահի վարչական պարտականությունները լավագույնս կատարելու և Միջազգային Միության քաղաքականությունների և ծրագրերի վերաբերյալ Միջազգային գործադիր խորհրդին առաջարկություններ ներկայացնելու հետ: Գործադիր կոմիտեն նաև կարող է ստանձնել Միջազգային գործադիր խորհրդի հատուկ գործառույթների և լիազորությունների կատարումը՝ Խորհրդի լիազորությամբ՝ Շոդված XI-ի 6(բ) բաժնի համաձայն: Գործադիր կոմիտեի բոլոր նիստերի արձանագրությունները պահվում են Միջազգային քարտուղար գանձապահի կողմից, ով հաշվետվություն է ներկայացնում Միջազգային գործադիր խորհրդին:

*Աուդիտորների
խորհուրդ*

Բաժին 3. Սույն Միջազգային միության յուրաքանչյուր հերթական Կոնվենցիայի շրջանակներում ընտրվում է ութ անդամից բաղկացած Վերստուգիչ խորհուրդ: Վերստուգիչ խորհուրդն ուսումնասիրում և վերանայում է Միջազգային քարտուղար գանձապահի հաշվապահական մատյաններն ու հաշիվները՝ յուրաքանչյուր տասներկուամսյա ժամանակահատվածում առնվազն մեկ անգամ՝ օգտվելով Միջազգային նախագահի կողմից նշանակված արտոնագրված հանրային հաշվապահների օգնությունից: Միջազգային քարտուղար գանձապահի հաշվապահական մատյանների և հաշիվների նման վերանայումը ներառում է այն գրքերը, որոնք վերաբերում են Միջազգային քարտուղար գանձապահի խնամակալության տակ գտնվող ամբողջ գույքին և օբյեկտներին: Վերստուգիչ խորհրդի տարեկան հաշվետվությունների պատճենը ներկայացվում է Միջազգային գործադիր խորհրդին: Վերստուգիչ խորհուրդը նաև գրավոր հաշվետվություն է ներկայացնում Միջազգային Կոնվենցիային Վերստուգողի անհասանելիության կամ

*Վերանայել գրքերը
և հաշիվները,
հաշվետվությունները
IEB-ին և
Կոնվենցիային*

ժամանակավոր անաշխատունակության դեպքում՝ սույն հոդվածով սահմանված պարտականությունները պետք է կատարեն մնացած վերստուգողները: Վերստուգողները պետք է ստանան օրավարձի և ծախսերի փոխհատուցում, որը կարող է սահմանվել Միջազգային գործադիր խորհրդի կողմից:

Բաժին 4. Սույն Միջազգային միության շրջանակներում պաշտոն ստանձնելու իրավունք կարող են ունենալ միայն այն անձինք, ովքեր լավ վարկանիշով պահպանել են իրենց գործող անդամակցությունը՝ ընտրվելուց առաջ առնվազն երկու տարի: Անդամության այս պահանջը վերաբերում է ինչպես Միջազգային միությանը, այնպես էլ՝ Միջազգային միության կողմից կանոնադրված Տեղական միություններին և ցանկացած աշխատանքային կազմակերպության, որը փոխկապակցված է դառնում սույն Միջազգային միությանը: Միջազգային գործադիր խորհուրդն իրավասու է նվազեցնել այս պահանջը մինչև նվազագույնը 60 օր՝ ընդլայնելու համար Միջազգային միության հետ նոր փոխկապակցված կազմակերպությունների իրավասու թեկնածուների ցանկը, ինչպես նշված է Շոդված XI-ի 6-րդ բաժնում: Միջազգային գործադիր խորհրդի պաշտոնաթող անդամի պաշտոնը զբաղեցնելու իրավասությունը պահանջում է, որ պաշտոնաթող անդամները կոնվենցիայից երկու տարի առաջ, որպես Տեղական միության անդամներ, թոշակի անցած անդամներ կամ մշտական անդամներ, պահպանեն իրենց լավ վարկանիշը: Անհատները, ովքեր մեղավոր են ճանաչվել հանցանքի համար, ինչպես սահմանված է Լանդրում Գրիֆիտի Օրենքի 504 բաժնում (կամ Կանադայում մեղադրվող հանցագործություն), իրավունք չունեն զբաղեցնել որևէ պաշտոն այս Միջազգային միության շրջանակներում՝ համաձայն համապատասխան օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերի:

Միջազգային միության գրասենյակների որակավորում

Բաժին 5. Փոխկապակցված անդամները, մշտական անդամները կամ այն թոշակի անցած անդամները, ովքեր վճարում են իրենց Տեղական միության աշխատող անդամների համար պահանջվող լրիվ վճարներից պակաս, չեն կարող առաջադրվել որպես *Բացառություններ*

Միջազգային պաշտոնատար անձ՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ պաշտոնաթող անդամները կարող են իրավասու լինել Միջազգային գործադիր խորհրդի Թոշակի անցած անդամի պաշտոնի համար:

Բազմակի հատուցումն արգելված է

Բաժին 6. Միջազգային միության լրիվ զբաղվածությամբ ոչ մի պաշտոնատար անձ չի կարող ստանալ որևէ տեսակի փոխհատուցում որևէ Տեղական միությունից կամ Տեղական միությանը պատկանող կամ դրա կողմից վերահսկվող որևէ կազմակերպությունից՝ բացառությամբ կենսաթոշակային ծրագրի կողմից վճարվող նպաստները: Այնուամենայնիվ, Միջազգային նախագահը լիազորված է հաստատելու ժամանակավոր անցումային ծրագիր (որը չպետք է գերազանցի վեց ամիսը), այլ նորանշանակ լրիվ զբաղվածությամբ պաշտոնատար անձանց համար, ովքեր անցում են կատարում Տեղական միությունից Միջազգային միություն՝ պայմանով, որ անձը Միջազգային միությունից և Տեղական միությունից միևնույն ժամանակ փոխհատուցում չի ստանում:

Պաշտոնաթող անդամների խորհրդատվական հանձնաժողով

Բաժին 7. Միջազգային նախագահը նշանակում է Թոշակի անցած անդամների խորհրդակցական Կոմիտե, որը բաղկացած է Տեղական միության թոշակի անցած անդամների խմբերի ղեկավարներից և Միջազգային գործադիր խորհրդի թոշակի անցած անդամներից: Այն նախագահում է Միջազգային նախագահի կողմից նշանակված թոշակի անցած անդամը:

Էսերիտ կարգավիճակ

Բաժին 8. Ապագայում պատվավոր «Էսերիտ» կոչումը կարող է շնորհվել միայն Միջազգային պաշտոնատար այն անձին, ով առնվազն երեք Միջազգային Կոնվենցիաների շրջանակներում ընտրվել է որպես Միջազգային նախագահ: Նման կարգավիճակը իրավունք է տալիս այդ անձին լինել ՕՄՄՄ Միջազգային Կոնվենցիայի պատվավոր հյուր: Նա կարող է նշանակվել Միջազգային նախագահի կողմից ազգային կամ միջազգային դաշնային Կոնվենցիայի ժամանակ որպես ՕՄՄՄ ներկայացուցչության անդամ-պատվիրակ կամ պատվիրակի փոխարինող: Միջազգային նախագահը փոխադարձ համաձայնությամբ կարող է կատարել

լրացուցիչ հանձնարարականներ:

Հոդված

VII. ԹԱՓՈՒՐ ՊԱՇՏՈՆՆԵՐԻ ՉԲԱՂԵՑՈՒՄԸ

Մահվան, պաշտոնանկության կամ որևէ այլ պատճառով Միջազգային նախագահի պաշտոնը թափուր մնալու դեպքում՝ Միջազգային քարտուղար գանձապահը պարտավորվում է ստանձնել Միջազգային նախագահի պարտականությունները՝ ի լրումն իր մյուս պարտականությունների: Միջազգային քարտուղար-գանձապահի ծառայության տևողությունն այս պաշտոնում չպետք է գերազանցի 30 օրը: Այս ընթացքում հրավիրվում է Միջազգային գործադիր խորհուրդ՝ ձայների մեծամասնությամբ չսպառված ժամկետի համար իրավահաջորդ ընտրելու նպատակով: Մահվան, պաշտոնանկության կամ որևէ այլ պատճառով Միջազգային քարտուղար-գանձապահի պաշտոնը թափուր մնալու դեպքում՝ Միջազգային նախագահը պարտավորվում է ստանձնել Միջազգային քարտուղար-գանձապահի պարտականությունները՝ ի լրումն իր մյուս պարտականությունների: Միջազգային նախագահը կծառայի այս պաշտոնում 60 օրը չգերազանցող ժամանակահատվածում, որի ընթացքում հրավիրվում է Միջազգային գործադիր խորհուրդ՝ ձայների մեծամասնությամբ չսպառված ժամկետի համար իրավահաջորդ ընտրելու նպատակով: Մահվան, պաշտոնանկության կամ որևէ այլ պատճառով Փոխնախագահների կամ Վերստուգիչ խորհրդում պաշտոնի թափուր մնալու դեպքում՝ 90-օրյա ժամկետում, հրավիրվում է Միջազգային գործադիր խորհուրդ՝ ձայների մեծամասնությամբ չսպառված ժամկետի համար իրավահաջորդ ընտրելու նպատակով: Մահվան, պաշտոնանկության կամ որևէ այլ պատճառով Գործադիր Փոխնախագահների կամ Միջազգային գործադիր Խորհրդի անդամների պաշտոնների համար թափուր տեղերի առկայության դեպքում՝ Միջազգային գործադիր խորհուրդը կարող է իր հայեցողությամբ չսպառված ժամկետի համար լրացնել

Պաշտոնատար անձանց թափուր պաշտոնների գրաղեցում

Նախագահ

Քարտուղար-գանձապահ

Փոխնախագահներ, Սուղխորների խորհուրդ

Գործադիր
փոխնախագահներ,
Գործադիր խորհրդի
անդամներ

Նման թափուր պաշտոնը՝ ձայների մեծամասնությամբ: Մահվան, պաշտոնանկության կամ որևէ այլ պատճառով միաժամանակ Միջազգային նախագահի և Միջազգային քարտուղար-գանձապահի պաշտոնների համար թափուր տեղերի առկայության դեպքում՝ 10-օրյա ժամկետում Վաշինգտոնում հրավիրվում է Միջազգային գործադիր խորհուրդ՝ առնվազն չորս Միջազգային Փոխնախագահների համատեղ կոչով՝ ձայների մեծամասնությամբ չսպառված ժամկետի համար իրավահաջորդ ընտրելու նպատակով: Միջազգային նախագահի, Միջազգային քարտուղար-գանձապահի կամ Գործադիր փոխնախագահի թափուր պաշտոնների առկայության դեպքում՝ Միջազգային գործադիր խորհրդում պաշտոնատար անձի ձայնը (բացառությամբ լրիվ զբաղվածությամբ պաշտոնատար անձանց և Թոշակի անցած անդամների) պետք է համաչափ լինի տեղացիների քանակի հետ, որը սահմանվում է Տեղական միության կողմից Միջազգային միությանը մեկ շնչի համար սահմանված հարկի վճարմամբ՝ բացառությամբ փոխկապակցված անդամների, մշտական, թոշակի անցած անդամների, ուլքեր ավելի քիչ են վճարում, քան պահանջվում է իրենց Տեղական միության աշխատող անդամների և գործակալության վճար վճարողների համար: Եթե մեկից ավելի պաշտոնատար անձինք միևնույն Տեղական միությունից են, ապա այդ նպատակով ձայները հավասարապես բաշխվում են այդ պաշտոնատար անձանց միջև:

Միաժամանակյա
թափուր
աշխատատեղեր

Քվեարկության
ուժ՝ որոշակի
թափուր
աշխատատեղեր
զբաղեցնելու
համար

Հոդված

**VIII. ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՆԱԽԱԳԱԶ.
ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ
ԻՐԱՎԱԶՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ**

Նախագահում է
կոնվենցիաներում,
IEB ժողովներում

Բաժին 1 (ա). Միջազգային նախագահը պարտավորվում է ստանձնել Միջազգային միության Կոնվենցիայի և Միջազգային գործադիր խորհրդի նիստերի նախագահությունը և անցկացնել դրանք՝ խորհրդարանական կանոնակարգերին և սույն կանոնադրության պահանջներին համապատասխան:

Միջազգային նախագահը նշանակում է բոլոր կոմիտեները և խորհուրդները և ի պաշտոնե բոլոր կոմիտեների և խորհուրդների անդամ է հանդիսանում:

Նշանակում է հանձնաժողովներ, խորհուրդներ

(բ). Միջազգային նախագահը հավասար ծայների դեպքում ունի որոշիչ ձայն՝ ցանկացած հարցի շուրջ:

Ձայների հավասարության դեպքում որոշիչ ձայն է տալիս

(գ). Միջազգային նախագահը, գործելով իր իրավասությունների սահմաններում, առաջ է մղում կազմակերպության նպատակներն ու խնդիրները և նրա անդամների շահերը:

Վերահսկում և ղեկավարում է միության գործերը

(դ). Միջազգային նախագահն իրականացնում է Միջազգային միության գործերի ընդհանուր վերահսկողություն և տնօրինում: Միջազգային նախագահը իրավասու է իր հայեցողությամբ հրավիրել և կազմակերպել ժողովներ, սեմինարներ, կոնֆերանսներ, և ղեկավարում է Միջազգային միության բոլոր բաժինները, գործառույթները և ծրագրերը:

Վերահսկում և ուղղորդում է կազմակերպչական ջանքերը

(ե). Միջազգային նախագահն իրականացնում է Միջազգային միության գործերի ընդհանուր վերահսկողություն և տնօրինում: Միջազգային նախագահը իրավասու է նշանակել կազմակերպիչներ, ներկայացուցիչներ, համակարգողներ և կազմակերպող կոմիտեներ, ինչպես նաև տրամադրել վարկեր և դրամական օժանդակություն Տեղական միություններին և փոխկապակցված մարմիններին՝ իր հայեցողությամբ:

Կոլեկտիվ բանակցությունների լիազորություն

(զ). ԾՄՄՄ Կոնվենցիայի անդամների կողմից ընդունված ծրագրերի և քաղաքականության համաձայն՝ Միջազգային նախագահը իրավասու է բանակցել և կնքել ազգային, տարածաշրջանային կամ տարածքային համաձայնագրեր, ներառյալ կոլեկտիվ պայմանագրերը, կազմակերպչական համաձայնագրերը, ոլորտային գործարքների համաձայնագրերը և ստանդարտների համաձայնագրերը, այդ թվում՝ ընկերության կամ մի խումբ գործատուների հետ համաձայնագրերի կնքումը, ինչպես նաև համակարգել գործունեությունն այդ ուղղությամբ՝ խորհրդակցելով ներգրավված Տեղական միությունների հետ: Վերջինս իրավասու է պահանջել և ղեկավարել ուղղակի համակարգված

Համակարգված բանակցությունների գործընթաց

բանակցությունները՝ Տեղական միությունների միջև: Միջազգային միության արդյունաբերական բաժանմունքը նույնպես կարող է Միջազգային նախագահին առաջարկել այնպիսի իրավիճակներ, երբ երաշխավորված է համակարգված բանակցություն կամ երբ անհրաժեշտ է գործատուների հետ հարաբերությունների համապարփակ, ողջ միությանը հատուկ ռազմավարություն համաշխարհային, ազգային կամ տարածաշրջանային հիմնական գործատուների համար: Համապատասխանաբար, արդյունաբերության բաժանմունքները պետք է մշակեն գործընթաց՝ բացահայտելու նման հանգամանքները և յուրաքանչյուր դեպքում որոշումների կայացման առաջարկվող կառուցվածքը (ներառյալ գործադուլի համար անդամության թույլտվությունը և պայմանագրի վավերացման վերաբերյալ անդամության քվեարկությունը) և բուն բանակցությունների գործընթացի ֆինանսավորումը: . Բաժանմունքի հանձնարարականը պետք է անդրադառնա, թե արդյոք բանակցությունների լիազորությունների պատվիրակման անհրաժեշտություն կա Միջազգային միությանը կամ բանակցությունների ազգային կամ տարածաշրջանային կոմիտեին՝ նշանակված Միջազգային նախագահի կողմից: Ազդեցության ենթարկված տեղական անդամները պետք է վճարեն իրենց մասնակցության ծախսերը նման ֆինանսավորման տարրերին իրենց ներդրումից հետո:

Բանակցությունների հանձնաժողովներ

Աշխատակազմի աշխատանքի ընդունման լիազորություն

Միջազգային պաշտոնատար անձանց աշխատակարծերը

(Է). Միջազգային նախագահին իրավունք է տրվում հավաքագրել պահանջվող անձնակազմին և կիրառել իրավախորհրդատուների, հաշվապահների և այլ մասնագիտական անձնակազմի օգնությունը, որն անհրաժեշտ է պաշտոնի պարտականությունների կատարման աջակցության և նրանց փոխհատուցումը սահմանելու համար: Նա իրավասու է սահմանել Միջազգային գործադիր փոխնախագահների փոխհատուցումը: Ինչ վերաբերում է Միջազգային փոխնախագահի և Միջազգային գործադիր խորհրդի անդամի պաշտոններին, ապա Միջազգային գործադիր խորհուրդը վերացրել է աշխատավարձի իրավունքը

և իրավասու է իրականացնել փոխհատուցման այլ քաղաքականություն, որն ընդունում է ցանկացած ֆինանսական մարտահրավեր, որին բախվում են տեղական կազմակերպությունները՝ կապված այս քաղաքականության փոփոխության հետ, ինչպես նաև լրացուցիչ պարտականություններ, որոնք կարող են վերագրվել կոնկրետ անձանց:

(ը). Միջազգային նախագահը իրավասու է մեկնաբանել կանոնադրությունը և կանոնակարգերը և որոշում կայացնել Միջազգային գործադիր խորհրդին, և հաջորդ Կոնվենցիայի շրջանակներում բոլոր բողոքարկման ենթակա իրավական կետերի վերաբերյալ, որոնք իրեն ներկայացվել են Տեղական միությունների կամ դրանց անդամների, ինչպես նաև փոխկապակցված կազմակերպությունների կողմից:

Կանոնադրությունը մեկնաբանելու լիազորություն

Բաժին 2. Տեղական միության ցանկացած անդամ կամ պաշտոնատար անձ, ով տուժել է Տեղական մարմնի կանոնադրություն XVII հոդվածի դրույթներով չնախատեսված գործողությունների արդյունքում (ներառյալ ընտրությունների բողոքների հետ կապված) կարող է միջնորդություն ներկայացնել Միջազգային նախագահին այդ գործողություններից հետո 15 օրվա ընթացքում կամ դիմել Միջազգային գործադիր խորհրդին՝ Միջազգային նախագահին միջնորդությունը ներկայացնելուց հետո 15 օրվա ընթացքում՝ Տեղական մարմնի կամ փոխկապակցված մարմնի գործողությունների վերանայման նպատակով: Եթե Միջազգային նախագահը համարում է, որ լուսմներն անհրաժեշտ են, ապա նա կջանա, որպեսզի լուսմները նշանակվեն բողոքի ներկայացումից հետո 30 օրվա ընթացքում, իսկ որոշումը կայացնի հաջորդ 30 օրվա ընթացքում:

Նախագահին միջնորդելու իրավունք՝ բողոքարկելու Տեղական միության կամ հարակից մարմնի գործողությունները

Լուսմներ՝ տեղական միության կամ փոխկապակցված մարմնի գործողությունները վերանայելու համար

Բաժին 3. Միջազգային նախագահը, իր պաշտոնի ուժով, Միջազգային միությունը ներկայացնում է այն աշխատանքային կազմակերպությունների Կոնվենցիաներին, որոնց հետ փոխկապակցված է այս Միջազգային միությունը և նշանակում է նման Կոնվենցիաների բոլոր մյուս պատվիրակներին:

Միջազգային միության կոնվենցիաներում ներկայացնելը

Բաժին 4. Այս Միջազգային միության բոլոր կանոնադրությունները և պաշտոնական

Կանոնադրություններ, ատդիսներ և վառչերներ

փաստաթղթերն ստորագրվում են Միջազգային նախագահի կողմից: Միջազգային նախագահն իրավասու է տնօրինել ցանկացած Տեղական միության կամ փոխկապակցված մարմնի հաշվապահական մատյանների և գրառումների ուսումնասիրությունը: Միջազգային նախագահը Միջազգային քարտուղար-գանձապահին իր գործունեության համար պահանջվող գումարի չափով վառուչերներ է ներկայացնում, որոնք այնուհետ անհապաղ վճարվում են Միջազգային քարտուղար-գանձապահի կողմից:

Օգնականների նշանակում

Բաժին 5. Միջազգային քարտուղար-գանձապահի առաջարկությամբ Միջազգային նախագահը իրավասու է նշանակել այնպիսի գրասենյակային օգնականների, ովքեր կարող են ժամանակ առ ժամանակ պահանջվել աշխատանքների կատարման համար:

Ֆինանսների մոնիտորինգ

Բաժին 6. Միջազգային միության բոլոր վառուչերները պետք է ներկայացվեն Միջազգային նախագահի հաստատմանը: Միջազգային նախագահը կարող է ցանկացած ժամանակ նշանակել վերստուգիչ խորհրդի անդամ կամ որևէ այլ ներկայացուցիչ կամ հաշվապահ՝ Միջազգային միության ֆինանսների վրա ազդող ցանկացած հարցի քննության նպատակով:

Խնամակալություն սահմանելու լիազորություն

Բաժին 7 (ա). Այն դեպքում, երբ Միջազգային նախագահը հիմքեր ունի ենթադրելու, որ անդամների շահերը պաշտպանելու համար անհրաժեշտ է նշանակել Շոգաբարձու՝ կոռուպցիայի կամ ֆինանսական սխալները շտկելու, կոլեկտիվ պայմանագրերի կամ բանակցությունների ներկայացուցչի այլ պարտականությունների կատարումն ապահովելու, ժողովրդավարական ընթացակարգերը վերականգնելու կամ այլ կերպ այս Միջազգային միության օրինական նպատակներն առաջ մղելու նպատակով, նա կարող է նշանակել Շոգաբարձու, ով կստանձնի Տեղական միության կամ փոխկապակցված մարմնի գործերի հսկողություն՝ հանգեցնելով Տեղական միության կամ փոխկապակցված մարմնի պաշտոնատար անձանց պաշտոնանկության:

Շոգաբարձուի լիազորություններն ու պարտականությունները

(բ). Շոգաբարձուն իրավասու է ստանձնել

Տեղական միության կամ փոխկապակցված մարմնի գործառնությունների, ինչպես նաև դրա նպաստների ֆոնդերի հետ կապված ամբողջական պատասխանատվությունը՝ աշխատանքից հեռացնելով Տեղական միության կամ փոխկապակցված մարմնի կողմից ընտրված ֆոնդերի ցանկացած աշխատողի, գործակալի կամ հոգաբարձուների և իր պաշտոնավարման ընթացքում նշանակելով նոր գործակալների, աշխատակիցների կամ ֆոնդի հոգաբարձուների: Բացի այդ, Շոգաբարձուն իրավասու է ձեռնարկելու ցանկացած այլ անհրաժեշտ գործողություն՝ պաշտպանելու Տեղական միությունը կամ փոխկապակցված մարմինը և նրա անդամների շահերը: Շոգաբարձուն պետք է գեկուցի Միջազգային նախագահին Տեղական միության կամ փոխկապակցված մարմնի գործերի/գործարքների մասին: Միջազգային նախագահը իրավասու է վերահսկելու և ուղղորդելու Շոգաբարձուին և նրա բոլոր գործողությունները:

(գ). Շոգաբարձուն ստանձնում է Տեղական միության կամ փոխկապակցված մարմնի բոլոր ֆինանսների, հաշվապահական մատյանների և ակտիվների վերահսկողությունը՝ հոգաբարձության հաստատումից հետո:

Փողեր, գրքեր, գույք

(դ). Շոգաբարձուն պարտավորվում է հավատարմորեն կատարել Տեղական միության կամ փոխկապակցված մարմնի միջոցների կամ այլ գույքի հետ կապված իր պարտականությունները:

Պահանջվում է հոգաբարձուի հետ կապ

(ե). Շոգաբարձուն տնօրինում է Տեղական միության կամ փոխկապակցված մարմնի բոլոր դրամական միջոցները, հաշվապահական մատյանները, թղթաբանությունը և այլ գույքը: Եթե առկա են բավարար միջոցներ, ապա Շոգաբարձուն պետք է վճարի բոլոր պատշաճ կերպով հիմնավորված չմարված պահանջագրերը: Ինքնակառավարման վերականգնումից հետո Շոգաբարձուն պարտավոր է անհապաղ և պարտաճանաչ կերպով վերադարձնել բոլոր միջոցները, հաշվապահական գրքերը, թղթաբանությունը և ցանկացած այլ գույք տրամադրել Տեղական միությանը կամ որևէ փոխկապակցված մարմնի: Եթե, այնուամենայնիվ,

Շոգաբարձուի ֆինանսական պարտականությունները

Տեղական միությունը կամ որևէ փոխկապակցված մարմին լուծարվում է իր կանոնադրության չեղարկման պատճառով, ապա Տեղական միության կամ փոխկապակցված մարմնի հաշվին մնացած ցանկացած մնացորդ փոխանցվում է Միջազգային քարտուղար-գանձապահին՝ դառնալով Միջազգային միության սեփականությունը:

Չոգաբարձություն նշանակելու կարգը

(գ). Միջազգային նախագահը լուումների պատասխանատու կամ պատասխանատուներ է նշանակում (որոնք չեն կարող լինել այս կազմակերպության անդամներ)՝ մինչև հոգաբարձություն սահմանելը՝ ապահովելու համար, որ ոչ մի հոգաբարձություն չի սահմանվում առանց լրելու արդար հնարավորություն տալու կամ առանց այլ անհրաժեշտ երաշխիքներ սահմանելու:

Լսողության պատասխանատուի նշանակում

Նա հրապարակում է ծանուցում, որը պետք է ժամանակին տարածվի՝ սահմանելով լուումների ժամանակ և վայր՝ որոշելու համար, թե արդյոք պետք է նշանակվի հոգաբարձու, թե ոչ: Նշված լուումների պատասխանատուն կամ պատասխանատուները պետք է բանավոր կամ գրավոր կերպով զեկույց և առաջարկություններ ներկայացնեն Միջազգային նախագահին, որն այնուհետև պետք է կայացնի իր որոշումը՝ պայմանով, որ եթե Միջազգային նախագահի վճռով արտակարգ իրավիճակ է տիրում Տեղական միության կամ փոխկապակցված մարմնի ներսում, մինչև լուումները կարող է նշանակվել

Արտակարգ իրավիճակների հոգաբարձություն

Չոգաբարձու: Եվ պայմանով, որ արտակարգ իրավիճակում Միջազգային գործադիր խորհուրդը կնշանակի լուումների պատասխանատու կամ պատասխանատուներ (որոնք պարտադիր չէ, որ լինեն կազմակերպության անդամ կամ անդամներ), ովքեր պետք է նման լուումներ անցկացնեն հոգաբարձության սահմանումից հետո՝ 30 օրվա ընթացքում, իսկ որոշումը Միջազգային գործադիր խորհրդի կողմից պետք է կայացվի Չոգաբարձուի նշանակումից հետո 60 օրվա ընթացքում: Այս ժամկետները կարող են երկարաձգվել Միջազգային նախագահի կողմից հարգելի պատճառով, որն արդեն կլինի վերջնական և պարտադիր: Չոգաբարձությունը վավեր է մինչև որոշման կայացումը՝ Միջազգային գործադիր

խորհրդի կողմից:

(Է). Միջազգային նախագահը կարող է ներկայացուցիչ նշանակել Տեղական միությունների կամ փոխկապակցված մարմինների պաշտոնյաների հետ հանդիպելու և Տեղական միությունների կամ փոխկապակցված մարմինների ցանկացած ժողովի մասնակցելու համար, որտեղ Միջազգային նախագահի կարծիքով անհրաժեշտություն կա օգնելու Տեղական միություններին կամ փոխկապակցված մարմիններին՝ կապված իրենց ներքին կարիքների հետ: Միջազգային նախագահը կարող է նշանակել լուսմների պատասխանատու, որը կուսումնասիրի Տեղական միության կամ փոխկապակցված մարմնի ներքին կարիքները և կօգնի նրան որոշելու, թե ինչ շտկող գործողություններ, եթե այդպիսիք կան, պետք է իրականացվեն Տեղական միության կամ փոխկապակցված մարմնի կողմից: Ցանկացած ժամանակ Միջազգային նախագահը կարող է նաև նշանակել իր ներկայացուցչին որպես դիտորդ, որը լրացուցիչ վերահսկիչ պատասխանատվություն ունի՝ ստուգելու Միջազգային նախագահի առաջարկությունների համապատասխանությունը և/կամ այլ կերպ աջակցելու Տեղական միության կամ փոխկապակցված մարմնի ներքին կարիքների բավարարմանը: Դիտարկվելիք ներքին կարիքների թվում այն է, թե արդյոք Տեղական միությունը կամ փոխկապակցված մարմինը համապատասխանում են Միջազգային Կոնվենցիայի հաստատված կիրառելի չափանիշներին կամ բավարարում են Միջազգային Կոնվենցիայի սահմանված նպատակներն իրականացնելուն ուղղված Միջազգային գործադիր խորհրդի կողմից պատշաճ կերպով ընդունված ընթացակարգերը, կանոնները և/կամ կանոնակարգերը:

Անձնական ներկայացուցիչ

Ներքին կարիքների լուսմ

Վերահսկել

Բաժին 8. Միջազգային նախագահը իրավասու է դիմելու ցանկացած և բոլոր պաշտոնատար անձանց՝ օգնության և խորհրդատվության համար, եթե այդպիսի անհրաժեշտություն կա:

Պաշտոնատար անձի օգնություն

Բաժին 9. Միջազգային նախագահը պետք է ամբողջական հաշվետվություն ներկայացնի

Չեկուցելու պարտականություն

յուրաքանչյուր Միջազգային Կոնվենցիային
և Գործադիր խորհրդի նիստերին:

Հոդված

IX. ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ-ԳԱՆՁԱՊԱՀԻ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

*Վարչաթի
արձանագրություն*

Բաժին 1. Միջազգային քարտուղար-գանձապահը ճշգրտորեն գրանցում է Միջազգային Կոնվենցիայի և Միջազգային գործադիր խորհրդի բոլոր գործողությունները:

*Փողերի
պահպանում*

Բաժին 2. Միջազգային Միության միջազգային քարտուղար-գանձապահին հանձնարարված է ստանալ և հավաքել կազմակերպությանը հասանելի բոլոր դրամական միջոցները, որոնք այնուհետև ավանդադրվում են բանկերում, որոնք հատուկ նշանակված են Միջազգային գործադիր խորհրդի կողմից:

*Կանոնադրության
դիմումներ*

Բաժին 3. Միջազգային քարտուղար-գանձապահը պատասխանատու է ամբողջ պաշտոնական հաղորդակցության վարման, կանոնադրության բոլոր դիմումների ընդունման և մշակման, շնորհված կանոնադրությունների հաստատման և թողարկման, ինչպես նաև պաշտոնական կնիքի պահպանման համար:

Ծախսեր

Բաժին 4. Միջազգային քարտուղար-գանձապահը դուրս է գրում և ստորագրում է կամ թույլատրում է ստորագրել Միջազգային միության ծախսերը ծածկող բոլոր վճարագրերը՝ Միջազգային նախագահի համաստորագրմամբ կամ հաստատմամբ:

*Անդամակցության
գրառումներ*

Բաժին 5. Միջազգային քարտուղար-գանձապահը պատասխանատու է Միջազգային միության անդամակցության վերաբերյալ գրառումների պահպանման համար և անհրաժեշտության դեպքում, պետք է հաշվետվություններ ներկայացնի ինչպես Միջազգային նախագահին, այնպես էլ՝ Միջազգային գործադիր խորհրդին:

*Համագումարի
հաշվետվություններ*

Բաժին 6. Միջազգային քարտուղար-գանձապահը յուրաքանչյուր Միջազգային Կոնվենցիային

ներկայացնում է իր պաշտոնին վերաբերող բոլոր հարցերի ամբողջական հաշվետվություն:

Բաժին 7. Միջազգային քարտուղար-գանձապահն իր պաշտոնավարման ժամկետի ավարտից հետո իր իրավահաջորդին է հանձնում Միջազգային միության բոլոր հաշվապահական մատյանները, դրամական միջոցները, գույքը և այլ ունեցվածքը:

Պարտավորություն իրավահաջորդի նկատմամբ

Բաժին 8. Միջազգային միության պատասխանատուներն իրավունք ունեն ստուգելու Միջազգային քարտուղար-գանձապահի հաշվապահական մատյաններն ու գրառումները:

Պաշտոնատար անձանց կողմից մատյանների ստուգում

Բաժին 9. Միջազգային քարտուղար-գանձապահից պահանջվում է պահպանել եկամուտների, ծախսերի և ֆինանսական գործարքների հետ կապված բոլոր փաստաթղթերը՝ նվազագույնը վեց տարի կամ պոտենցիալ ավելի երկար ժամկետով համապատասխան օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Միության գրառումների պահպանում

Հոդված

X. ԳՈՐԾԱԴԻՐ

ՓՈԽՆԱԽԱԳԱՀՆԵՐԻ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Բաժին 1. Միջազգային գործադիր փոխնախագահների աշխատանքը վերահսկվում է Միջազգային նախագահի կողմից:

Նախագահի կողմից հսկողություն

Բաժին 2. Միջազգային գործադիր փոխնախագահները կատարում են Միջազգային նախագահի կողմից իրենց հանձնարարված պարտականությունները:

Նախագահի կողմից հանձնարարված պարտականությունները

Հոդված

XI. ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱԴԻՐ ԽՈՐՀՐԴԻ

ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Բաժին 1. Միջազգային գործադիր խորհուրդը նիստեր է հրավիրում՝ առնվազն տարին երկու անգամ: Միջազգային գործադիր խորհրդի նիստերը տեղի են ունենում Միջազգային նախագահի

Նիստերի պահանջ

Մեծամասնությունը կարող է նախաձեռնել նիստ

հրավերով՝ այն վայրում և այն ժամանակ, որն ըստ նրա լավագույնս ծառայում է Միջազգային միության պահանջներին: Միջազգային նախագահը պարտավոր է նիստ հրավիրել, եթե դա պահանջվում է Միջազգային գործադիր խորհրդի անդամների մեծամասնության կողմից: Միջազգային գործադիր խորհրդի նիստը կարող է անցկացվել հեռախոսով կամ տեսակոնֆերանսի միջոցով՝ Միջազգային նախագահի հայեցողությամբ: Այդ նիստերի բոլոր անհրաժեշտ ծախսերը կրում է Միջազգային միությունը: Միջազգային գործադիր խորհուրդը իրավասու է վարել Միջազգային միության բոլոր գործերը Կոնվենցիաների միջև ընկած ժամանակահատվածում: Իր գործարքների իրականացման համար Միջազգային գործադիր խորհուրդը պետք է ունենա քվորում, որը կազմված է իր անդամների մեծամասնությունից:

Քվորում

*Տեղական միությունների ծանուցում
Բողոքներ ներկայացնելու իրավունք*

Բաժին 2. Միջազգային քարտուղար-գանձապահը ծանուցում է բոլոր Տեղական միություններին և փոխկապակցված մարմիններին Միջազգային գործադիր խորհրդի նիստերի անցկացման օրվա և վայրի մասին: Ցանկացած տեղական միություն կամ փոխկապակցված մարմին կարող է Միջազգային գործադիր խորհրդի ցանկացած նիստում ներկայացնել ցանկացած մտահոգություն կամ խնդիր, որը, իր կարծիքով, բխում է Միջազգային միության կամ դրա որևէ Տեղական միության կամ փոխկապակցված մարմինների լավագույն շահերից:

Որոշել բողոքարկումները

Բաժին 3. Միջազգային գործադիր խորհուրդն անդրադառնում և որոշումներ է կայացնում Տեղական միությունների կամ առանձին անդամների կամ փոխկապակցված մարմինների կողմից իրեն ներկայացված ցանկացած բողոքի վերաբերյալ:

Կապակցում

Բաժին 4. Միջազգային գործադիր խորհուրդն ապահովում է Միջազգային միության պաշտոնատար անձանց և աշխատակիցների կապը՝ կիրառելի կանոնադրության պահանջներին համապատասխան կամ Միջազգային գործադիր խորհրդի կողմից անհրաժեշտ համարվելու դեպքում:

Հարցում

Բաժին 5. Այն դեպքում, երբ Միջազգային

գործադիր խորհուրդը նիստ չի գումարում և Միջազգային նախագահը անհրաժեշտ է համարում, որ Միջազգային գործադիր խորհրդի կողմից հրատապ գործողություն պետք է իրականացվի, ապա Միջազգային քարտուղար-գանձապահը խորհրդի անդամների միջև հարցում է անցկացնում, և նման գործողությունները և քվեարկությունը կարող են իրականացվել նամակով, հեռագրով, հեռատիպով, ֆաքսիմիլով, հեռախոսով կամ կապի այլ համապատասխան միջոցներով: Միջազգային գործադիր խորհրդի անդամների մեծամասնության քվեարկությամբ ձեռնարկված նման գործողությունը հանդիսանում է Միջազգային գործադիր խորհրդի պաշտոնական գործողություն:

Բաժին 6. Միջազգային գործադիր խորհուրդը՝ համաձայն Միջազգային Կոնվենցիայի դրույթների, հանդիսանում է Միջազգային միության բարձրագույն ատյանը և բարձրագույն կառավարման մարմինը և

Գործադիր խորհուրդը կառավարման մարմին է

սույնով լիազորված է ձեռնարկելու սույն Կանոնադրությանը չհակասող ցանկացած և բոլոր օրինական գործողությունները՝ պաշտպանելու սույն Միջազգային միությունը, Միջազգային միության, դրա Տեղական միությունների և փոխկապակցված մարմինների պաշտոնատար անձանց և անդամների իրավունքները, պարտականությունները և արտոնությունները: Խորհուրդը սույնով լիազորված է ղեկավարել, կառավարել, վարել և տնօրինել Միջազգային միության գործունեությունը, գործերը և գործառույթները՝ ցանկացած եղանակով, ինչպես նաև իրավասու է ամեն կերպ, ներառյալ բայց չսահմանափակվելով ծախսերի, ներդրումների կատարմամբ և կառավարման միջոցով օգտագործելու սույն Միջազգային միության գույքն ու միջոցները՝ այս կազմակերպության նպատակների և խնդիրների իրականացման համար: Ի լրումն սույն Կանոնադրության այլ ընդհանուր և հատուկ կետերով Խորհրդին տրված լիազորությունների և ի լրումն դրա հետ կապված օրինական լիազորությունների, Խորհուրդն ունի հստակ իրավասություն:

Խորհրդի ընդհանուր իրավասությունը

ա. Սահմանելու, ընդունելու, նշանակելու և կիրառելու այնպիսի ընթացակարգեր, կանոններ

Կանոնների և կանոնակարգերի սահմանում

և կանոնակարգեր, որոնք անհրաժեշտ են սույն Միջազգային միության և նրա փոխկապակցված մարմինների գործերի ղեկավարման և կառավարման և դրանք չեղյալ հայտարարելու կամ փոփոխելու համար՝ համաձայն սույն կանոնադրության:

Լիազորությունների պատվիրակություն

բ. Սույն կանոնադրությանը համապատասխան իր պաշտոնատար անձանց կամ գործակալներին փոխանցելու սույն օրենքով սահմանված գործառույթներից և լիազորություններից որևէ մեկը՝ բացառությամբ թափուր պաշտոններ զբաղեցնելու իրավասության:

Աշխատակիցների և գործակալների աշխատավարձերի վերաբերյալ լիազորություն:

գ. Սահմանել և/կամ հաստատել աշխատավարձերի, վարձատրությունների, ծախսերի, նպաստների վճարումը պաշտոնատար անձանց, գործակալներին և աշխատողներին և ընդունել պահպանել կամ փոփոխել ցանկացած կենսաթոշակային կամ առողջության և բարեկեցության տրաստային համաձայնագիր կամ պլան, որը, ըստ նրա, բխում է Միջազգային միության կամ նրա Տեղական միությունների կամ այլ փոխկապակցված մարմինների կամ աշխատակիցների շահերից, ովքեր ներկայացված են Միջազգային միության կամ նրա Տեղական միություններից որևէ մեկի կամ փոխկապակցված այլ մարմինների կողմից և նշված պաշտոնատար անձանց և աշխատակիցների ընտանիքների կողմից՝ պայմանով, որ մասնակցի ծեռք բերված իրավունքները ոչ մի դեպքում չեն խախտվի:

Հավատարմագրային հիմնարկամների ստեղծում

դ. Իրականացնել այնպիսի իրավական գործողություններ, որոնք անհրաժեշտ են համարվում սույն Միջազգային միության, նրա պաշտոնատար անձանց, ներկայացուցիչների, գործակալների, աշխատակիցների, անդամների կամ հիմնադիր Տեղական միությունների կամ նրա փոխկապակցված մարմինների շահերը պաշտպանելու համար՝ ներառյալ դատական հայցերի և արբիտրաժների հարուցումը, հետապնդումը և պաշտպանությունը, ցանկացած պահանջի կարգավորում կամ զիջում, անկախ՝ պաշտպանված կամ հետապնդման տակ լինելու հանգամանքից, ինչպես նաև բոլոր այդպիսի վարույթների և գործողությունների ծախսերի վճարում կամ վերը թվարկված որևէ պահանջ չհետապնդելու

Դատական գործ հարուցելու իրավունք

որոշում:

ե. Գույքը, բոլոր իրավունքներն ու արտոնությունները վարձակալել գնել և ամեն օրինական ձևով սույն Միջազգային Միության անունից ձեռք բերել այնպիսի գներով, ժամկետներով և պայմաններով, որոնք սույն Խորհուրդը սահմանում է իր հայեցողությամբ և որոնք ցանկալի է համարում սույն Միջազգային միությունը՝ իր նպատակների իրականացման և նրա անդամների շահերի պաշտպանության տեսանկյունից:

Տնօնդերի տերդրում

զ. Վաճառել, վարձակալել, գրավադրել, փոխանակել կամ այլ կերպ տնօրինել ցանկացած գույք՝ անշարժ կամ անձնական, նյութական կամ ոչ նյութական, և ցանկացած իրավունք կամ արտոնություն, որը պատկանում է այս Միջազգային միությանը կամ նրա անդամներին, երբ իր հայեցողությամբ Խորհուրդը համարում է, որ այս Միջազգային միության նպատակներն և դրա անդամների շահերը դրանով կիրականացվեն այնպիսի գներով և այնպիսի պայմաններով կամ այնպիսի նկատառումներով, որոնք Խորհուրդը որոշում է իր հայեցողությամբ:

Գույքի ձեռքբերում

է. Վաճառել, վարձակալել, գրավադրել, փոխանակել կամ այլ կերպ տնօրինել ցանկացած գույք՝ անշարժ կամ անձնական, նյութական կամ ոչ նյութական, և ցանկացած իրավունք կամ արտոնություն, որը պատկանում է այս Միջազգային միությանը կամ նրա անդամներին, երբ իր հայեցողությամբ Խորհուրդը համարում է, որ այս Միջազգային միության նպատակներն և դրա անդամների շահերը դրանով կիրականացվեն այնպիսի գներով և այնպիսի պայմաններով կամ այնպիսի նկատառումներով, որոնք Խորհուրդը որոշում է իր հայեցողությամբ:

Գույքի տնօրինում

զ. Ցանկացած բանկերից, ընկերություններից, կորպորացիաներից կամ հաստատություններից վարկեր ստանալ այնպիսի պայմաններով, որոնք կսահմանի Խորհուրդը, և այդպիսով փոխառված գումարների համար թողարկել իր մուրհակները կամ պարտքի մասին այլ ապացույցներ:

Փոխառության լիազրություն

թ. Կնքել, թողարկել և ստեղծել, կիրառել և դադարեցնել այդպիսի հիփոթեքային վարկերը, գործերը, տրաստային պայմանագրերը և սակարկելի

Հիփոթեք և տրաստներ

փաստաթղթերը՝ անկախ դրանց ապահովված լինելու հանգամանքից, որը Խորհուրդը, իր հայեցողությամբ, անհրաժեշտ է համարում այս Միջազգային միության նպատակներին ու խնդիրներին հասնելու և իր անդամների լավագույն շահերին ծառայելու տեսանկյունից:

Այլ

կազմակերպությունների հետ փոխկապակցվածություն

Ճ. Համագործակցել սույն Միջազգային միության հետ կամ այլ կերպ մտնել կամ դադարեցնել հարաբերությունները այնպիսի տեղական, ազգային և միջազգային կազմակերպությունների և մարմինների հետ, որը Խորհուրդը նպատակահարմար է համարում՝ սույն Միջազգային միության նպատակների ու խնդիրների իրականացման և դրա անդամների շահերի, դաշինքի, համախմբման, կանոնադրության կամ այլ գոյություն ունեցող աշխատանքի պաշտպանության տեսանկյունից:

Աշխատանքային այլ կազմակերպությունների ներգրավում SEIU

Ի. Անդամակցել սույն Միջազգային միությանը՝ միաձուլման, գործընկերության, կազմակերպման կամ կազմակերպական այլ ձևերով, ինչը կարող է հաստատել Խորհուրդը և դրա հետ կապված մինչև հաջորդ Միջազգային Կոնվենցիան կարող է այդպիսի աշխատանքային կազմակերպությանը տրամադրել նման գործադիր պաշտոններ և/կամ ներկայացուցչություն Միջազգային գործադիր խորհրդում՝ լրացուցիչ փոխնախագահների և Գործադիր խորհրդի անդամների տեսքով գերազանցելով VI Շողված VI-ի 1-ին մասով նախատեսված ընդհանուր թիվը: Նման հարաբերությունների պայմանները, ներառյալ պատկանելությունները, գործընկերությունները, դաշինքները, միաձուլումները կամ համախմբումները, կարող են ներառել սույն Սահմանադրության այլ դրույթներից հրաժարում այն ժամանակահատվածների համար, որոնք նախատեսված են համաձայնագրում:

Սահմանադրական դրույթներից հրաժարվելը

Տեղական միության իրավասություն

Լ. Որոշել Տեղական միություններին և Միջազգային միության այլ փոխկապակցված մարմիններին վերաբերող իրավասության հարցերը, ինչպես նաև այլ աշխատանքային կազմակերպությունների հետ կազմակերպչական և իրավասության վերաբերող պայմանագրեր կնքել:

Խ. Իր հայեցողությամբ անհատներին կամ կազմակերպություններին ուղղակի կամ անուղղակի ձևով տրամադրել այնպիսի փոխառություններ, որոնք օրինական են և չեն հակասում սույն կանոնադրությանը, այնպիսի երաշխիքով և մարման այնպիսի պայմանավորվածությամբ, որը Խորհուրդը նպատակահարմար է համարում՝ սույն Միջազգային միության նպատակների ու խնդիրների իրականացման և դրա անդամների շահերի պաշտպանության տեսանկյունից:

Կարկի լիազորություն

Ծ. Սահմանել, ընդունել և կարգադրել այնպիսի ընթացակարգեր, որոնք անհրաժեշտ են համարվում Միջազգային միության, Տեղական միությունների և փոխկապակցված մարմինների համար՝ կապված գործակալությունների խանութների, բաժնեմասերի արդար և նմանատիպ այլ վճարների հետ, ինչպես նաև չեղյալ համարել կամ փոփոխել դրանք:

Գործակալության և այլ վճարների ընթացակարգեր

Կ. 21-րդ դարում աշխատող մարդկանց համար ուժ ստեղծելու նպատակով Միջազգային գործադիր խորհուրդը իրավասու է ձեռք բերել նոր տեսակի պայմանավորվածություններ՝ ներառյալ, սակայն չսահմանափակվելով ազգային կամ համաշխարհային մասշտաբի գործընկերություններով, համագործակցություններով և/կամ դաշինքներով՝ ընդլայնելու Միության հասանելիությունը և ներգրավվածությունը ընդհանուր նպատակներ ունեցող կազմակերպությունների և անհատների հետ: Չետևաբար, սույն հոդվածում ուրվագծված լիազորությունները պետք է լայնորեն մեկնաբանվեն՝ առաքելության նպատակներն ու խնդիրներն իրականացնելու և տեխնոլոգիական առաջընթացի և համացանցի ընձեռած նոր հնարավորություններն օգտագործելու համար: Նման պայմանավորվածություններ ձեռք բերելու ժամանակ Միջազգային գործադիր խորհուրդը մինչև հաջորդ Կոնվենցիան իրավասու է կանոնադրության դրույթներից հրաժարվելու թույլտվություն տալ, ինչը կնպաստի այս նպատակին:

Նոր պայմանավորվածություններ՝ ընդլայնելու իրազեկումը

Միջազգային գործադիր խորհուրդը պետք է լինի սույն կանոնադրության կատարման, մեկնաբանման և կիրարկման վերջնական մարմինը, որը ենթակա

Սահմանադրական
լիազորություն

Է վերանայման միջազգային կոնվենցիայի
շրջանակներում:

Պաշտպանություն
պատասխանատվությունից

Սույն կանոնադրության համաձայն վարձված
ցանկացած փաստաբանի, հաշվապահի կամ այլ
պրոֆեսիոնալ խորհրդատուի կամ փորձագետի
կարծիքը լիակատար և ամբողջական իրավասություն
և պաշտպանություն է ընձեռում սույն խորհրդի կամ
նրա որևէ անդամի կողմից բարեխղճորեն և կամ նման
կարծիքի համապատասխան ձեռնարկված, կրած
կամ բաց թողնված գործողությունների առնչությամբ:
Միջազգային գործադիր խորհուրդը, ինչպես նաև
նրա առանձին անդամները պատասխանատվություն
չեն կրում որևէ անձի կամ կազմակերպության
առջև սույն կանոնադրության նպատակներին և
խնդիրներին և սույն կազմակերպության անդամների
շահերին ուղղված որևէ գործողության համար՝
բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ապացուցված է,
որ նման գործողությունը դիտավորյալ չարաշահում
է կամ իրականացվել է անբարեխիղճ կերպով:

Հոդված

XII. ԳՈՐԾԱԴՐՈՒՆԵՐ ԵՎ ԱՐԳԵԼԱՓԱԿՈՒՄՆԵՐ

Գործադրվի
մասին
ծանուցման
պահանջ

Ոչ մի Տեղական միություն կամ փոխկապակցված
մարմին չպետք է գործադրվ անի՝ առանց
Միջազգային նախագահին նախապես ծանուցելու
կամ, եթե նախնական ծանուցումը գործնականում
հնարավոր չէ՝ առանց գործադրվն սկսելուց հետո
հնարավորինս շուտ ծանուցում տրամադրելու:
Ծանուցման մեջ Տեղական միությունը կամ
փոխկապակցված մարմինը հայտարարում են,
որ համապատասխանում են ծանուցման բոլոր
կիրառելի պահանջներին: Եթե Տեղական միությունը
կամ փոխկապակցված մարմինը նման ծանուցում չի
ներկայացնում, Միջազգային նախագահը իրավասու
է չեղարկել Տեղական միության կամ փոխկապակցված
մարմնի կողմից կազմակերպված գործադրվի
հաստատումը: Միջազգային գործադիր խորհուրդը
իրավասու է կրճատելու գործադրվի մասին ծանուցում
տրամադրելու դեպքերի թիվը՝ հիմնվելով Միջազգային
միության ոլորտային ստորաբաժանումների

առաջարկությունների վրա:

Հոդված XIII. ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԸ

Բաժին 1 (ա). Սույն Միջազգային միության եկամուտը ստացվում է մեկ շնչի հաշվով հարկերից, մեկնարկային վճարներից, կանոնադրական վճարներից, գնահատումներից կամ Միջազգային գործադիր խորհրդի կողմից սահմանված ցանկացած այլ աղբյուրից:

Գլխահարկ

Տեղական միություններից մեկ շնչի հաշվով հարկը կշարունակի կազմել ամսական 7,65 ԱՄՆ դոլար՝ մեկ անդամի համար՝ Տեղական միության կողմից ստացվող բոլոր տուրքերի դեպքում:

Թոշակի անցած, ասոցացված կամ կազմկոմիտեի անդամների դեպքում, ովքեր վճարում են իր Տեղական միության աշխատող անդամների համար պահանջվող լրիվ վճարներից պակաս, մեկ շնչի հաշվով գումարը պետք է ամսական կազմի 1,00 ԱՄՆ դոլար:

Թոշակի անցած, ասոցացված և կազմկոմիտեի անդամներ

Մեկ շնչի հաշվով հարկային վճարումները, որոնք ստացվում են Տեղական միությունների թոշակի անցած, ասոցացված կամ կազմկոմիտեի անդամների անունից չեն օգտագործվի Միջազգային միության կողմից առանձնացված ֆոնդեր ստեղծելու համար:

Միջազգային նախագահի առաջարկությամբ Միջազգային գործադիր խորհուրդն իրավասու է ճշգրտելու տեղական միություններից պահանջվող մեկ շնչի հաշվով հարկը՝ (i) չաշխատող անդամների, ներառյալ թոշակի անցած անդամների և ասոցացված անդամների համար՝ պայմանով, սակայն, որ չնայած Հոդված XV-ի դրույթներին, մշտական այն անդամները, ովքեր նման կարգավիճակ են ստացել սույն կանոնադրության համաձայն մինչև 2000 թվականի մայիսի 1-ը կամ դրանից առաջ, չունեն շարունակական տուրքերի պարտավորություններ, սակայն նրանք, այնուամենայնիվ, իրավասու են օգտվելու Միջազգային միության թոշակի անցած անդամների բոլոր առավելություններից և արտոնություններից, ներառյալ շարունակական մասնակցությունը մահվան

Գլխահարկ՝ թոշակառու ասոցացված անդամների համար

դեպքում Միջազգային միության վճարման ծրագրին, եթե նրանք ունեն այդ իրավասությունը, և (ii) որոնք փոխկապակցված են մեկ այլ միջազգային միության հետ:

Քաղաքական հիմնադրամ

(բ). Միջազգային գործադիր խորհրդի կողմից տարեկան որոշվող գումարը պետք է առանձնացվի մեկ շնչի հաշվով հարկից և Միջազգային միության կողմից ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն ծախսվի քաղաքական կրթության և քաղաքական գործողությունների նպատակներով, սակայն բացառապես կիրառելի օրենսդրության դրույթներին համապատասխան:

Գործադրույի և աջտպանության հիմնադրամ

(գ). 2012 թվականին Միջազգային միությունը կշարունակի յուրաքանչյուր անդամի համար ամսական 40 ցենտ հատկացնել մեկ շնչի հաշվով հարկից՝ Գործադրույների և Պաշտպանության հիմնադրամ ստեղծելու համար, որը կօժանդակի լիազորված գործադրույներում ներգրավված Տեղական միություններին, կպաշտպանի լրկաուտներից և կպահպանի Տեղական միության ամբողջականությունն ու բարօրությունը՝ համաձայն Միջազգային քարտուղար-գանձապահի կողմից սահմանված չափանիշների: Յուրաքանչյուր Տեղական միության կվճարվի այն գումարը, որն այդ Տեղական միությունը վճարել է Գործադրույների և Պաշտպանության հիմնադրամին: Միջազգային միությունն ընդհանուր 40 ցենտից 25 ցենտը կօգտագործի՝ գոյություն ունեցող ծրագրերը պահպանելու և 2012 թվականի Կոնվենցիայի ծրագրի իրականացմանն օժանդակելու համար:

Գործադրույի և պաշտպանության հիմնադրամի օգտագործումը միջազգային ծրագրին աջակցելու համար

2013 թվականի հունվարի 1-ից սկսած՝ Միջազգային միությունը մեկ շնչի հաշվով հարկից կօգտագործի ամսական 40 ցենտ յուրաքանչյուր անդամի համար Տեղական միության կողմից ստացված բոլոր ամսական վճարների համար, որոնք վճարվում են Գործադրույների և Պաշտպանության հիմնադրամ՝ ապահովելու հիմնադրամի շարունակականությունը՝ ուղղված աջակցելու Միջազգային միության նախաձեռնությանը՝ ընտրելու և պատասխանատու կերպով վերահսկելու ազգային պետական պաշտոնյաներին՝ հանուն աշխատող ընտանիքների

շահերի պաշտպանության:

Նման գումարները չպետք է օգտագործվեն կամ առանձնացվեն Տեղական միությունների թոշակի անցած, ասոցացված կամ կազմկոմիտեի անդամների անունից ստացված մեկ շնչի հաշվով վճարված հարկային վճարներից:

Մինչև 2013 թվականի հունվարի 1-ը, Տեղական միությունը կարող է հավանություն խնդրել Միջազգային քարտուղար-գանձապահից՝ փոխարինելու այլընտրանքային վճարման ծրագիրը 25 ցենտով: Այս ծրագիրը կարող է ներառել Միջազգային միության կողմից միջոցները պահելու տարբերակը, որոնք հակառակ դեպքում պետք է վերադարձվեն Տեղական միությանը՝ Շոդված XV-ի 18-րդ Բաժնի համաձայն:

Մինչև 2013 թվականի հունվարի 1-ը Հիմնադրամում կուտակված ցանկացած գումարի կապակցությամբ, Միջազգային Քարտուղար-գանձապահի կողմից սահմանված չափանիշներին համապատասխան, Տեղական միությունն իրավասու է օգտագործել Գործադուլների և Պաշտպանության հիմնադրամի կամ Միջազգային միության այլ հիմնադրամների միջոցները՝ նվազագույնը մեկ տարվա ներդրումներից հետո, ինչը որոշվում է Միջազգային գործադիր խորհրդի կողմից: Օգտագործման չափը կախված է Տեղական միության հաշվում մնացած ընդհանուր չծախսված միջոցներից, ինչպես նաև հավելյալ գումարից, որը համարժեք է վերջին 12 ամիսների ընթացքում նրա պարտադիր վճարումներից պահված մասին: Տեղական միության կողմից նման հավելյալ վճար ստանալուց հետո ոչ մի հետագա վճար չի տրամադրվում Տեղական միությանը՝ սույն Բաժնում նշված դրույթներին համապատասխան: Միջազգային գործադիր խորհուրդն իրավասու է հանձնարարել որ Տեղական միության 2012 թվականի ներդրումները Գործադուլների և Պաշտպանության հիմնադրամին օգտագործվեն Միջազգային միության կամ, համապատասխան վարույթից հետո Միջազգային գործադիր խորհրդի որոշման համաձայն, մեկ այլ փոխկապակցված մարմնի կամ Տեղական միության հանդեպ Տեղական միության չմարված ֆինանսական

Գործադուլի պաշտպանության հիմնադրամից ուրս գալը

պարտավորությունը կատարելու նպատակով, եթե նշված պարտավորությունը ժամկետանց է առնվազն 90 օր: Նման հանգամանքներում Տեղական միությունը ծանուցումն ստանում է նման գործողությունն սկսելուց 15 օր առաջ:

Սույն ենթաբաժնի կիրառման կամ մեկնաբանման հետ կապված հարցերը լուծվում են Միջազգային քարտուղար-գանձապահի կողմից՝ Միջազգային գործադիր խորհրդին բողոքարկելու հնարավորությամբ:

Քարտուղար գանձապետը մեկնաբանում է գործադրիչի հիմնադրամի քաղաքականությունը

Միության հիմնադրամ (բացի Կանադայից)

(դ). Յուրաքանչյուր Տեղական միություն՝ բացառությամբ Կանադայում գտնվողների, Միջազգային միությանը պետք է վճարի մեկ շնչի հաշվով հարկ՝ Unity Fund-ը (Միասնության հիմնադրամը) ֆինանսավորելու համար՝ ի հավելումն 1-ին Բաժնի (ա) կետով սահմանված մեկ շնչի հաշվով հարկի: Միասնության հիմնադրամի միջոցով, 21-րդ դարում անդամների համար ավելի լավ վարձատրություն, նպաստներ և աշխատանքի անվտանգություն ապահովելու համար բոլոր Տեղական միությունները կհամախմբեն իրենց ռեսուրսները: Մեկ անդամի համար այս լրացուցիչ, մեկ շնչի հաշվով հարկն ամսական կկազմի 5,00 ԱՄՆ դոլար:

Յածր աշխատավարձով աշխատողների ազատում

Չնայած վերը նշվածին՝ լրացուցիչ մեկ շնչի հաշվով ամսական հարկը ոչ մի անդամի կողմից չի վճարվում Միասնության հիմնադրամին, ով ամսական ստանում է 433 ԱՄՆ դոլարից պակաս համախառն աշխատավարձ: Միասնության հիմնադրամի համար լրացուցիչ մեկ շնչի հաշվով հարկը չի գանձվում այն անդամներից, ովքեր չեն կնքել առաջին կոլեկտիվ պայմանագիրը:

Կանադական միության հիմնադրամ

(ե). Միջազգային գործադիր խորհուրդը կարող է Կանադայում գործող յուրաքանչյուր Տեղական միությունից պահանջել Միջազգային միությանը վճարել մեկ շնչի հաշվով հարկ՝ ի հավելումն 1(ա) բաժնում սահմանված մեկ շնչի հաշվով հարկի՝ ուղղված Կանադական միասնության հիմնադրամի ֆինանսավորմանը: Սույն Միասնության հիմնադրամի միջոցով Կանադայի տեղական միությունները միավորելու են իրենց ռեսուրսները՝ ձեռք

բերելու անհրաժեշտ ուժ՝ 21-րդ դարում անդամների համար ավելի բարձր վարձատրություն, նպաստներ և անվտանգություն ապահովելու համար: Մեկ շնչի հաշվով հավելյալ հարկի չափը սահմանվում է Միջազգային գործադիր խորհրդի կողմից՝ Կանադայի Խորհրդի առաջարկության հիման վրա:

(զ). Այս բաժնում «Անդամ» եզրույթը ներառում է գործակալության վճար վճարողներին, Rand բանաձևով վճարողներին և համադրելի վճար վճարողներին: Բացի այդ, «տուրք» եզրույթը ներառում է գործակալության սպասարկման վճարները, Rand բանաձևով վճարները և համադրելի վճարները:

«Անդամ» և «պարզևավճարների» սահմանումներ

Բաժին 2. Անդամների տուրքերի վճարումը կատարվում է և ենթակա է վճարման ընթացիկ ամսվա վերջին օրը կամ դրանից առաջ, և որպեսզի անդամը պահպանի լավ իր դիրքը, նրա անդամավճարները պետք է վճարվեն յուրաքանչյուր ամսվա վերջին օրը կամ դրանից առաջ: Տեղական միության բոլոր մնացած ֆինանսական պարտավորությունները նույնպես պետք է վճարվեն դրանց մարման ամսվա վերջին օրը կամ դրանից առաջ:

Վճարման տուրքեր

Բաժին 3. Լավ դիրքը պահպանելու համար յուրաքանչյուր Տեղական միություն պետք է ապահովի, որ մեկ շնչի հաշվով հարկերը, վճարները և բոլոր այլ վճարումները ներկայացվեն Միջազգային միությանը՝ մինչև տուրքերի կամ այլ վճարումների ստացմանը հաջորդող ամսվա ավարտը: Եթե Տեղական միությունը ժամանակին չի կատարում իր վճարումը, ապա այն համարվում է ժամկետանց և տույժ է վճարում ուշացման համար: Այս վճարը գանձվելու է, եթե մեկ շնչի հաշվով ամսական հարկը կամ դրա որևէ մասը չի ներկայացվում մինչև դրա վճարման օրվան հաջորդող ամսվա վերջը: Մեկ շնչի հաշվով հարկի չվճարված մասի տոկոսադրույքը պարբերաբար կսահմանվի Միջազգային գործադիր խորհրդի կողմից: Այնուամենայնիվ, Միջազգային նախագահն իրավասու է հրաժարվել այս տույժից՝ վավեր հիմնավորում ներկայացնելու դեպքում: Եթե Տեղական միությունը չի կատարում սույն կետով պահանջվող վճարումները մինչև վերջնաժամկետը 30 օրվա ընթացքում, ապա Միջազգային քարտուղար-գանձապահը

Տեղական միությունների լավ համբավի պահպանում

Պատժամիջոցներ չվճարելու համար

տեղյակ է պահում Տեղական միությանն իր լավ դիրքի վտանգման մասին և դրանից հետո 30 օրվա ընթացքում խնդիրը ներկայացնում է Միջազգային նախագահին՝ այնպիսի գործողության իրականացման համար, որը Միջազգային նախագահը նպատակահարմար կգտնի՝ ներառյալ, բայց չսահմանափակվելով, Տեղական միության կասեցումով, նրա կանոնադրության չեղարկումով կամ հոգաբարձուի նշանակմամբ՝ սույն Սահմանադրության Շոդված VIII-ի 7-րդ բաժնում և Կանոնակարգերում սահմանված դրույթների համաձայն: Սահմանված պայմանների համաձայն՝ Միջազգային նախագահն իրավասու է հանել կանոնադրության ցանկացած կասեցում կամ չեղարկում: Բողոքարկման դեպքում նման որոշում կայացնելու իրավասությունն ունի նաև Միջազգային գործադիր խորհուրդը:

Գլխահարկի վճարման առաջնահերթություն

Բաժին 4. Տեղական միություններին արգելվում է այլ ցանկացած վճարումներ կատարել, քանի դեռ նրանք չեն կատարել Միջազգային միության հանդեպ իրենց ամսական պարտավորությունները:

Տեղացիների հաշվետվության պահանջները (անդամության ցուցակներ)

Բաժին 5 (ա). Տեղական Միությունն իր Քարտուղար-գանձապահի կողմից Միջազգային քարտուղար-գանձապահին է ուղարկում իր բոլոր անդամների ճշգրտված անվանացանկը՝ հասցեներով (ներառյալ էլ.փոստի հասցեն, տան և բջջային հեռախոսահամարները, եթե դրանք առկա են) և անդամակցության հետ կապված այլ տեղեկություններ՝ ըստ Միջազգային գործադիր խորհրդի կողմից սահմանված կարգի: Յուրաքանչյուր ամիս վերջինս ներկայացնում է բոլոր փոփոխությունները, բոլոր ընդունված կամ հետընդունված անդամների անունները և հասցեները, ինչպես նաև եկամտի աղբյուր հանդիսացող բոլոր անձանց անունները և հասցեները և տուրքերը չվճարելու կամ որևէ այլ պատճառով անդամակցությունից զրկված անձանց անուններն ու հասցեները, ինչպես նաև այն անձանց ճշգրիտ ցուցակը, ովքեր վերցնում են փոխանցման կամ կանխիկացման քարտեր: Բացի այդ, Միջազգային միությունը պետք է ծանուցվի պաշտոնում ընտրված բոլոր պաշտոնատար անձանց անունների և հասցեների մասին նման

գործողությունից հետո 15 օրվա ընթացքում: Յուրաքանչյուր հասցե պետք է պարունակի ճշգրիտ փոստային կոդը: Յուրաքանչյուր Տեղական միությունն պետք է տրամադրի անդամակցության միևնույն ցուցակն այն Պետական խորհրդին, որին այն կապակցված է: Միջազգային գործադիր խորհուրդը կարող է հաստատել սույն բաժնի փոփոխությունը, որը սահմանափակում է այս պահանջի հաճախականությունը և/կամ բովանդակությունը՝ Միջազգային քարտուղար-գանձապահի առաջարկությամբ: Տեղական միությունների կողմից անդամների վերաբերյալ Միջազգային միությանը տրամադրվող տեղեկատվության օգտագործումը, սույն 5(ա) Բաժնի համաձայն, պետք է լիովին համահունչ լինի անդամի կողմից տրված օգտագործման թույլտվությանը և կիրառելի օրենսդրությանը:

(բ) Ոլոր տեղական միությունները պարտավոր են մինչև յուրաքանչյուր տարվա ապրիլի 1-ը Միջազգային քարտուղար-գանձապահին փոխանցել այն տեղեկությունները և օժանդակ փաստաթղթերը, որոնք արտացոլում են տվյալ Միության անդամների միջին համախառն աշխատավարձի դրույքաչափը նախորդ օրացուցային տարվա համար: Միջազգային քարտուղար-գանձապահը կարող է հատուկ ցուցումներ տալ պահանջվող օժանդակ փաստաթղթերի բնույթի վերաբերյալ:

Բաժին 6 (ա). Տեղական միությունների կամ դրանց մյուս ցանկացած փոխկապակցված մարմնի պաշտոնյաները պետք է ցպահանջ ցանկացած ժամանակ տրամադրեն իրենց հաշվապահական մատյանները, գրառումները, հաշիվները, ստացականները, վաուչերները և ֆինանսական տվյալները Միջազգային նախագահի կողմից նշանակված ցանկացած անձի՝ ստուգման համար: Բոլոր Տեղական միությունները կամ դրանց հետ փոխկապակցված մյուս մարմինները պետք է Միջազգային քարտուղար-գանձապահին անհապաղ տրամադրեն բոլոր տարեկան ֆինանսական և աուդիտորական այն հաշվետվությունների պատճենները, որոնցում արտացոլված են ակտիվների

Անդամակցության միջին համախառն աշխատավարձի դրույքաչափը

Տեղական միության գրքերի և գրառումների փորձաքննություն

Տարեկան աուդիտի հաշվետվությունների ներկայացում

և պարտավորությունների, ինչպես նաև օրենքով պահանջվող եկամուտների և վճարումների մասին տվյալները:

Գրառումները պետք է պահպանվեն առնվազն վեց տարի

(բ). Տեղական միությունների կամ դրանց հետ փոխկապակցված մյուս մարմնի բոլոր այն գրառումները, որոնք վերաբերում են եկամտին, հատկացումներին և ցանկացած տեսակի ֆինանսական գործարքներին, պետք է պահվեն առնվազն վեց տարի կամ ավելի երկար, եթե այդպես է պահանջում գործող կանոնադրությունը:

Կանոնադրությունների չեղարկում

Բաժին 7. Երբ Տեղական միության կամ դրա հետ փոխկապակցված մյուս մարմնի կանոնադրությունն անվավեր է ճանաչվում, այդ Միությունը կամ իր հետ փոխկապակցված մյուս մարմինը և նրա պաշտոնյաները պարտավոր են Միջազգային միությունը վերադարձնել բոլոր հաշվապահական մատյանները, փաստաթղթերը, գույքը և դրամական միջոցները:

Կանադայի տեղական միության գլխահարկ

Բաժին 8. Կանադայի Տեղական միությունների կողմից վճարվող և մեկ շնչի համար հաշվարկված հարկերից ստացված եկամուտը Միջազգային միությունը ծախսում է Կանադայի Տեղական միություններին աջակցող գործունեության համար:

Հոդված

XIV. ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՇՐՈՊԱՐԱԿՈՒՄԸ

Դիմում կանոնադրության համար

Բաժին 1. Կանոնադրության հրապարակման համար Միջազգային քարտուղար-գանձապահին սույն Միջազգային միության իրավասության շրջանակներում կարող է դիմել քսանհինգ կամ ավելի անձ: Ցանկացած դեպքում՝ Միջազգային նախագահը կամ Միջազգային գործադիր խորհուրդը կարող են կանոնադրություն հրապարակել ըստ նպատակահարմարության: Կանոնադրության հայտին պետք է կցվեն անհրաժեշտ մեկնարկային և կանոնադրական վճարները:

Տեղական միության իրավասություն

Բաժին 2. Միջազգային գործադիր խորհուրդը պետք է սահմանի կանոնադրության հրապարակումը կարգավորող քաղաքականությունը և

ընթացակարգերը, ինչպես նաև պետք է լուծի Տեղական միությունների միջև իրավասության բոլոր խնդիրները: Միջազգային միության ստեղծման պահին գոյություն ունեցող Տեղական միությունները կպահպանեն իրենց՝ այդ պահին ունեցած իրավասությունը: Եթե սույն Բաժնում նշված կետերի հետ կապված որևէ վիճելի հարց ծագի, ապա Միջազգային գործադիր խորհրդի գործողությունները պետք է իրականացվեն լուսմներից հետո՝ նախօրոք արված ծանուցման հիման վրա կամ Միջազգային գործադիր խորհրդի կողմից լուսմներն իրականացնելու համար նշանակված պաշտոնյա(ներ) ի կողմից (որոնք պարտադիր չէ, որ լինեն այս կազմակերպության անդամներ):

Բաժին 3. Միջազգային գործադիր խորհուրդը կարող է համախմբել կամ միավորել գոյություն ունեցող Տեղական միություններն այնպիսի պայմաններով, որոնք սահմանելով՝ Միջազգային գործադիր խորհուրդը կորոշի, թե երբ, ըստ Միջազգային գործադիր խորհրդի, Միջազգային միության շահերը, բարօրությունն ու անդամակցությունն այդ գործողությունների շնորհիվ առավել նպաստավոր կլինեն:

*Համախմբում
և միաձուլում*

Բաժին 4. Գոյություն ունեցող Տեղական միությունների այսպիսի համախմբումը կամ միավորումը պետք է պայմանավորված լինի Տեղական միությունների համաձայնությամբ կամ պետք է իրականացվի լուսմներից հետո՝ նախօրոք արված ծանուցման հիման վրա կամ Միջազգային գործադիր խորհրդի կողմից լուսմներն իրականացնելու համար նշանակված պաշտոնյա(ներ)ի կողմից (որոնք պարտադիր չէ, որ լինեն այս կազմակերպության անդամներ):

*Միաձուլման
լուսմներ*

Բաժին 5. Աշխատողներին կազմակերպելու նպատակով Միջազգային նախագահը կարող է նշանակել այդպիսի համակարգողներ և ստեղծել կազմակերպչական կոմիտեներ կամ ժամանակավոր Տեղական միություններ, ինչպես նաև՝ այլ մարմիններ այլ նպատակներով, ըստ իր հայեցողության՝ տուրքերի, մեկնարկային վճարների կամ մեկ շնչին բաժին ընկնող հարկի վճարման պահանջով կամ առանց դրա,

*Ժամանակավոր
տեղական
մարմիններ*

ինչպես նպատակահարմար է գտնում, և այս դեպքում Միջազգային նախագահը լիազորված և իրավասու կլինի նշանակել ժամանակավոր պաշտոնյաների և ծախսել և վերահսկել այդպիսի կազմակերպչական կոմիտեների կամ ժամանակավոր Տեղական միությունների կամ այլ մարմինների ֆինանսները: Միջազգային նախագահը նման հարցերի շուրջ պետք է զեկուցի Միջազգային գործադիր խորհրդին:

Հոդված

XV. ՏԵՂԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Տեղական միությունների կապը

Բաժին 1. Բոլոր Տեղական միությունները և իրենց հետ փոխկապակցված մարմինները պետք է ապահովեն և պահպանեն երաշխիքային պարտատոմսերը՝ գործող օրենսդրությամբ պահանջվող չափով և ձևով: Միջազգային քարտուղար-գանձապահը կարող է տնօրինել ցանկացած պարտատոմսի գումարի ավելցուկը, երբ այն անհրաժեշտ և նպատակահարմար համարի, ինչպես նաև ուղղակիորեն տնօրինել Տեղական միության այն պարտատոմսերը, որոնց տնօրինման համար հատուկ պարտատոմս ապահովելու օրենք չի պահանջվում:

Տեղական պաշտոնական անձանց իրավասության պահանջները

Բաժին 2. Ոչ մի անձ չի կարող առաջադրվել որպես պաշտոնյա, Գործադիր խորհրդի անդամ, պատվիրակ կամ որևէ այլ պաշտոնի Տեղական միությունում, եթե նա չի եղել այդ Տեղական միության մշտական լավ դիրք ունեցող անդամ՝ առաջադրմանը անմիջապես նախորդող առնվազն երկու տարվա ընթացքում և այդ ամբողջ ընթացքում չի վճարել Տեղական միության աշխատող անդամների համար պահանջվող ողջ տուրքը յուրաքանչյուր ամիս՝ ըստ սահմանված կարգի: Անկախ վերը նշվածից, Տեղական միությունը կարող է որդեգրել կանոնադրություն Տեղական միությունների մասին, որը կնվազեցնի այս շարունակական լավ համբավ ունենալու ժամկետը երկու տարուց մինչև վեց ամիս: Անհատները, ովքեր մեղավոր են ճանաչվել հանցանքի համար, ինչպես սահմանված է Լանդրում Գրիֆինի Օրենքի 504 բաժնում (կամ

Կանադայում մեղադրվող հանցագործությունն), իրավունք չունեն զբաղեցնել որևէ պաշտոն այս Միջազգային միության շրջանակներում՝ համաձայն համապատասխան օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերի: Եթե Տեղական միության կանոնադրմանը նախորդող ժամկետը երկու տարուց պակաս է, ապա շարունակական լավ համբավ ունենալու ժամկետը պետք է լինի Տեղական միության կանոնադրման ամբողջ ժամանակահատվածը: Միջազգային նախագահը հարգելի պատճառով կարող է հրաժարվել վերոնշյալ պահանջներից: Ցանկացած Տեղական միություն կարող է իր Սահմանադրությամբ և կանոնակարգով նախատեսել հետագա սահմանափակումներ առաջադրման իրավունքի համար՝ այն պայմանով, որ այդ դրույթները հաստատվեն Միջազգային Միության կողմից: Տեղական միության գործադիր խորհրդի դիմումի հիման վրա Միջազգային նախագահը կարող է հրաժարվել Տեղական միության իրավասության պահանջներից՝ հիմնավոր պատճառներով: Ասոցացված անդամները, ցմահ անդամները, ինչպես նաև թոշակի անցած անդամները, ովքեր վճարում են Տեղական միության աշխատող անդամների համար պահանջվող բոլոր տուրքերը, չեն կարող առաջադրվել որպես Տեղական միության պաշտոնյա, գործադիր խորհրդի անդամ, պատվիրակ կամ Տեղական միության որևէ այլ պաշտոնում: Տեղական միության պաշտոնյայի, գործադիր խորհրդի անդամի, պատվիրակի կամ Տեղական միության որևէ այլ պաշտոնի ընտրության ժամանակ լիազորագրով քվեարկություն չի թույլատրվում: Չի թույլատրվում թեկնածություն առաջադրել պաշտոնյայի, Գործադիր խորհրդի անդամի, պատվիրակի կամ Տեղական միության որևէ պաշտոնի քվեարկությունների ժամանակ՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Միջազգային նախագահն անմիջականորեն հաստատում է այդ թեկնածությունները Տեղական միության գործադիր խորհրդի պահանջով:

*Իրավասության
պահանջներից
հրաժարվելը*

*Վստահված
անձինք,
գրառումներն
արգելված են*

Բաժին 3. Բոլոր Տեղական միությունների և դրանց հետ փոխկապակցված մարմինների Սահմանադրությունը և կանոնակարգը և

*Տեղական
սահմանադրությունների
հաստատում*

դրանցում կատարված փոփոխությունները պետք է ներկայացվեն Միջազգային միությանը և հաստատվեն մինչև դրանց վավերականացումը, սակայն այն պայմանով, որ չնայած նման վավերականացմանը, բոլոր Տեղական միությունների և դրանց փոխկապակցված մարմինների Սահմանադրությունը և կանոնակարգը միշտ ենթակա լինեն Միջազգային միության Սահմանադրությանը և կանոնակարգին, որոնք կարող են ժամանակ առ ժամանակ փոփոխվել: Եթե Տեղական միությունը կամ իր հետ փոխկապակցված մարմինը չապահովի վավեր Սահմանադրության և կանոնակարգի հաստատումը, Միջազգային միության Սահմանադրության և կանոնակարգի մեջ պարունակվող դրույթները, որոնք կարող են ժամանակ առ ժամանակ փոփոխվել, կդեկլարեն նշված Տեղական միությունը և իր հետ փոխկապակցված մարմինը, որքանով որ կիրառելի է: Անկախ հաստատումից, եթե որևէ հակասություն առաջանա Տեղական միության Սահմանադրության և կանոնակարգի և դրանց հետ փոխկապակցված մարմինների կամ դրանցում կատարվող որևէ փոփոխության, ինչպես նաև Միջազգային միության Սահմանադրության և կանոնակարգի միջև, քանի որ այն կարող է ժամանակ առ ժամանակ փոփոխվել, ապա այդ հակասությունները պետք է կարգավորվեն Միջազգային միության Սահմանադրության և կանոնակարգի դրույթներով:

*Միջազգային
Սահմանադրության
առաջնահերթություն*

*Սահմանադրության
բաշխում*

Բաժին 4. Յուրաքանչյուր Տեղական միություն իր անդամներին պետք է ցպահանջ տրամադրի Միջազգային միության և Տեղական միության Սահմանադրության և կանոնակարգի պատճենը: Միջազգային Սահմանադրության և կանոնակարգի պատճենները Միջազգային միությունը կտրամադրի Տեղական միություններին ինքնարժեքով:

Բաժին 5. Բոլոր Տեղական միությունները պետք է գումարեն անդամների ժողովներ՝ ընդհանուր, բաժանմունքի կամ ենթաբաժանմունքի հիմունքներով կամ էլ հենց աշխատավայրում, առնվազն երկու ամիսը մեկ անգամ՝ բացառությամբ հուլիս և օգոստոս ամիսների: Յուրաքանչյուր Տեղական միության Գործադիր խորհուրդը բոլոր դեպքերում պետք

Է հավաքվի առնվազն ամիսը մեկ: Այս բաժնում սահմանված պահանջները, սակայն, Տեղական միության կողմից հաստատվելու դեպքում կարող են փոփոխվել Տեղական միության Սահմանադրությամբ և կանոնակարգով:

Տեղական հանդիպման պահանջներ

Բաժին 6 (ա). 2016 թվականի հունվարի 1-ից 16,000 ԱՄՆ դոլար և ավելի տարեկան եկամուտ ունեցող բոլոր անդամների համար նվազագույն վճարները պետք է հավասար լինեն ամսական 36,00 ԱՄՆ դոլարի: 2016 թվականի հունվարի 1-ից 5,500-ից մինչև 16,000 ԱՄՆ դոլար տարեկան եկամուտ ունեցող բոլոր անդամների համար նվազագույն տուրքերը պետք է հավասար լինեն ամսական 31,00 ԱՄՆ դոլարի:

Նվազագույն վճարներ

2017 թվականի հունվարի 1-ից մինչև 2020 թվականի հունվարի 1-ը 5,500 ԱՄՆ դոլար և ավելի տարեկան եկամուտ ունեցող բոլոր անդամների նվազագույն ամսական տուրքերը պետք է ավելացվեն տարեկան 1,00 ԱՄՆ դոլարով՝ յուրաքանչյուր տարվա հունվարի 1-ից:

Վճարներն ավելանում են

Անկախ վերը նշվածից՝ Տեղական միության գործողությամբ նվազագույն տուրքերը կարող են կրճատվել թոշակի անցած անդամների, կազմկոմիտեի անդամների և ասոցացված անդամների համար: Տեղական միությունը կարող է նվազագույն տուրքեր սահմանել 5,500 ԱՄՆ դոլարից պակաս տարեկան եկամուտ ունեցող անդամների համար:

Անդամության որոշակի կատեգորիաների համար վճարներ

Միջազգային նախագահը կարող է ցպահանջ հրաժարվել այդ պայմաններից, ինչպես նկարագրված է ստորև բերված 6(դ) ենթաբաժնում:

(բ). Տեղական միության տուրքերի համակարգը չպետք է մեկ անդամի վճարների չափի առավելագույն սահմանափակում պարունակի, որը հակառակ դեպքում կկիրառվի Տեղական միության տուրքերի բանաձևի համաձայն: Միջազգային նախագահը ցպահանջ կարող է հրաժարվել այս պայմանից, ինչպես նկարագրված է ստորև 6(դ) ենթաբաժնում՝ այն պայմանով, որ Միջազգային նախագահի կողմից թույլատրված ցանկացած առավելագույն սահմանափակում ինդեքսավորվի՝ հաշվի առնելով գնաճը:

Արգելվում է վճարների չափը

Տոկոսային վճարների համակարգեր

(գ). Այն Տեղական միությունները, որոնցում Սահմանադրությամբ և Կանոնակարգով նախատեսված է տուրքերի համակարգ, որը տարբեր է դրույքաչափային համակարգից (օր.՝ մասշտաբային, ժամային կամ տոկոսային բանաձևի համակարգ), պետք է պահպանեն սույն բաժնում նշված հաստատագրված դրույքաչափերին համարժեք նվազագույն տուրքի համար անհրաժեշտ բանաձևը:

Տոկոսադրույքային տուրքերի համակարգը փոխարկելիս պահանջվող տոկոսի նվազագույն տոկոսադրույքը կլինի այն դրույքաչափը, որը Տեղական միությանն ապահովում է ճիշտ այնքան եկամտով, որքան հակառակ պարագայում այն կստանար իր նախկին տուրքերի համակարգով այդ ամսաթվի դրությամբ: Նախկին տուրքերի համակարգով այլ կերպ ստացվող եկամուտների հաշվարկը պետք է հիմնված լինի Տեղական միության միջին ամսական անդամակցության վրա վերափոխման ամսաթվից մեկ ամիս առաջ ավարտված վեցամսյա ժամանակահատվածի համար:

Սույն ենթաբաժնի կիրառման կամ մեկնաբանման հետ կապված հարցերը լուծվում են Միջազգային քարտուղար-գանձապահի որոշմամբ և ենթակա են բողոքարկման Գործադիր խորհրդի կողմից:

Պարտքից հրաժարվողներ

(դ). Միջազգային գործադիր խորհրդի վավերացմամբ Միջազգային նախագահը կարող է հրաժարվել սույն բաժնի պահանջներից այն ժամանակահատվածի համար, որը նա նպատակահարմար կհամարի հիմնավոր պատճառի դրսևորմամբ, ինչպես նշված է ստորև, այնքան ժամանակ, քանի դեռ այդպիսի հրաժարումը չի խաթարում Տեղական միության՝ իր անդամներին պատշաճ կերպով ներկայացնելու կարողությունը:

Այլընտրանքային վճարների կառուցվածքը

Լրիվ հրաժարում կտրվի այն Տեղական միությանը, որն իր Սահմանադրությանը և Կանոնակարգին համապատասխան հիմնել է տուրքերի այլընտրանքային համակարգ և (կամ) տուրքերի հավելումներ, որոնք բավարարում են սույն բաժնի նպատակները:

Հրաժարման նկատառումներ

Սույն բաժնի պահանջներից որևէ մեկի լրիվ

կամ մասնակի հրաժարում կարող է տրվել՝ հաշվի առնելով Տեղական միության ռեսուրսները, տուրքերի չափը, այն փաստը, թե Տեղական միությունը վերջերս կատարել է տուրքերի բարձրացում, թե՞ ոչ, Տեղական միության կողմից ներկայացված այն աշխատողների տոկոսը, որոնք պաշտպանված են Միության անվտանգության ծրագրով, ինչպես նաև Տեղական միության անդամների աշխատավարձի դրույքաչափը: Հրաժարումը կարող է տրվել նաև այն նահանգների Տեղական միություններին, որտեղ նրանք աշխատանքի իրավունք ունեն և ներգրավված են ակտիվ և ռազմավարական կազմակերպչական գործունեության մեջ՝ ըստ հաստատված արդյունաբերական բաժանմունքային ծրագրերի:

(ե). Սույն Բաժնի ոչ մի կետ չի վերաբերում Կանադայի Տեղական միություններին:

Բաժին 7 (ա). Կանադայի ցանկացած Տեղական միության բոլոր անդամների նվազագույն տուրքերը պետք է կազմեն ամսական 10,00 ԱՄՆ դոլար՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Տեղական միության գործողությամբ դրանք կարող են կրճատվել, սակայն ոչ պակաս, քան 2,50 ԱՄՆ դոլար ամսական՝ թոշակառու անդամների և կազմկոմիտեի անդամների համար, և ամսական 2,00 ԱՄՆ դոլար՝ ասոցացված անդամների համար:

Կանադայի տեղական միության տուրքերը

Կանադայի այն Տեղական միությունների համար, որոնք օգտագործում են տուրքերի տոկոսային համակարգ, բոլոր Տեղական միությունների բոլոր անդամների նվազագույն ամսական տուրքերը կկազմեն համախառն ամսական աշխատավարձի 1 տոկոսը կամ ամսական 10,00 ԱՄՆ դոլար՝ կախված նրանից, թե որն է ավելի մեծ՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Տեղական միության կողմից դրանք կրճատվում են թոշակի անցած անդամների, կազմկոմիտեի անդամների և ասոցացված անդամների համար:

Կանադայի տոկոսային վճարներ

Միջազգային նախագահը՝ Միջազգային գործադիր խորհրդի հաստատմամբ, կարող է հրաժարվել այդ պահանջներից իրեն նպատակահարմար ժամանակով այնքան ժամանակ, քանի դեռ այդ հրաժարումը չի

Վերացում սահմանափակում Տեղական միության կողմից իր անդամներին պատշաճ կերպով ներկայացնելու իրավունքը:

Կանադայի վճարներն ավելանում են

(բ). Կանադայի Տեղական միությունների բոլոր տուրքերը կարող են ավելացվել այնպիսի մի գումարով, որը կսահմանի Միջազգային գործադիր խորհուրդը՝ Կանադայի խորհրդի երաշխիքներով:

Պարտքերի վճարումներ, լավ համբավ

Բաժին 8. Անդամները պետք է ժամանակին վճարեն Տեղական Միության սահմանադրությամբ ընդունված բոլոր տուրքերը և այլ վճարներ, որպեսզի համարվեն բարեխիղճ և իրավասու լինեն մասնակցելու Տեղական և Միջազգային միությունների բոլոր պարզևավճարներին և արտոնություններին:

Վճարների կրեդիտներ

Բաժին 9. Երբ որևէ օրացուցային ամսվա ընթացքում որևէ անդամ աշխատանքից ազատվում կամ բացակայում է աշխատանքից՝ գործատուի կամ Միության թույլատրված գործադուլի պատճառով 20 օրից ավելի, այդ անդամն իրավունք ունի չվճարել տուրքերը գործազրկության ժամանակահատվածի համար, բայց ոչ ավելի, քան վեց ամիս ցանկացած օրացուցային տարում, եթե այն նախատեսված է Տեղական միության Սահմանադրությամբ և Կանոնակարգով:

Վճարների անդորրագիր

Բաժին 10. Յուրաքանչյուր անդամ իր վճարած տուրքի դիմաց իրավունք ունի ստանալու անդորրագիր կամ տեղեկանք:

Կանխկացման քարտեր

Բաժին 11. Ցանկացած Տեղական Միություն կարող է կարգադրել, որ այդ Տեղական միության գործունեության կամ իրավասության սահմաններից դուրս աշխատող անդամներն իրենց դրամական միջոցների քարտերն իրենց հետ դուրս տանեն:

Կոլեկտիվ պայմանագրերի մասին ծանուցում

Բաժին 12. Միջազգային միությունը պետք է գրավոր ծանուցում ստանա կոլեկտիվ բանակցությունների կամ փոխըմբռնման հուշագրերի կնքման դեպքում և տեղեկացված լինի ընդգրկված աշխատողների թվի և պայմանագրի գործողության ժամկետի մասին: Պահպանման և տեղեկատվական օգտագործման նպատակով, Տեղական միության կողմից կնքված կոլեկտիվ բանակցությունների

համաձայնագրերի և պայմանագրերի պատճեններն ստորագրելուց հետո ուղարկվում են Միջազգային միության շեփոխությունների բաժին: Միջազգային միության նման ծանուցումը կամ դիմումը չի կարող որևէ պատասխանատվություն դնել Միջազգային միության կամ նրա պաշտոնյաների վրա կամ նրանց դարձնել որևէ այդպիսի կոլեկտիվ պայմանագրի կամ փոխըմբռնման հուշագրի մի կողմը:

*Դրամահավաք
անցկացնելու
թույլտվություն*

Բաժին 13. Ոչ մի Տեղական միություն կամ նրա հետ փոխկապակցված մարմին կամ նրա որևէ ստորաբաժանում, անդամ կամ անդամների խումբ, ներառյալ խորհուրդները, կոնֆերանսները, լիգաները, ակումբները կամ որևէ ասոցիացիա, որը կազմված է այս Միջազգային միության անդամներից կամ նրա ստորաբաժանումներից, որևէ կերպ՝ ուղղակիորեն կամ անուղղակի կերպով, չպետք է օգտագործի, շահագործի կամ առևտուր իրականացնի այս Միջազգային միության, Տեղական միության կամ նրա հետ փոխկապակցված մարմնի անունից կամ որևէ համանման անվան տակ կամ նշանակությամբ, ինչպես նաև՝ չի կարող Միջազգային միության, Տեղական միության կամ նրա հետ փոխկապակցված մարմնի անունից գանձել կամ հավաքել որևէ հարկ, տուրք կամ այլ գումար, և ոչ էլ այս Միջազգային միության, Տեղական միության կամ այդ մարմնի անունից որևէ գործ կամ այլ գործունեություն իրականացնել ֆինանսական միջոցներ հայթայթելու նպատակով ներառյալ ծրագրերը կամ որևէ հրապարակման մեջ գովազդ պահանջելը, ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն, առանց նախապես գրավոր թույլտվություն ստանալու Միջազգային նախագահից:

*Առդիտի
լիազորություն*

Սույն Բաժնում ընդգրկված բոլոր վերոնշյալ հարցերը, ներառյալ՝ առանց բացառության՝ միջոցները, միջնորդությունները, նվերները և նվիրատվությունները, որոնք հավաքագրվում են այս Միջազգային միության, Տեղական միության կամ նրա հետ փոխկապակցված մարմնի անունից, միշտ պետք է ենթարկվեն առդիտի այդ Միջազգային միության կողմից, իսկ բոլոր հաշվապահական մատյանները, գրառումները և փաստաթղթերը, որոնք վերաբերում են սույն Բաժնում նկարագրված խնդիրներին, պետք

Է հասանելի լինեն այս Միջազգային միության կողմից ստուգման, պատճենահանման և աուդիտի համար:

Միջազգային նախագահը իրավասու է ձևակերպելու այնպիսի կանոններ և կանոնակարգեր, որոնք նա անհրաժեշտ և պատշաճ կհամարի սույն Բաժնի նպատակներն իրականացնելու համար:

*Տեղական
միության
կոմիտեներ*

Բաժին 14. Բոլոր Տեղական միությունների Գործադիր խորհուրդները պետք է հիմնեն այնպիսի կոմիտեներ, որոնք, ըստ իրենց, անհրաժեշտ են սույն Միջազգային միության կազմակերպչական, քաղաքական գործողությունները, սոցիալական և տնտեսական արդարության և թոշակառուների ծրագրերն ու քաղաքականությունն իրականացնելու համար: Եթե հանձնաժողով(ներ) չի(չեն) նշանակվում կոնկրետ նպատակով, այդ պաշտոնում պետք է հանդես գա Տեղական միության գործադիր խորհուրդը:

*Տեղական
միությունները
չպետք է
հիմնեն
դաշնային
PAC-ներ*

Բաժին 15. Ոչ մի Տեղական միություն չի կարող հիմնել իր գրանցված ֆեդերալ քաղաքական կոմիտեն կամ որևէ քաղաքական թեկնածուների հիմնադրամ՝ ֆեդերալ ընտրությունների հետ կապված ներդրումների համար՝ հաշվի առնելով, սակայն, որ Միջազգային նախագահը կարող է իր հայեցողությամբ հրաժարվել այս դրույթից կամ ստեղծել այնպիսի պայմաններ, որոնք Միջազգային նախագահն անհրաժեշտ կհամարի:

*Տեղական
միության 20%
կազմակերպչական
բյուջե*

Բաժին 16 (ա) Յուրաքանչյուր Տեղական միություն կշարունակի տնօրինել Տեղական միության կազմակերպման տարեկան բյուջեն, որը համարժեք է տեղական բյուջեի 20 տոկոսին (մեկ շնչին ընկնող բոլոր հարկային պարտավորությունները վճարելուց հետո), որը պետք է ծախսվի ըստ Միջազգային միության համապատասխան արդյունաբերական բաժանմունքի սկզբունքների և պլանի: Արդյունաբերության յուրաքանչյուր բաժանմունք պետք է տարեկան կտրվածքով իր սկզբունքներն ու պլանը ներկայացնի Միջազգային գործադիր խորհրդի հաստատմանը:

*Ստանձին
կազմակերպչական
հաշիվ*

(բ). Յուրաքանչյուր Տեղական միություն պետք է առանձին հաշիվ կամ հաշվառում հիմնի այն

գումարների համար, որոնք կազմում են իր տարեկան կազմակերպչական բյուջեն:

(գ). Եթե Միջազգային միության համապատասխան արդյունաբերական բաժանմունքը գտնի, որ Տեղական Միությունը, առանց հիմնավոր պատճառի, չի կարողացել իրականացնել այդ 20 տոկոս կազմակերպչական բյուջեի պարտավորությունը կամ Տեղական միության կազմակերպչական բյուջեն չի ծախսել Միության ընդհանուր ռազմավարական միանության ծրագրին և/ կամ բաժանման պլանին համապատասխան, այն կարող է հարցը փոխանցել Միջազգային քարտուղար-գանձապահին՝ Տեղական միության կազմակերպչական հաշիվը և ծախսերը վերանայելու համար: Եթե ստուգման արդյունքում պարզվի, որ Տեղական միությունը չի իրականացնում իր կազմակերպչական բյուջեն այնպես, ինչպես սահմանված է սույն դրույթով, Քարտուղար-գանձապահը կարող է հանձնարարել, որ Տեղական միությունը շարունակի կատարել միայն որոշակի պլանավորված ծախսեր իր կազմակերպչական հաշվից՝ մինչև այդ բաժանմունքը և Տեղական միությունը փոխադարձաբար համաձայնության չգան հարցի ավելի լայն լուծման վերաբերյալ՝ ըստ Միջազգային Քարտուղար-գանձապահի կողմից սահմանված արագացված ընթացակարգի:

*Կազմակերպչական
բյուջեի
օգտագործման
միջազգային
վերանայում*

(դ). Եթե համաձայնություն ձեռք չբերվի, տվյալ բաժանմունքը կարող է հարցը փոխանցել Միջազգային նախագահին, որն էլ իր հերթին կարող է այն փոխանցել Միջազգային գործադիր խորհրդի կողմից նշանակված լուծման քննարկողի պատասխանատուին՝ հետագա լուծման համար: Ըստ լուծման քննարկողի պատասխանատուի հաշվետվության՝ Միջազգային գործադիր խորհուրդը կարող է պատվիրել Տեղական միությանը վճարել կազմակերպչական հաշվի և Տեղական միության հաջորդ տարեկան կազմակերպչական բյուջեի ամբողջ կամ մի մասն այդ բաժանմունքի համար, սահմանել Տեղական միության լրացուցիչ կատարողականություն և հաշվետվողականություն:

*Բյուջեի
կազմակերպման
վերաբերյալ
լուծման*

Բաժին 17. Միջազգային միության արդյունաբերական բաժանմունքները

*Կատարման
ստանդարտներ*

կարող են ստանդարտներ սահմանել որոնք կապահովեն, որ տեղական Միությունները կիրառեն Արդյունաբերական բաժանմունքների ժողովրդավարական և օրինական ճանապարհով հաստատված քաղաքականությունը՝ Միջազգային գործադիր խորհրդի կողմից դրանց հաստատման պայմանով:

*C.O.P.E.
ներդրումները*

Բաժին 18 (ա). ԱՄՆ յուրաքանչյուր Տեղական միություն՝ ԾՄՄՄ-ի քաղաքական կրթության և գործողությունների ընդհանուր ծրագրին աջակցելու նպատակով, պետք է ներդնի տարեկան առնվազն 6,00 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար կամ այնքան, որքան որ ամեն տարի սահմանում է Միջազգային գործադիր խորհուրդը: Այս պարտադիր տարեկան հավաքագրումը SEIU C.O.P.E. հիմնադրամի կողմից կարող է իրականացվել կամավոր տուրքերի միջոցով SEIU C.O.P.E. հիմնադրամի կամ հատուկ նշանակված և Միջազգային նախագահի կողմից հաստատված կազմակերպության (կամ երկուսը միասին) անդամների կողմից: Տեղական միությունների կողմից հավաքագրված բոլոր տուրքերը՝ կատարված SEIU C.O.P.E. հիմնադրամի համար, պետք է ուղարկվեն SEIU C.O.P.E. գրասենյակ: Յուրաքանչյուր անդամի համար տարեկան 6,00 ԱՄՆ դոլարից ավելի ցանկացած ներդրում կամ Միջազգային գործադիր խորհրդի կողմից որոշված այլ գումար կվերադարձվի Տեղական միությանը իր քաղաքական ծրագրի համար: Եթե Տեղական միությունն ի վիճակի չէ բավարարել SEIU C.O.P.E. հիմնադրամի դրամահավաքի իր տարեկան պարտավորությունը, այն պետք է ներդնի Տեղական միության ֆոնդերում պակասորդի չափով գումար, որին գումարվում է դրա 50 տոկոսը կամ Միջազգային գործադիր խորհրդի կողմից որոշված այլ գումար՝ ԾՄՄՄ-ի քաղաքական կրթության և գործողությունների ընդհանուր ծրագրին աջակցելու նպատակով:

*C.O.P.E. 20%
նպատակը*

(բ). Յուրաքանչյուր Տեղական միություն պետք է նպատակ ունենա ընդգրկել և պահպանել իր անդամների առնվազն 20 տոկոսին որպես կամավոր մասնակիցներ գործատուների ստուգման կամ աշխատանքից ազատման ծրագրում SEIU C.O.P.E.-ի

կամ Միջազգային նախագահի կողմից հաստատված այլ կազմակերպության կողմից:

Հոդված

XVI. ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ՀԱՇՎԵՐԸ ԵՎ ՓՈԽԱՆՑՈՒՄՆԵՐԸ

Բաժին 1. Սույն Միջազգային միության ոչ մի անդամ չի կարող սահմանափակել մեկ այլ անդամի շահերը՝ վիրավորելով նրան աշխատավարձի կամ ֆինանսական վիճակի հետ կապված կամ որևէ այլ արարքով՝ ուղղակի կամ անուղղակի, ինչն անօրինական կերպով կվտանգի անդամի պաշտոնը կամ կարգավիճակը:

Անդամների
շահերը
պաշտպանված են

Բաժին 2. Ցանկացած անդամ կարող է տեղափոխվել մեկ Տեղական միությունից մյուսը սույն Միջազգային միության շրջանակներում՝ ստանալով երկրորդ Տեղական միության հաստատումը, այն պայմանով, որ ամսական տուրքերի շարունակական վճարումը չի ընդհատվի, եթե անհրաժեշտ լինի պահպանել շարունակական լավ համբավը կամ ընթացիկ ելքագրման քարտը ներկայացնելուց հետո:

Տեղական միությունից
տեղական միություն
փոխանցումներ

Հոդված

XVII. ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԲՈՂՈՔՆԵՐ

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ. Անդամների պաշտպանությունն անհիմն մեղադրանքներից ապահովելու համար կիրառվում են հետևյալ ընթացակարգերը.

Բաժին 1. Տեղական միությունները, նրանց պաշտոնյաները կամ անդամները, ինչպես նաև նրանց ցանկացած փոխկապակցված մարմնի պաշտոնյաները, Միջազգային միության պաշտոնյաները, որոշ դեպքերում կարող են մեղադրվել՝

Տեղական
միությունների,
պաշտոնյաների
և անդամների
դեմ
մեղադրանքների
հիմքերը

(Սույն հոդվածում «Տեղական միություն» տերմինը ներառում է ցանկացած փոխկապակցված մարմին կամ Տեղական միություն, որը կանոնադրված է այս Միջազգային միության կողմից):

(1) Սույն Սահմանադրության կամ Տեղական միության Սահմանադրության և Կանոնակարգի որևէ կոնկրետ դրույթի խախտում:

(2) Պաշտոնական երդման խախտում:

(3) Կոպիտ անտակտություն կամ անդամին ոչ վայել վարքագիծ:

(4) Պաշտոնյաների դեպքում՝ ծայրահեղ անարդյունավետություն, ինչը կարող է խոչընդոտել և խաթարել Միջազգային միության կամ Տեղական միության շահերը:

(5) Անփութություն ֆինանսական հարցերում:

(6) Ներգրավվածություն կոռուպցիոն կամ ոչ էթիկական գործերում կամ ռեկետի մեջ:

(7) Երկակի միութենականություն քարոզելը կամ քարոզարշավում ներգրավելը, ներառյալ, բայց չսահմանափակվելով՝ օգնությունը մրցակից աշխատավորական կազմակերպությանը կամ անջատումը՝ խախտելով Հոդված XXV-ը:

(8) Միջազգային միության կամ Տեղական միության ժողովրդավարական և օրինական ձևով հաստատված կանոնների, կանոնակարգերի, քաղաքականության կամ գործելակերպի խախտում, ներառյալ՝ Միջազգային միության արդյունաբերական բաժանմունքների ժողովրդավարական և օրինականորեն հաստատված կանոնները, կանոնակարգերը, քաղաքականությունը և գործելակերպը, ինչը ենթակա է հաստատման Միջազգային գործադիր խորհրդի կողմից:

(9) Միջազգային կամ Տեղական միությանը պատկանող ցանկացած փողի, հաշվապահական մատյանների, թղթերի կամ որևէ այլ գույքի անօրինական վերցնելը կամ պահպանումը, Միջազգային կամ Տեղական միության հաշվապահական մատյանների, գրառումների, օրինագծերի, անդորրագրերի, վաուչերների կամ այլ գույքի անօրինական ոչնչացումը, խեղումը կամ ջնջումը:

(10) Գործադրույթեկ աշխատանք կատարելը,

Միջազգային կամ Տեղական միության կողմից սահմանված աշխատավարձի կամ աշխատանքի ստանդարտների խախտումը:

(11) Անդամի կամ պաշտոնյայի դեմ անբարեխիղճ կամ չարամիտ մեղադրանքների դիտավորյալ առաջադրումը:

Մեղադրանքները պետք է լինեն հստակ և գրավոր կերպով հիմնավորված:

Բաժին 2 (ա). Տեղական միության ցանկացած անդամի կամ պաշտոնյայի դեմ մեղադրանքը պետք է ներկայացվի Տեղական միության քարտուղարին, որը դրա պատճենը հանձնում է մեղադրյալին անձամբ կամ գրանցված կամ պատվիրված փոստով՝ հասցեագրված մեղադրյալի վերջին հայտնի հասցեին՝ մեղադրանքի վերաբերյալ դատական նիստից առնվազն 10 օր առաջ: Մեղադրանքում պետք է նկարագրված լինեն այն իրադարձությունները կամ գործողությունները, որոնք, ըստ մեղադրող կողմի, հիմք են հանդիսանում մեղադրանքների համար՝ նշելով, թե սույն հոդվածի 1-ին բաժնի որ ենթաբաժին(ներ)ն են խախտվել՝ ըստ մեղադրող կողմի: Եթե մեղադրանքը հստակ ձևակերպված չլինի, դատավարող մարմինը կարող է այն մերժել նիստից առաջ կամ նիստի ժամանակ, սակայն մեղադրող կողմն իրավունք ունի նորից ներկայացնել ավելի մանրամասն մեղադրանքներ, որոնք համապատասխանում են սույն Բաժնի կետերին: Մեղադրանքը չի կարող առաջադրվել ավելի քան վեց ամիս անց այն բանից հետո, երբ մեղադրող կողմն իմացել է կամ կարող էր ողջամտորեն տեղեկանալ մեղադրանքի հիմքում ընկած արարքի կամ գործողությունների մասին:

Մեղադրանքների ներկայացում

Առանձնահատկության պահանջ

Վեցամյա ժամկետ

(բ). Տեղական միության գործադիր խորհուրդը հանդես է գալիս կամ նշանակում է դատավարող մարմին, եթե Տեղական միության սահմանադրությամբ և կանոնակարգով այլ դատավարության ընթացակարգ նախատեսված չէ: Մեղադրյալը կարող է ներկայանալ անձամբ և վկաների հետ՝ իրեն առաջադրված մեղադրանքին պատասխանելու համար, և նրա նկատմամբ պետք է լիարժեք և արդար դատավարություն իրականացվի: Մեղադրյալը կարող

Դատավարության ընթացակարգ

Է անդամ կամ փաստաբան ընտրելիոր Տեղական միությունից՝ մեղադրյալին պաշտպանության ապահովելու նպատակով, եթե դա թույլ է տալիս Տեղական Միության Սահմանադրությունը և Կանոնակարգը:

Դատողություն և կարգապահություն

(c). Եթե մեղադրանքը կամ դրա որևէ մասը բավարարվում է, ապա դատաքննական մարմինը կայացնում է վճիռ և կիրառում կարգապահական տույժ՝ սույն Սահմանադրությամբ նախատեսված կարգով: Եթե մեղադրանքը չհիմնավորվի, ապա վերոնշյալ մեղադրողն աշխատանքից ազատվում է, և վերականգնվում են մեղադրյալի՝ Տեղական միությանը անդամակցելու կամ պաշտոնի լիարժեք իրավունքները:

Չեկուցում փորձարկման արդյունքների մասին

(դ). Եթե Տեղական միության Սահմանադրությունը և Կանոնակարգն այդպես են նախատեսում, դատավարության մարմնի որոշման մասին զեկուցվում է Տեղական միության անդամների հաջորդ հերթական ժողովին՝ Տեղական միության Ս/ահմանադրությամբ և Կանոնակարգով նախատեսված գործողությունները ձեռնարկելու համար:

Կասեցում

(ե). Եթե Միջազգային նախագահը գտնի, որ Տեղական միության պաշտոնյայի դեմ ներկայացված մեղադրանքները ներառում են մի իրավիճակ, որը կարող է լրջորեն վտանգել Տեղական միության կամ Միջազգային միության շահերը, ապա Միջազգային նախագահն իրավունք ունի այդ պաշտոնյային պաշտոնանկ անել Տեղական միությունում մինչև որոշման կայացումը:

Միջազգային նախագահի սկզբնական իրավասության հիմքերը

(զ). Միջազգային նախագահը կարող է ստանձնել սկզբնական իրավասությունը հետևյալ դեպքերում.

i. Եթե Տեղական միությունը, Տեղական միության գործադիր խորհուրդը, Տեղական միության պաշտոնյան կամ Տեղական միության անդամ(ներ) ը գտնեն, որ Տեղական միության պաշտոնյայի կամ անդամի նկատմամբ առաջադրված մեղադրանքները ներառում են մի իրավիճակ, որը կարող է լրջորեն վտանգել Տեղական միության կամ Միջազգային միության շահերը կամ որ Տեղական միության լուումների ընթացակարգը լիովին չի պաշտպանի

անդամի, պաշտոնյայի կամ Տեղական միության շահերը, և այդ կողմը պահանջի, որ Միջազգային նախագահը ստանձնի սկզբնական իրավասությունը:

ii. Եթե Միջազգային նախագահը հետաքննության արդյունքում պարզում է, որ անդամի կամ պաշտոնյայի դեմ առաջադրված մեղադրանքը ներառում է մի իրավիճակ, որը կարող է լրջորեն վտանգել Տեղական միության կամ Միջազգային միության շահերը:

Միջազգային նախագահի սկզբնական իրավասությունն ստանձնելուց հետո Միջազգային նախագահը կարող է դատավարությունը հանել Տեղական միության դատավարական մարմնից և առնվազն 10-օրյա ծանուցման դեպքում մեղադրանքների վերաբերյալ լուսմներ անցկացնել անձամբ կամ Միջազգային նախագահի կողմից լուսմների գծով նշանակված պաշտոնյա(ներ) ի գրասենյակում (պաշտոնյաները կարող են չհանդիսանալ տվյալ կազմակերպության անդամներ): Միջազգային նախագահը որոշում է կայացնում լուսմների ժամանակ ընդունված արձանագրության և լուսմների աշխատակցի կամ պաշտոնյաների զեկուլցի հիման վրա:

Ֆորինակ իրավասության ընթացակարգ

Բաժին 3. Տեղական միության անդամի կամ Միջազգային միության պաշտոնյայի դեմ մեղադրանքը պետք է երկու օրինակից ներկայացվի Միջազգային միության քարտուղար-գանձապահին, որը դրա պատճենը հանձնում է մեղադրյալին անձամբ կամ գրանցված կամ պատվիրված փոստով՝ հասցեագրված մեղադրյալի վերջին հայտնի հասցեին՝ մեղադրանքի վերաբերյալ դատական նիստից առնվազն 10 օր առաջ: Միջազգային գործադիր խորհուրդը կարող է մեղադրանքների վերաբերյալ լուսմներ կազմակերպել ինքնուրույն կամ իր կողմից նշանակված լուսմների պաշտոնյա(ներ) ի ներկայությամբ կամ էլ կարող է որոշել հանել մեղադրանքը՝ առանց լուսմների անհրաժեշտության: Եթե լուսմները վարում են լուսմների պաշտոնյա(ներ) ն, Միջազգային գործադիր խորհուրդն իր որոշումը կայացնում է լուսմների ժամանակ ընդունված արձանագրության և լուսմների պաշտոնյա(ներ)ի

Տեղական կամ միջազգային սպայի դեմ մեղադրանք ներկայացնելը

Լուսմների ընթացակարգ

գեկույցի հիման վրա:

Բացակայություն

Բաժին 4. Սույնով նախատեսված բոլոր լուսմների կամ դատավարությունների ժամանակ, եթե մեղադրանք ներկայացնող անդամը դատավարական մարմնի անդամ է, նա կարող է ներկա գտնվել և արտահայտվելի օգուտ մեղադրող կողմի, սակայն իրավասու չէ մասնակցելու այդպիսի մեղադրանքի քննարկման կամ որոշում կայացնելու ընթացքին: Եթե մեղադրյալը չի կարող կամ չի ցանկանում ներկա գտնվել սույն հոդվածով նախատեսված որևէ դատական նիստի, ապա նրան կարող է տրամադրվել գրավոր պաշտպանություն: Չներկայանալու կամ պաշտպանվելու դեպքում՝ դատաքննական մարմինը շարունակում է նիստը՝ անկախ մեղադրյալի բացակայությունից:

*Տուգանքի
հնարավորությունը*

Բաժին 5. Դատավարական մարմինը, անհրաժեշտ պատշաճ ընթացակարգն ապահովելուց հետո, կարող է ըստ իր հայեցողության այնպիսի տույժ նշանակել, ինչպիսին այն կհամարի պատշաճ և ինչպես պահանջում է գործը:

*Բողոքներ
Միջազգային
գործադիր
խորհրդին*

Բաժին 6. Միջազգային գործադիր խորհուրդ, կարող է բողոք ներկայացնել թե՛ մեղադրյալը, թե՛ այն անդամը, ով մեղադրանք է ներկայացնում Տեղական միության ցանկացած որոշման վերաբերյալ նման մեղադրանքների առնչությամբ՝ այն պայմանով, որ նման որոշումը վերջնական է Տեղական միության Սահմանադրության և կանոնակարգերի դրույթների կամ Միջազգային նախագահի որոշման համաձայն: Ցանկացած նման բողոք պետք է գրավոր ներկայացվի Միջազգային քարտուղար-գանձապահին գրանցված կամ պատվիրված փոստով, որոշումը կայացնելուց հետո 15 օրվա ընթացքում: Հատուկ ձև կամ ձևաչափ չի պահանջվում՝ բացառությամբ այն բանի, որ նման բողոքարկումը պետք է հստակ շարադրի բողոքարկվող որոշումը և բողոքարկման հիմքերը: Ցանկացած բողոքարկման ընթացքում բողոքարկվող որոշումը մնում է ուժի մեջ՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այն կասեցվել է Միջազգային գործադիր խորհրդի կողմից: Միջազգային գործադիր խորհուրդը կարող է բողոքարկման որոշում կայացնել դատավարական մարմնի կողմից կազմված

*Բողոքարկումներ
ներկայացնելը*

*Բողոքարկման
կարգը*

արձանագրության հիման վրա կամ իր սեփական հայեցողությամբ, նախօրոք՝ առնվազն 10 օր առաջ ծանուցում ներկայացնելով, լսել վիճաբանությունը կամ անցկացնել վերաքննարկում ինքնուրույն կամ լրումների պատասխանատուի կամ իր կողմից նշանակված պաշտոնյայի ներկայությամբ: Միջազգային գործադիր խորհուրդը կարող է հաստատել, չեղարկել կամ փոփոխել բողոքարկվող որոշումը:

Բաժին 7. Միջազգային գործադիր խորհրդի ցանկացած որոշում, որը վերաբերում է մեղադրանքներին, կարող է բողոքարկվել հաջորդ Կոնվենցիայի ժամանակ: Ցանկացած նման բողոք պետք է ներկայացվի նույն ձևով և նույն ժամկետում, ինչ և Միջազգային գործադիր խորհրդի բողոքները: Նման բողոքի վարույթում գտնվելու ընթացքում բողոքարկվող որոշումը մնում է ուժի մեջ: Բողոքարկողն իրավունք ունի ներկայանալու Կոնվենցիայի բողոքարկման կոմիտե, և եթե բողոքարկողը հանդիսանում է անդամակցությունից հեռացնելու բողոքով Տեղական միություն կամ անդամ, ապա իրավունք ունի նման պայմաններով և Կոնվենցիայով սահմանված ժամկետով ներկայանալ Կոնվենցիա: Անհատ բողոքարկողը, ի տարբերություն անդամությունից հեռացման համար բողոքարկողի՝ իրավունք ունի ներկայանալ անմիջապես Կոնվենցիա՝ միայն Կոնվենցիայի համաձայնությունն ունենալու դեպքում: Բոլոր բողոքարկումների վերաբերյալ Կոնվենցիայի գործողությունը պետք է լինի վերջնական և անվիճելի:

*Բողոքարկում
Կոնվենցիային*

*Բողոքարկողի
իրավունքները*

Բաժին 8. Ելնելով գործող կանոնադրության դրույթներից՝ յուրաքանչյուր Տեղական միություն կամ նրա անդամ կամ պաշտոնյա կամ Միջազգային միության պաշտոնյա, ում նկատմամբ մեղադրանքներ են առաջադրվել և դրա հետևանքով կիրառվել կարգապահական տույժեր, կամ ով պնդում է, որ տուժել է անբարենպաստ վճիռների կամ կայացված որոշումների հետևանքով, պետք է համաձայնվի որպես անդամակցության կամ պատկանելության և անդամակցության շարունակման պայման՝ սպառել Միջազգային միության և Տեղական

*Սպառված
միջոցների
պարտավորություն*

միության սահմանադրությամբ և կանոնադրությամբ նախատեսված իր բոլոր միջոցները, և համաձայնում է հետագայում որևէ հայց չներկայացնել և որևէ գործով չդիմել դատարան, տրիբունալ կամ այլ գերատեսչություն մինչև այդ միջոցները լիովին չսպառվեն:

Անդամների իրավունքների և պարտականությունների օրինագծի բացառիկ կիրարկում

Բաժին 9. ԾՄՄՄ-ի անդամի իրավունքների և պարտականությունների օրինագիծը Միությունում կկիրարկվի բացառապես սույն հոդվածով նախատեսված ընթացակարգերի միջոցով, իսկ սույն հոդվածով նախատեսված ընթացակարգերի համաձայն ընդունված ցանկացած որոշում՝ ներառյալ բողոքարկումները, վերջնական և պարտադիր են բոլոր կողմերի համար և ենթակա չեն դատական վերանայման:

Հոդված

XVIII. ԿԱՊԸ ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ՇԵՏ

Տեղական միության անդամակցության պարտավորությունը

Բաժին 1. Տեղական միությունները պետք է միավորվեն տեղական, տարածաշրջանային, ազգային կամ միջազգային մարմինների հետ, եթե այդպիսիք կան, Միջազգային գործադիր խորհրդի կողմից սահմանվող կանոնների համաձայն: Միջազգային նախագահը, իր հայեցողությամբ, կարող է հարգելի պատճառով հրաժարվել այս պահանջից որոշ Տեղական միությունների համար:

Միջանկյալ մարմինների ստեղծում

Բաժին 2. Միջազգային գործադիր խորհուրդը ժամանակ առ ժամանակ հիմնում է միջանկյալ մարմիններ՝ ներառյալ բայց չսահմանափակվելով պետական և տարածաշրջանային խորհուրդներով, կանադայի տարածաշրջանային համաժողովներով, ինչպես նաև այլ մարմիններով, երբ իր կարծիքով այդպիսի մարմիններն անհրաժեշտ են Միջազգային միության նպատակները և Տեղական միությունների շահերն առաջ տանելու համար: Միջազգային գործադիր խորհուրդը սահմանում է այդ մարմինների իրավասությունը և հրապարակում նման մարմինների գործունեությունը և ֆինանսավորումը սահմանող կանոններ: Հավաքագրման և բաշխման

վարչական նպատակների համար Միջազգային գործադիր խորհուրդը կարող է պահանջել Տեղական միություններից Միջազգային միությանը փոխանցել մեկ շնչին ընկնող հարկային վճարումներ կամ այլ ֆինանսական պարտավորություններ, որոնք Տեղական միությունը պարտք է փոխկապակցված մարմիններին կամ կազմակերպություններին: Ստանալուց հետո, Միջազգային միությունը կուղարկի այդ վճարումները համապատասխան փոխկապակցված մարմին կամ կազմակերպությանը:

Բաժին 3. Բոլոր այն Տեղական միությունները, որոնք Միջազգային միության կողմից նշանակված են որևէ միջանկյալ մարմնի իրավասության ներքո, պետք է միավորվեն այդ մարմինների հետ և ենթարկվեն դրանց կանոնակարգին, ներառյալ՝ այդ կանոնակարգերի այն դրույթները, որոնք սահմանում են, որ միջանկյալ մարմինը, եթե դա թույլատրվում է իր կողմից, պետք է մեկ շնչի հաշվով հարկեր վճարի՝ ուշացման տոկոսների հետ միասին: Միջազգային գործադիր խորհուրդն իր հայեցողությամբ կարող է փոփոխել այս պահանջները: Միջանկյալ մարմնի մեկ շնչին բաժին ընկնող հարկային պարտավորությունը կամ գնահատումը սահմանելու կամ փոփոխելու ցանկացած առաջարկ պետք է ներկայացվի Միջազգային նախագահի հաստատմանը՝ նախքան միջանկյալ մարմնի կողմից հաստատման ներկայացնելը: Պետական խորհուրդների դեպքում Տեղական միությունը պետք է միավորվի այն Պետական խորհրդի հետ, որն իրավասություն ունի իր անդամների հիմնական աշխատավայր(եր)ի նկատմամբ, և յուրաքանչյուր այդպիսի Պետական խորհրդի մեկ շնչի հաշվով հարկ է վճարում այն անդամների համար, որոնց հիմնական աշխատավայրը գտնվում է այդ Պետական խորհրդի իրավասության կազմում:

*Տեղական
մարմինների
պատկանելություն
և մեկ շնչի հաշվով
պահանջներ*

Բաժին 4. Նման միջանկյալ մարմինների կանոնակարգերը չպետք է հակասեն Միջազգային միության Սահմանադրությանը և կանոնակարգին: Այդ կանոնակարգերը պետք է ապահովեն, որ Տեղական միությունների ձայների քանակը նման մարմիններում համաչափ լինի նրա թվային կազմին, որը հաշվարկվում է մեկ շնչին ընկնող հարկի վճարմամբ միջանկյալ

*Միջազգային
Սահմանադրության
համապատասխանություն*

մարմինն՝ բացառությամբ ասոցացված անդամների, ցմահ անդամների և գործակալություններին վարձ վճարող անդամների: Միջազգային նախագահը կարող է հրաժարվել այս պահանջից, եթե հաստատի այլընտրանքային քվեարկության ընթացակարգը: Այդ կանոնակարգերը և ցանկացած փոփոխություն պետք է ներկայացվի և հաստատվի Միջազգային նախագահի կողմից՝ նախքան ուժի մեջ մտնելը: Անկախ վերոնշյալ հաստատումից՝ յուրաքանչյուր միջանկյալ մարմին իր կանոնադրությունը կրկին պետք է ներկայացնի Միջազգային նախագահին քննարկման և հաստատման համար յուրաքանչյուր հերթական միջազգային կոնվենցիայի ավարտից հետո 120 օրվա ընթացքում:

Տեղական քվեարկության ուժ

Տեղական պաշտոնյաների իրավասությունը որպես պատվիրակներ

Բաժին 5. Տարածաշրջանային կոնֆերանսների և Համատեղ ու Պետական խորհուրդների կանոնակարգերը նախատեսում են, որ Տեղական միության բոլոր պաշտոնյաները՝ ընտրված գործող բոլոր կանոնների համաձայն, այդ ընտրությունների հիման վրա պետք է համարվեն իրենց պաշտոնավարման ընթացքում այդ մարմնի ցանկացած կոնվենցիայի իրավասու պատվիրակներ: Եթե տվյալ միջանկյալ մարմնի կանոնների համաձայն՝ Տեղական միությունն իրավասու է ունենալ լրացուցիչ պատվիրակներ նշված կոնվենցիայում, ապա Տեղական միության գործադիր խորհրդի ընտրությամբ կարող են պայմանավորվածություններ ձեռք բերվել կոնվենցիայի լրացուցիչ թվով պատվիրակների առաջադրման և գաղտնի քվեարկության համար ցպահանջ: Պաշտոնատար անձանց նշանակումը որպես կոնվենցիայի պատվիրակներ այն դեպքում, երբ ավելի քիչ պաշտոնատար անձինք կարող են մասնակցել որպես պատվիրակներ, պետք է հստակ սահմանվի Տեղական միության սեփական կանոնակարգերի շրջանակներում: Միևնույն ժամանակ, Տեղական միության գլխավոր գործադիր տնօրենն իրավունք ունի որպես պատվիրակ հանդես գալու, եթե վերջինս համապատասխանում է ընտրության չափանիշներին և նույնիսկ, եթե Տեղական միությունը չի առաջադրել նրա թեկնածությունը:

Լրացուցիչ պատվիրակներ

Ցանկացած Տեղական միություն կարող է իր Տեղական Սահմանադրության և Կանոնակարգի դրույթով հրաժարվել վերը նշված դրույթից, ըստ որի Տեղական միության պաշտոնյաներն ի պաշտոնե պատվիրակներ են հանդիսանում այդ միջանկյալ մարմինների Կոնվենցիայում և կարող են նախատեսել այդպիսի պատվիրակների առաջադրում և, անհրաժեշտության դեպքում՝ գաղտնի քվեարկությամբ ընտրություն:

ՏԲաժին 6. Միջանկյալ մարմնի ոչ մի պաշտոնյա չի կարող որևէ տեսակի փոխհատուցում ստանալ միջանկյալ մարմնից՝ բացառությամբ նվազագույն թոշակի կամ համապատասխան ծախսերի: Այս սահմանափակումը չի տարածվում Կանադայի միջանկյալ մարմինների վրա:

Փոխհատուցման սահմանափակումներ

Հոդված

XIX. ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ՄԱՀՎԱՆ ՇԵՏ ԿԱՊՎԱԾ ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐԸ

Տեղական միության բոլոր այն անդամների համար, ովքեր լավ համբավ ունեին 1984 թվականի սեպտեմբերի 1-ին սույն՝ Հոդված XIX-ի հետ կապված, Ծառայություններ մատուցողների միջազգային միության՝ մահվան պարգևավճարի ծրագիրը, որը փոփոխված տարբերակն ուժի մեջ է մտել 1984 թվականի սեպտեմբերի 1-ին, պետք է պահպանվի այն անդամների համար, ովքեր բավարարում են նման փոփոխված Ծրագրում սահմանված իրավասության և մասնակցության պահանջները: Երբ Միջազգային գործադիր խորհուրդն իր հայեցողությամբ որոշում է, որ անհրաժեշտ կամ նպատակահարմար է վերացնել կրճատել կամ սահմանափակել Ծրագրով նախատեսված վճարումները կամ փոփոխել և լրամշակել այդպիսի վճարումները կարգավորող դրույթները, նա իրավասու է դա անել: Միջազգային միությունը յուրաքանչյուր Տեղական միության պետք է ծանուցի Ծրագրի դրույթների ցանկացած փոփոխության մասին ուժի մեջ մտնելու օրվանից 60 օր առաջ:

Մահվան պարգևներ

Հոդված

**XX. ԿԵՆՍԱԹՈՇԱԿԱՅԻՆ ՇԻՄՆԱԴՐԱՄ
ՏԵՂԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ
ՓՈԽԿԱՊԱԿՑՎԱԾ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ
ՊԱՇՏՈՆՅԱՆԵՐԻ ԵՎ ԱՇԽԱՏԱԿԻՑՆԵՐԻ ՉԱՍԱՐ**

*Կենսաթոշակային
ֆոնդի
պահպանում*

Բաժին 1. Կենսաթոշակային հիմնադրամը, որը հայտնի է որպես «ԾՄՄՄ մասնաճյուղերի պաշտոնյաների և աշխատակիցների կենսաթոշակային հիմնադրամ» և որը ստեղծված է սույն Սահմանադրության մանդատի համաձայն և գոյություն ունի մինչ այժմ Միջազգային գործադիր խորհրդի և հոգաբարձուների միջև կնքված վստահության համաձայնագրի հիման վրա, կշարունակի գործել նշված չավատարմագրային համաձայնագրի պայմաններին համապատասխան: ԾՄՄՄ մասնաճյուղերի պաշտոնյաների և աշխատակիցների կենսաթոշակային հիմնադրամը բաժանված է երկու առանձին բաժինների՝ ԱՄՆ և կանադական բաժիններ:

*Կենսաթոշակային
հովանավոր*

Բաժին 2. Միջազգային միությունը պետք է լինի «Ծրագրի հովանավորը», այն իմաստով, որով այդ տերմինը սահմանված է Աշխատակիցների կենսաթոշակային ապահովման 1974 թվականի օրենքում:

*Գործադիր
խորհրդի
լիազորություն
Նշանակել
կենսաթոշակային
հոգաբարձուներին*

Բաժին 3. Միջազգային գործադիր խորհուրդն իրավասու է.

(ա). Նշանակել Կենսաթոշակային հիմնադրամի բոլոր անհատ հոգաբարձուներին՝ սահմանելով նրանց քանակը, հեռացնել ցանկացած այդպիսի հոգաբարձուի և ժամանակ առ ժամանակ զբաղեցնել ցանկացած թափուր պաշտոն, այն պայմանով, սակայն, որ առնվազն երկու հոգաբարձուներ պետք է լինեն Տեղական միությունների պաշտոնյաներ կամ աշխատակիցներ, իսկ առնվազն երկու հոգաբարձուներ՝ Միջազգային գործադիր խորհրդի անդամներ, և, վերջապես, այն պայմանով, որ կանադական հոգաբարձուների թիվը պետք է լինի

ոչ պակաս, քան կանադական օրենսդրությամբ պահանջվող հոգաբարձուների թիվը:

(բ). Միջազգային Միության անունից համաձայնագրեր կնքել Հոգաբարձուների հետ՝ ըստ իր հայեցողության և անհրաժեշտության Հավատարմագրային համաձայնագիրը փոփոխելու համար:

Փոփոխությունների վերաբերյալ համաձայնագրեր

(գ). Կենսաթոշակային հիմնադրամի հոգաբարձուների առաջարկությամբ՝ հրաժարվել Կենսաթոշակային հիմնադրամի մասնակցությունից կամ վճարումներից ամբողջությամբ կամ մասամբ որևէ Տեղական միության կամ փոխկապակցված մարմնի կողմից, եթե պարզվի, որ վճարումները նպատակահարմար կամ անհրաժեշտ չեն կամ չեն պահանջվում, և այնպիսի պայմաններով, որոնք կարող է պահանջել Միջազգային գործադիր խորհուրդը, ներառյալ՝ հանձնարարելով, որ մասնակից Տեղական միությունները վճարեն գումարը, որն ուղղակիորեն մերժվել է Միջազգային միությանն այն նպատակների համար, որոնք խորհուրդը նպատակահարմար է համարում:

Տեղական հրաժարումներ

(դ). Ամբողջությամբ կամ մասամբ հրաժարվել կամ ավելացնել վճարումները, որոնք պահանջվում են սույն Շոդված XX-ի 8-րդ կետով, ցանկացած աշխատանքային կազմակերպության կամ Տեղական միության՝ Միջազգային միության կամ նրա Տեղական միությունների հետ միավորվելու կամ միաձուլվելու դեպքում, եթե պարզվի, որ նման գործողությունն անհրաժեշտ է կամ պահանջվում է:

Հրաժարումներ միաձուլման կամ միացման դեպքում

Բաժին 4. Կենսաթոշակային հիմնադրամի հոգաբարձուները պետք է լինեն «Անվանակոչված ֆիդուցիարները», այն իմաստով, որով այդ տերմինը սահմանված է Աշխատակիցների կենսաթոշակային ապահովման 1974 թվականի օրենքում:

Կենսաթոշակային հոգաբարձուներ

Բաժին 5. Հոգաբարձուները դրանց կառավարման համար սույնով իրավասու են ընդունելու Կենսաթոշակային պլանը կամ Պլաններ, կանոններ և կանոնակարգեր, որը նպատակահարմար կգտնեն՝ պայմանով, որ այդ պլանը կամ Պլանները, կանոնները և կանոնակարգերը կիրառելի օրենսդրությամբ

Կենսաթոշակային պլանի կանոնակարգերը

թույլատրված չափով նախատեսում են հետևյալը.

Ծածկույթ

(ա). Լիարժեք ծածկույթի համար իրավասու են միայն պաշտոնյաները և լրիվ դրույքով մշտական աշխատողները, ովքեր ունեն տարեկան 4000 ԱՄՆ դոլարի համախառն փոխհատուցում, և կես դրույքով և ժամանակավոր աշխատողները, ովքեր աշխատում են վեց ամսից ավելի ցանկացած 12-ամսյա ժամանակահատվածում և ովքեր այդ ընթացքում ունեն 4000 ԱՄՆ դոլար կամ ավելի համախառն տարեկան փոխհատուցում: Համախառն փոխհատուցումը ներառում է միայն Տեղական միության կամ փոխկապակցված մարմնի կողմից վճարվող կանոնավոր աշխատավարձը կամ հոգաբարձուների կողմից մասնակցության համար ընդունվելու դեպքում՝ Տեղական միության կամ փոխկապակցված մարմնի հետ կապված ցանկացած կազմակերպություն, որը նպաստում է կամ շահում է այդ Տեղական միության կամ փոխկապակցված մարմնի անդամությունից: Համախառն փոխհատուցումը պետք է սահմանել այնպես, որ բացառվի վարկերի տրամադրումը այն բանի համար, ինչը Հոգաբարձուները կարող են համարել հատուկ կամ արտասովոր փոխհատուցում (օրինակ՝ վճարում ժողովներին կամ պիկետին մասնակցելու համար)՝ ներառյալ, բայց չսահմանափակվելով՝ մասնակի կամ ամբողջ փոխհատուցման համար, որը կարող է ստացվել երկրորդ կամ լրացուցիչ գործատուից: Այն դեպքում, երբ կիրառելի օրենսդրությունը պահանջում է աշխատողի մասնակցությունը և/կամ աշխատանքի համար կենսաթոշակային վարկերի տրամադրումը, որն այլ կերպ կբացառվեր վերը նշվածով, ապա այդ դեպքում Հոգաբարձուները կձգտեն սահմանափակել այդպիսի մասնակցությունը և սպասարկման վարկի տրամադրումը վերը նշվածին համապատասխանաբար այնքանով, որքանով դա թույլատրվում է օրենքով:

*Ներդրումների
պահանջների
ճշգրտում*

Հոգաբարձուները իրավասու են շտկելու \$4,000-ի և/կամ վեցամսյա ներդրման պահանջները, եթե գտնեն որ նշված փոփոխություն(ները) կլինեն ակտուարորեն հիմնավորված:

(բ). Հարակից կազմակերպությունների

աշխատակիցները կարող են իրավասու լինել Կենսաթոշակային հիմնադրամին մասնակցելու համար՝ հաշվի առնելով Հոգաբարձուների խորհրդի կողմից ընդունված օրենքները և կանոնները:

Հարակից կազմակերպությունների աշխատակիցներ

Բաժին 6. Հոգաբարձուների խորհրդի անդամները, ի լրումն այն իրավասությունների, որոնք կարող են տրվել նրանց Հավատարմագրային պայմանագրով, ունեն հետևյալ լրացուցիչ լիազորությունները.

Հոգաբարձուների խորհրդի իրավասությունը

(ա). Օգտագործել ցանկացած ակտուար, իրավախորհրդատու և այլ պրոֆեսիոնալ խորհրդատուների ծառայություններ, որոնք անհրաժեշտ են համարում՝ աջակցելու կենսաթոշակային պլանի կամ ծրագրերի ձևակերպման, վճարումների դրույքաչափի որոշման և մոնիտորինգի հարցում՝ ծրագրին առողջ ակտուարային հիմունքներով աջակցելու և Կենսաթոշակային հիմնադրամի պահպանման համար, և նման ծառայությունների համար վճարել կենսաթոշակային հիմնադրամից:

խորհրդատուների վարձում

(բ). Պահանջել ցանկացած Տեղական միության կամ փոխապակցված մարմնի քարտուղար-գանձապահից տրամադրել Կենսաթոշակային հիմնադրամի պատշաճ կառավարման համար անհրաժեշտ գրառումներ:

Գրառումների մուտք

(գ). Կենսաթոշակային պլանում կամ ծրագրերում կատարել բոլոր այն անհրաժեշտ փոփոխությունները, որոնք կարող են պահանջվել կենսաթոշակային հավատարմագրային հիմնադրամից, որպեսզի վերջինս որակավորված և հարկերից ազատված լինի՝ համաձայն Ներքին եկամուտների օրենսգրքի և Եկամտահարկի մասին օրենքի (Կանադա) կիրառելի դրույթների, կամ որոնք կարող են անհրաժեշտ համարվել կենսաթոշակային պլանը կամ ծրագրերը և հավատարմագրային հիմնադրամը բոլոր այլ գործող օրենքներին համապատասխանեցնելու համար:

Կենսաթոշակային պլանի փոփոխություններ

(դ). Հաշվի առնել բացառությունները ծածկույթից այն պաշտոնյաների կամ աշխատողների համար, ովքեր իրավունք ունեն ապահովագրվելու աշխատողների՝ հանրային գործատուի կամ հանրային կրմունալ ծառայությունների կողմից պահպանվող

Բացառություններ ծածկույթից

Կենսաթոշակային նպաստների պլանով, այնպիսի միատեսակ և ոչ խտրական կանոններով, որոնք կարող է սահմանել Հոգաբարձուների խորհուրդը, որպեսզի կանխի այդ անձանց կենսաթոշակային ծածկույթի կամ նպաստների կրկնությունը, եթե այդպիսի բացառությունները չեն հակասում գործող օրենսդրությանը կամ բացասաբար չեն անդրադառնում Կենսաթոշակային ծրագրի կամ Տրաստի հարկերից ազատված կարգավիճակի վրա:

Փոխելով վճարումները

(ե). Ավելացնել կամ նվազեցնել օրենքով թույլատրված Հոդված XX-ի 8-րդ մասով պահանջվող վճարումները:

Ընդհանուր իրավասությունը

(զ). Ձեռնարկել բոլոր այն քայլերը, որոնք անհրաժեշտ են սույն Հոդված XX-ի նպատակներն իրականացնելու և կենսաթոշակային ֆոնդի մասնակիցների իրավունքներն ու շահերը պաշտպանելու համար:

Ակտիվների պահպանում

Բաժին 7. Հոգաբարձուները Կենսաթոշակային հիմնադրամի բոլոր ակտիվները պետք է առանձնացնեն Միջազգային միության կողմից ստացված բոլոր այլ եկամուտներից և պահեն դրանք առանձին, փոխանցեն Կենսաթոշակային հիմնադրամի նշված ակտիվները կորպորատիվ հոգաբարձու(ներ) ին կամ կորպորատիվ պահառու(ներ)ին, որին (որոնց) նրանք կարող են նշանակել կամ հեռացնել ու նշանակել իրավահաջորդ, իսկ կորպորատիվ հոգաբարձու(ներ) ի կամ կորպորատիվ պահառու(ներ)ի վճարները տալ Կենսաթոշակային հիմնադրամից:

Կենսաթոշակային վճարումներ

Բաժին 8(ա). Միջազգային գործադիր խորհրդի կամ հոգաբարձուների կողմից սույն հոդվածում սահմանված իրենց լիազորությունների համաձայն կատարված ցանկացած փոփոխության և լրամշակման դեպքում, Միացյալ Նահանգների յուրաքանչյուր Տեղական միություն և փոխկապակցված մարմին Կենսաթոշակային հիմնադրամին կվճարի համախառն ամսական փոխհատուցման 14 տոկոսի չափով և Կանադայի յուրաքանչյուր Տեղական միություն և փոխկապակցված Կենսաթոշակային հիմնադրամին կվճարի յուրաքանչյուր իրավասու պաշտոնյայի և

աշխատակցի համախառն ամսական փոխհատուցման 14 տոկոսի չափով:

(բ). Վերոնշյալ վճարումը Կենսաթոշակային հիմնադրամին արվում է մինչև այն ամսվան հաջորդող ամսվա վերջը, երբ իրավասու պաշտոնյան կամ աշխատողն ստանում է որևէ փոխհատուցում, որի համար վճարվում է կենսաթոշակային վճար: Փոխհատուցումները պետք է սկսվեն իրավասու պաշտոնյայի կամ աշխատողի աշխատանքի ընդունվելու առաջին օրվանից:

Կենսաթոշակային հիմնադրամին ներդրման ժամանակը

(գ). Եթե Կենսաթոշակային հիմնադրամում ներդրում կատարող Տեղական միությունը կամ փոխկապակցված մարմինը չի կատարում սույն օրենքով նախատեսված վճարումները, ապա կիրառվում են սույն Սահմանադրության Շոդված XIII-ի 3-րդ բաժնի դրույթը և կանոնակարգը:

Պատժամիջոցներ չվճարելու համար

Բաժին 9. Միջազգային Միությունը պետք է բոլոր հոգաբարձուներին, Հիմնադրամի համակարգողին և Հիմնադրամի գրասենյակի աշխատակիցներին ազատի ցանկացած պատասխանատվությունից, որը նրանք կարող են կրել իրենց ծառայողական պարտականությունները կատարելիս՝ բացառությամբ նրանց կոպիտ անփութության, դիտավորյալ սխալ վարքի, խարդախության կամ հանցավոր արարքի հետևանքով առաջացած պատասխանատվության՝ ներառյալ բոլոր իրավական ծախսերը, որոնք կապված են նման մեղադրանքներից պաշտպանվելու հետ:

Հոգաբարձուների պատասխանատվության սահմանափակում

Շոդված

XXI. ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՏԵՂԱԿԱՆ ԿԻՐԱՌՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ցանկացած Տեղական միություն կամ փոխկապակցված մարմին, որը դիտավորյալ անտեսում է սույն Սահմանադրության և Կանոնակարգի դրույթների կատարումը, ենթակա է իր կանոնադրության կասեցմանը կամ չեղարկմանը կամ այլ պատժամիջոցների, որոնք կարող են սահմանվել Միջազգային նախագահի կողմից:

Սահմանադրությունը կատարելու պարտավորություն

Հոդված

**XXII. ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹՅԱՆ
ՊԱՐՏԱԶԵՐԾՈՒՄԸ**

*Պարտադիր
միջազգային
իրավունքի
բացակայություն*

Բացառությամբ սույն Սահմանադրությամբ հաստուկ նախատեսված դեպքերի՝ ոչ մի Տեղական միություն կամ փոխկապակցված մարմին, ոչ էլ Տեղական միության կամ փոխկապակցված մարմնի որևէ պաշտոնյա, աշխատակից, մակերպիչ կամ ացուցիչ իրավասու չէ կնքել պայմանագրեր կամ պարտավորություններ կրել Միջազգային միության համար կամ Միջազգային միության անունից, եթե գրավոր կերպով լիազորված չէ Միջազգային նախագահի և Միջազգային քարտուղար-գանձապահի կամ Միջազգային գործադիր խորհրդի կողմից:

Հոդված

XXIII. ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

*Գործընթացային
միջոցների
սպառման
պարտավորություն*

(ա). Կիրառելի օրենսդրության համաձայն՝ ոչ մի անդամ, Տեղական միություն կամ փոխկապակցված մարմին որևէ հայց չի կարող հարուցել Միջազգային միության կամ որևէ այլ Տեղական միության կամ փոխկապակցված մարմնի կամ նրա որևէ պաշտոնյայի դեմ՝ կապված Միջազգային միության կամ նրա Տեղական միությունների կամ գործերից բխող որևէ հարցի հետ, եթե չի սպառել սույն Սահմանադրությամբ և դրանով ընդունված օրենքներով նախատեսված բոլոր ընթացակարգերը: Սույն դրույթի խախտմամբ հայց ներկայացնող ցանկացած անդամից կամ Տեղական միությունից կամ փոխկապակցված մարմնից, ի լրումն այլ տույժերի՝ կարող է պահանջվել փոխհատուցել կազմակերպությանը կամ պաշտոնյաներին դատարանի և փաստաբանների ծախսերը կամ դրանց մի մասը:

*Պաշտպանելու
լիազորություն*

(բ). Միջազգային միությունը իրավասու է Միջազգային գործադիր խորհրդի դրական քվեարկությամբ վճարել հետաքննության ծառայությունների, փաստաբանի աշխատանքի

և այլ անհրաժեշտ ծախսերը ցանկացած պատճառով, հարցում, գործով կամ դեպքերում, երբ Միջազգային միության պաշտոնյան, ներկայացուցիչը, աշխատակիցը, գործակալը կամ մեկը, ով ենթադրաբար հանդես է եկել Միջազգային միության անունից, մեղադրվում է որևէ օրենքի խախտման մեջ կամ ենթարկվում է դատական հայցի որևէ քաղաքացիական գործով Միջազգային միության անունից իր պաշտոնական պարտականություններից բխող որևէ հարցի առնչությամբ՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ պաշտոնյան, ներկայացուցիչը, աշխատակիցը կամ գործակալը մեղադրվում է Միջազգային միության կամ նրա հետ փոխկապակցված որևէ մարմնի կամ անդամի նկատմամբ վստահության խախտման մեջ, որի դեպքում նա կարող է փոխհատուցվել միայն այն դեպքում, եթե գործողությունը դադարեցվի նրա համար բարենպաստ կերպով:

(Գ). Ո՛չ Միջազգային միությունը, ո՛չ նրա պաշտոնյաներից որևէ մեկը պատասխանատվություն չի կրում որևէ Տեղական միության կամ փոխկապակցված մարմնի կամ իր պաշտոնյայի, անդամների կամ գործակալների սխալ կամ անօրինական գործողությունների համար՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Միջազգային միությունը կամ նրա պաշտոնյաները փաստացի մասնակցել լիազորել կամ վավերացրել են այդ գործողությունները դրանց հետ փաստացի ծանոթանալուց հետո:

*Միջազգային
պատասխանատվության
սահմանափակում*

(դ). Միջազգային միության միայն ընտրված պաշտոնյաներն են իրավասու ներկայացուցիչ լինելու դատական վարույթների ժամանակ: Միջազգային միության գլխավոր կազմակերպիչները, անձնակազմի անդամները և աշխատակիցները, ինչպես նաև ենթակա մարմինների պաշտոնյաներն ու աշխատակիցները ոչ մի դեպքում իրավասու չեն Միջազգային միության գործակալներ լինելու գործընթացի սպասարկման համար:

*Գործընթացի
սպասարկում*

Հոդված

XXIV. ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Փոփոխության կարգը

Սույն Սահմանադրությունը և կանոնակարգերը կարող են փոփոխվել Միջազգային Միության ցանկացած կանոնավոր Կոնվենցիայի կամ այդ նպատակով կոչված Հատուկ կոնվենցիայի գործողությունների արդյունքում: Այդպիսի Կոնվենցիայում փոփոխությունները կարող են առաջարկվել նույն ձևով, ինչպես ներկայացված է սույն փաստաթղթում Կոնվենցիայի որոշումների ներկայացման համար: Փոփոխության ընդունման համար անհրաժեշտ է Կոնվենցիայի կողմից տրված ձայների մեծամասնությունը: Եթե այլ բան նախատեսված չէ, բոլոր փոփոխությունները ուժի մեջ են մտնում Կոնվենցիայի կողմից ընդունվելուց անմիջապես հետո:

Հոդված

XXV. ՏԱՐԲԱԼՈՒԾՈՒՄ

Լուծարման կարգը

Բաժին 1. Այս Միջազգային միությունը չի կարող լուծարվել, քանի դեռ կան այլ կարծիք ունեցող յոթ Տեղական միություններ: Ոչ մի Տեղական միություն, ժամանակավոր տեղական կամ կազմակերպչական հանձնաժողով չի կարող լուծարվել, անջատվել կամ անդամագրվել, քանի դեռ կան այլ կարծիք ունեցող յոթ անդամներ, և ոչ մի այլ փոխկապակցված մարմին չի կարող լուծարվել, անջատվել կամ անդամագրվել, քանի դեռ կան այլ կարծիք ունեցող երկու Տեղական միություններ: Միջազգային միությունը պետք է գրանցված կամ պատվիրված փոստով ծանուցվի Տեղական միության կամ փոխկապակցված մարմնի կողմից Միջազգային միությունից հրաժարվելու վերաբերյալ քվեարկություն անցկացնելու նպատակով ծրագրված ցանկացած հանդիպման մասին նման նախատեսված հանդիպման օրվանից առնվազն 60 օր առաջ, իսկ Միջազգային միության ներկայացուցչին հնարավորություն ընձեռվի ելույթ ունենալ նման հանդիպմանը: Միջազգային նախագահը պետք է որոշի, թե արդյոք անդամության քվեարկությունը

Անկախության քվեարկություն

պետք է անցկացվի գաղտնի քվեարկությամբ անդամության ժողովում և/կամ փոստով հանրաքվեի միջոցով և անհրաժեշտության դեպքում, առանձին մեթոդով, որով այլ կարծիք ունեցող Տեղական միությունները կամ անդամները կարող են այնպես իրենց անհամաձայնությունը: Քվեները հաշվում է անկախ չեզոք կողմը: Անջատման, լուծարման կամ անդամակցության դեպքում այդ Տեղական միության կամ փոխկապակցված մարմնի ամբողջ գույքը, դրամական միջոցները և ակտիվները՝ ինչպես անշարժ, այնպես էլ անձնական, դառնում են Միջազգային միության սեփականությունը: Ոչ մի դեպքում ոչ մի Տեղական միություն կամ փոխկապակցված մարմին չպետք է բաշխի իր միջոցները, ակտիվները կամ ունեցվածքն անհատապես իր անդամների միջև:

Գույքի, միջոցների վերադարձ

Բաժին 2. Բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դա ուղղակիորեն թույլատրված է անդամակցության համաձայնագրով կամ հաստատված է Միջազգային միության կողմից, Տեղական միության կամ փոխկապակցված մարմնի ոչ մի պաշտոնյա չպետք է աջակցի կամ նպաստի Միջազգային միության լուծարման, անջատվելու կամ անդամագրվելու որևէ ջանքերի: Բացառությամբ այս երկու սահմանափակ հանգամանքների, Միջազգային նախագահը կամ Միջազգային գործադիր խորհուրդը կարող են ձեռնարկել ցանկացած և բոլոր գործողությունները, որոնք նախատեսված են սույն Սահմանադրությամբ՝ պաշտպանելու անդամների և Միության շահերը Տեղական միության կամ փոխկապակցված մարմնի կողմից լուծարվելու, անջատվելու կամ անդամագրվելու փորձի դեպքում՝ ներառյալ, բայց չսահմանափակվելով Շոդված VIII-ի, Բաժին 7-ում նկարագրված գործողություններով:

Ոչ մի պաշտոնյայի աջակցություն

Հոդված

XXVI. ՊԱՇՏՊԱՆԻՉ ԴՐՈՒՅԹ

Եթե սույն Սահմանադրության որևէ դրույթ փոփոխվի կամ անվավեր կամ անգործունակ ճանաչվի պետական, նահանգային կամ դաշնային

Գործադիր խորհրդի վիագրություն

կառավարության գործադիր, դատական կամ վարչական ճյուղի որևէ իրավասու մարմնի կողմից՝ ներառյալ, բայց չսահմանափակվելով՝ որևէ դրույթ տուրքերի կամ մեկ շնչի հաշվով հարկի վերաբերյալ, գործադիր խորհուրդը իրավասու է կասեցնելու այդ դրույթի գործողությունը դրա անվավերության կամ փոփոխման ժամանակահատվածում, և փոխարինել այն մի դրույթով, որը կբավարարի դրա վավերականության առարկություններին և որը կհամապատասխանի անվավեր կամ փոփոխված դրույթի մտադրությանն ու նպատակներին:

Տուրքերի կամ մեկ շնչին ընկնող հարկի դրույթները վիճարկելիս այս լիազորությունը կկիրառվի նաև այն դեպքում, երբ գործադիր խորհուրդը որոշի, որ նման գործողություններն անհրաժեշտ են դատական կամ վարչական վարույթի ավելի վաղ փուլում՝ խնդրո առարկա սահմանադրական դրույթի մտադրության արդյունավետ իրականացումն ապահովելու համար: Եթե սույն Սահմանադրության որևէ հոդված կամ բաժին պետք է փոփոխվի կամ անվավեր ճանաչվի օրենքի ուժով կամ որևէ իրավասու դատարանի կողմից, սույն Սահմանադրության մնացած մասը կամ այդ հոդվածի կամ բաժնի կիրառումը անձանց կամ հանգամանքների նկատմամբ՝ բացառությամբ նրանց, որոնց համար այն անվավեր է ճանաչվել կամ փոփոխվել, դրանով չի փոփոխվի:

**ՀԱՎԵԼՎԱԾ Ա. ԾՄՄՄ ՄԻՈՒԹՅԱՆ
ԱՆԴԱՄԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ԵՎ
ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ
ՕՐԻՆԱԳԻԾԸ**

Իրավունքներ

Կարծիքներ լսելու և հարգելու, միութենական գործունեության մասին տեղեկացված լինելու, միութենական արժեքների և միութենական հմտությունների վերաբերյալ կրթվածության իրավունք:

Միության ղեկավարներին արդար և ժողովրդավարական եղանակով ընտրելու իրավունք:

Միության տուրքերի ամբողջական հաշվառման և Միության ռեսուրսների պատշաճ տնօրինման

իրավունք:

Միության սակարկություններին մասնակցելու և Միության պայմանագրերը հաստատելու իրավունք:

Անդամների մտահոգություններին արդար և արագ լուծում տալու իրավունք:

Ուժեղ և ավելի արդյունավետ աշխատանքային շարժման կառուցմանն օգնելու, անկազմակերպ աշխատավորների կազմակերպմանն աջակցելու, աշխատավոր մարդկանց համար քաղաքական ծայն ստեղծելու և իր գործընկերների և բոլոր աշխատողներին պաշտպան կանգնելու պատասխանատվությունը:

Պարտականություններ

Միության ներքին կառավարման մասին տեղեկացված լինելու պատասխանատվությունը և մասնակցությունը Միության գործերին:

Միության աջակցությանը նպաստելու պատասխանատվությունը:

Բոլոր աշխատողներին և անդամներին արդարացիորեն վերաբերվելու պատասխանատվությունը:

Միությանը կառուցողական քննադատություն առաջարկելու պատասխանատվությունը:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ Բ. ԾՄՄՄ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ԵՎ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՕՐԻՆԱԳԻԾԸ

Հասարակության համար արժեքավոր, աշխատողին անձնապես բավարարող աշխատանք ունենալու իրավունք, որն ապահովում է արժանապատիվ կենսամակարդակ, առողջ և անվտանգ աշխատավայր և առավելագույն հնարավոր աշխատանքային անվտանգություն:

իրավունքներ

Գործատուի կողմից իր աշխատանքի նախագծման և իրականացման և երկարաժամկետ պլանավորման ժամանակ իմաստալից և պաշտպանված ծայն ունենալու իրավունք, ինչպես նաև նման պլանավորմանը մասնակցելու համար անհրաժեշտ

ուսուցում:

Աշխատանքի նկատմամբ արդար և անաչառ վերաբերմունքի իրավունք:

Գործատուի շահերը արդարացիորեն կիսելու իրավունք:

Միության աշխատանքներին լիարժեք մասնակցելու իրավունք՝ իր աշխատանքի ծավալով, բովանդակությամբ և կառուցվածքով:

Պարտականություններ

Աշխատավայրում արդյունավետ մասնակցության համար կոլեկտիվ սկզբունքներ և արժեքներ հաստատելու և պահպանելու Միության ջանքերին մասնակցելու պատասխանատվություն:

Միության բոլոր անդամների շահերը ճանաչելու և հարգելու պատասխանատվություն՝ Միության նպատակների վերաբերյալ որոշումներ կայացնելիս:

Տեղեկացված լինելու պատասխանատվություն աշխատանքային ոլորտի և այն ուժերի մասին, որոնք կազդեն արդյունաբերության աշխատողների վիճակի վրա:

Աշխատավայրերում աշխատողների ծայնի իրավունքն ընդլայնելու համար միության ջանքերին լիարժեք մասնակցելու պատասխանատվություն:

Սեփական ձիրքերն ու ջանքերը լիովին և ազնվորեն աշխատանքին նվիրելու և գործատուի օրինական նպատակները ճանաչելու պատասխանատվություն:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ Գ. ԾՄՄՄ ԷԹԻԿԱՅԻ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐԸ ԵՎ ՀԱՇԵՐԻ ԲԱԽՄԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Հաստատվել է ԾՄՄՄ-ի Միջազգային գործադիր խորհրդի կողմից 2009թ. հունիսի 13-ին:

Վերանայված տարբերակը հաստատվել է ԾՄՄՄ-ի Միջազգային գործադիր խորհրդի կողմից 2016թ. հունվարի 21-ին:

Վերանայված տարբերակը հաստատվել է ԾՄՄՄ-ի Միջազգային գործադիր խորհրդի կողմից 2024թ. մայիսի 22-ին:

ՄԱՍ Ա. ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Ներածություն

Ծառայություն մատուցողների միջազգային միության (ԾՄՄՄ) արժեքներն են աշխատողների արժանապատվությունը և նրանց մատուցած ծառայությունների կարևորությունը: Մենք նվիրված ենք աշխատողների և նրանց ընտանիքների կյանքը բարելավելու և առավել արդար ու մարդկային հասարակություն ձևավորելու գաղափարներին: Մենք հանձն ենք առել հետամուտ լինել բոլորի համար արդարության ապահովմանը, մասնավորապես՝ տնտեսական և սոցիալական արդարության ապահովմանը մեր համայնքում առավելագույնս շահագործվողների համար: Մեր առաքելությանը հասնելու համար մենք պետք է ունենանք բարձր պատրաստվածություն և հիմնավորում ունեցող առաջնորդներ Միության յուրաքանչյուր մակարդակում, որոնք արտացոլում են անդամակցությունն իր ողջ բազմազանությամբ:

Միության անդամները մեծ վստահություն են տածում իրենց առաջնորդների նկատմամբ: ԾՄՄՄ-ի ընտրված պաշտոնյաներն ու ղեկավարները ոչ միայն ֆիզուցիար պարտավորություններ ունեն Միության անդամների հանդեպ, այլև հաշվի առնելով առաքելության բարոյական նպատակը՝ ԾՄՄՄ-ի ղեկավարները պարտավոր են պահպանել ամենաբարձր մակարդակի էթիկական վարքագիծը՝ ղեկավարության բոլոր որոշումները և անդամների անունից ֆինանսական գործարքներն իրականացնելիս: Անդամներն ունեն Միության ֆինանսական միջոցների պատշաճ կառավարման և Միության ծախսերի թափանցիկության պահպանման իրավունք: Ռեսուրսների կամ ղեկավարության լիազորությունների չարաշահումը և ոչ պատշաճ օգտագործումը խաթարում են Միության հանդեպ անդամների վստահությունը և թուլացնում այն: Կոռուպցիան իր բոլոր ձևերով չի հանդուրժվելու ԾՄՄՄ-ի կողմից: Էթիկայի և շահերի բախման քաղաքականության սույն կանոնագիրքը («Կանոնագիրք» կամ «ԾՄՄՄ կանոնագիրք») ամրապնդում է Միության վարքագծի էթիկայի կանոնները, կազմակերպչական գործելակերպը և

*Պարտականություն
անդամների
նկատմամբ*

կիրարկման չափանիշները և այդպիսով մեծացնում է Միության կարևոր առաքելությունն իրականացնելու հավանականությունը:

Հաշվետու լինել

Մենք ընդունում ենք, որ Էթիկայի ոչ մի կանոնագիրք չի կարող կանխել որոշ անձանց կողմից վարքագծի Էթիկական չափանիշների խախտումը: Մենք նաև գիտենք, որ ՕՄՄՄ կանոնագիրքն ինքնին բավարար չէ Միությունում Էթիկական մշակույթը պահպանելու համար: Սույն Կանոնագրքի ստեղծման նպատակներն իրագործելու համար, մենք պետք է ստեղծենք հաշվետվողականության համակարգեր բոլոր ընտրված առաջնորդների և աշխատողների համար: Այս համակարգերը պետք է ներառեն համապատասխան ստուգումների և մնացորդների և ներքին գործառնական ընթացակարգեր, որոնք նվազագույնի են հասցնում չարաշահումների և սխալների հնարավորությունը, ինչպես նաև դրանց ընկալումը Միության միջոցները ծախսելիս և որոշումներ կայացնելու լիազորություններ իրականացնելիս: Համակարգերը պետք է ներառեն նաև համապատասխան դրույթ դասընթացների անցկացման վերաբերյալ սույն Կանոնագրքի մասին պատկերացում կազմելու և գործադրելու համար: Առավել լայն իմաստով կարևորում ենք այն ստանդարտների, գործելակերպերի և արժեքների ամբողջությունը, որոնք ներկայացված են ՕՄՄՄ-ի Էթիկայի և ստանդարտների գծով քաղաքականության Ա բաժնում՝ «Հզոր Էթիկական մշակույթ», որոնք գործադրվել էին Կանոնագրքի հետ մեկտեղ 2009թ-ին:

*Անդամների
պաշտպանություն,
պարտականություններ*

Մասնավորապես, ՕՄՄՄ-ն պարտավորվում է ապահովել անդամների ներգրավման և մեր Միությունում մասնակցության ողջամիտ ուղիներ: ՕՄՄՄ անդամի իրավունքների և պարտականությունների մասին օրինագիծը Միությունում ՕՄՄՄ անդամների իրավունքների և պարտականությունների կարևոր աղբյուր է հանդիսանում: Դրա բացառիկ կիրարկումը ՕՄՄՄ-ի Սահմանադրության և կանոնակարգի Շոդված XVII-ում սահմանված ընթացակարգերի միջոցով արտացոլում է հավատարմությունը

Ժողովրդավարական սկզբունքներին, որոնցով միշտ ղեկավարվել է ԾՄՄՄ-ն: Շողված XVII-ով նախատեսված անդամների կամայական կամ անօրինական գործունեությունից պաշտպանության բազմաթիվ միջոցները նույնպես կազմում են Միության ժողովրդավարական մշակույթի ապահովման կարևոր բաղադրիչը: Նմանապես, Սահմանադրության Շողված XV-ի 5-րդ մասով սահմանված պահանջը, որ փոխկապակցված մարմինները նախատեսում են անդամների կանոնավոր նիստեր, ԾՄՄՄ-ի ժողովրդավարական գործունեության և սեկ կարևոր տարր է: Եվ վերջապես, ռասայի, դավանանքի, մաշկի գույնի, կրոնի, սեռի, գենդերի, սեռական կողմնորոշման, ազգային ծագման, քաղաքացիության կարգավիճակի, ամուսնական կարգավիճակի, ծագման, տարիքի և հաշմանդամության հիմքով խտրականության և ոտնձգության դեմ դրույթները, որոնք սահմանված են ԾՄՄՄ Սահմանադրության Շողված III-ի 4-րդ բաժնում և մասնաճյուղերի Սահմանադրություններում և կանոնակարգերում, Խտրականության և ոտնձգությունների դեմ քաղաքականությունը և ընթացակարգը, ինչպես նաև մասնաճյուղերի նմանատիպ քաղաքականություններն արգելում են գործելակերպը, որը խախտում է ԾՄՄՄ-ի պատմական համոզմունքը, որ մեր ուժը գալիս է մեր միասնությունից և բազմազանությունից և որ մենք չպետք է պառակտվենք խտրական ուժերի կողմից:

Ակնկալվում է, որ սույն կանոնագրքի ենթակա անհատները պետք է հետևեն նահանգային և դաշնային օրենքներին, ԾՄՄՄ-ի և մասնաճյուղերի Սահմանադրությանը և կանոնակարգերին, ինչպես նաև ԾՄՄՄ-ի և մասնաճյուղերի հակախտրականության և ոտնձգությունների դեմ քաղաքականությանը՝ որպես Միության ողջ տարածքում էթիկական մշակույթի և վարքագծի ամենաբարձր չափանիշները պահպանելու մեր հանձնառության մասը և բաղադրիչը: Այս օրենքների և քաղաքականության խախտումներն էթիկական բնույթի խախտումներ են, այնուամենայնիվ այդ խախտումները պետք է կարգավորվեն կիրառելի օրենքներով և քաղաքականությամբ, այլ ոչ

*Իշխանության
այլ
արքյուրներ*

*Կանոնակարգի
սահմաններից
դուրս էթիկական
խախտումներ*

Կանոնագրքով նախատեսված միջոցներով, եթե դրանք չեն հանդիսանում նաև սույն Կանոնագրքի ենթադրվող խախտումներ: Մասնավորապես, ԾՄՄՄ-ի կամ փոխկապակցված մարմինների Սահմանադրությամբ և կանոնադրությամբ կարգավորվող հարցերի միակ կիրարկման մեխանիզմն այն է, որն ամրագրված է այդ փաստաթղթերում՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ենթադրվում են նաև սույն Կանոնագրքի խախտումներ: Ի վերջո, սույն Կանոնագրքի համաձայն՝ կոլեկտիվ բանակցային պայմանագրերի շրջանակում առաջացած բողոքները ենթակա չեն կիրարկման, քանի դեռ դրանք նույնպես չեն հանդիսանում սույն Կանոնագրքի ենթադրվող խախտումներ:

*Կիրառելիություն,
Միջազգային
Միություն*

Բաժին 1. րառելիությունը Միջազգային միության համար: ԾՄՄՄ Կանոնագրքն այսուհետ կիրառելի է ԾՄՄՄ բոլոր պաշտոնյաների, գործադիր խորհրդի անդամների և աշխատակիցների համար: Այդ անհատները սույն փաստաթղթում նշվում են որպես «ծածկույթում ընդգրկված անձինք»:

ԾՄՄՄ-ն պետք է Կանոնագիրքն ամբողջությամբ հավելի կամ կցի իր Սահմանադրության և կանոնակարգերի հաջորդ և բոլոր հետագա հրապարակումներին:

*Կիրառելիություն,
մասնաճյուղեր*

Բաժին 2. Կիրառելիությունը ԾՄՄՄ մասնաճյուղերի համար: ԾՄՄՄ Միջազգային գործադիր խորհրդի որոշումով՝ ԾՄՄՄ կանոնագիրքը լիարժեք կերպով կիրառելի է դառնում բոլոր պաշտոնյաների, գործադիր խորհրդի անդամների և բոլոր փոխկապակցված մարմինների (այսուհետ «Մասնաճյուղեր») և Տեղական միությունների աշխատակիցների համար, որոնք կանոնադրված են ԾՄՄՄ-ի կողմից: Այդ անհատները սույն փաստաթղթում նշվում են որպես «ծածկույթում ընդգրկված անձինք»:

*Փոխկապակցված
պարտականություններ*

(ա). Յուրաքանչյուր Ձեռնարկություն պետք է առավելագույնն անի, որ Կանոնագիրքը կիրառելի լինի բոլոր աշխատողների համար հնարավորինս շուտ և ոչ ուշ, քան 2020 թվականի վերջը:

(բ). Յուրաքանչյուր Ձեռնարկություն պետք է առավելագույնն անի, որ Կանոնագիրքը կիրառելի լինի

բոլոր աշխատողների համար հնարավորինս շուտ և ոչ ուշ, քան 2020 թվականի վերջը:

(գ). Յուրաքանչյուր Մասնաճյուղ պետք է լրամշակի կամ կցի Կանոնագիրքը ամբողջությամբ իր Սահմանադրությանը և կանոնակարգին հաջորդ և հետագա բոլոր հրապարակումների ժամանակ:

(դ). Յուրաքանչյուր Մասնաճյուղ պատասխանատու է Կանոնագրքի կիրարկման և ծածկույթում ընդգրկված անձանց կրթության համար ըստ Կանոնագրքի դրույթների, ինչը ենթակա է ԾՄՄՄ-ի աջակցությանը և վերահսկողությանը:

(ե). Կանոնագիրքը նպատակ չի հետապնդում զսպել որևէ Մասնաճյուղի ավելի բարձր չափանիշների և լավագույն փորձի ընդունումը, եթե դրանք հաստատվել են ԾՄՄՄ Էթիկայի օմբուդսմենի կողմից:

ՄԱՍ Բ. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Բաժին 3. Ապահովագրված անձանց պարտավորությունները.

(ա) Ծածկույթում ընդգրկված անձանց պարտականությունները: ԾՄՄՄ-ն և բոլոր Մասնաճյուղերը պարտավոր են Կանոնագրքի պատճենը տրամադրել ծածկույթում ընդգրկված յուրաքանչյուր անձի: Ծածկույթում ընդգրկված անձինք պարտավոր են յուրաքանչյուր տարի հաստատել, որ ստացել են սույն Կանոնագրքի օրինակը, ծանոթացել են դրան և համաձայն են հետևել վերջինիս պահանջներին:

Ապահովագրված անձինք, պարտավորություններ

Տարեկան ճանաչում

(բ). Բացահայտման պարտականություն: Ծածկույթում ընդգրկված անձինք պարտավոր են հայտնել ԾՄՄՄ Էթիկայի օմբուդսմենին կամ Մասնաճյուղի Էթիկայի գծով ներկայացուցչին (որի պարտականությունները նկարագրված են սույն Կանոնագրքի Մաս 2-ում) շահերի ցանկացած բախման կամ կոնֆլիկտի մասին, որն առաջանում է, երբ անդամների շահերի նկատմամբ նրանց առաջնային պարտականությունը վտանգված է մրցակցող շահերով ներառյալ, բայց չսահմանափակվելով սույն Կանոնագրքում նշված շահերով,

Բացահայտման պարտականությունը

Շահերի բախում, սահմանում

հարաբերություններով կամ գործարքով:
Փաստացի, ընկալվող և պոտենցիալ
կոնֆլիկտները պետք է բացահայտվեն այն
պահին, երբ ծածկություն ընդգրկված անձինք
տեղեկանան դրանց մասին:

*Որակազրկում
ծառայությունից*

(գ). ԾՄՄՄ-ի կամ Մասնաճյուղի որակազրկում
ծառայությունից: Ոչ մի անձ չպետք է
ծառայի որպես ԾՄՄՄ կամ Մասնաճյուղի
պաշտոնյա կամ ղեկավար աշխատող, եթե նա
դատապարտվել է ծանր մարմնական վնասվածք
հասցնելու կամ իր պաշտոնը չարաշահելու կամ
սխալ օգտագործելու կամ աշխատանքային
կազմակերպությունում զբաղվածության համար՝
ապօրինի շահույթ փնտրելու կամ ստանալու
նպատակով բացառությամբ գործող դաշնային
օրենսդրությամբ սահմանված սահմանափակ
դեպքերի:

ՄԱՍ 9. ԲԻԶՆԵՍ ԵՎ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՌԻԹՅՈՒՆ

*Անդամների
միջոցների
պաշտպանություն*

Բաժին 4. Անդամների դրամական միջոցները
պաշտպանելու ընդհանուր պարտականություն,
գրառումներն ուսումնասիրելու անդամների իրավունք:

(ա). Աշխատանքային կազմակերպության
ակտիվները և դրամական միջոցները պահվում
են տրաստում՝ ի շահ անդամության: Անդամներն
իրավունք ունեն հավաստիանալու, որ այդ
ակտիվները և միջոցներն կօգտագործվեն
պատշաճ կերպով և նպատակներին
համապատասխան: Միությունն իր
սեփականության գործառույթները պետք
է կատարի ըստ սույն Կանոնագրքի՝
ներառյալ առուվաճառքի կամ նշանակալի
ծառայությունների մատուցման պայմանագրերի
կնքումը: ԾՄՄՄ և Մասնաճյուղերի բոլոր
պաշտոնյաները, գործադիր խորհրդի
անդամները և աշխատակիցները՝ անկախ
նրանից՝ ընտրված են, թե նշանակված, ունեն
վստահության և բարձր հավատարմության
պարտականություն՝ ազնվորեն և

*Ֆիդուցիար
պարտականություն*

հավատարմորեն ծառայելու անդամության լավագույն շահերին:

(բ). Աշխատանքի կառավարման հաշվետվության և բացահայտման մասին օրենքի 201-րդ բաժնի՝ ԾՄՄՄ-ն իր անդամներին պետք է թույլ տա արդարացի պատճառով ուսումնասիրել ցանկացած հաշվապահական մատյան, գրառում և հաշիվ, որն անհրաժեշտ է ԱՄՆ Աշխատանքի դեպարտամենտին այդ բաժնի ներքո ԾՄՄՄ-ի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունն ստուգելու համար:

Գրառումների ուսումնասիրություն

(գ). Բացառապես կառավարական մարմիններում աշխատող անդամներից կազմված Մասնաճյուղերը պետք է թույլ տան անդամին ուսումնասիրել պետական գործակալություն ներկայացված իր ֆինանսական հաշվետվությունը, և, համաձայն պետական օրենսդրության, արդարացիորեն ուսումնասիրել ցանկացած հաշվապահական մատյան, գրառում և հաշիվ, որն անհրաժեշտ է Մասնաճյուղի ֆինանսական հաշվետվությունն ստուգելու համար:

Բաժին 5. Արգելված ֆինանսական շահեր և գործարքներ: Ծածկույթում ընդգրկված անձինք, ըստ իրենց գիտության, չպետք է զգալի սեփականություն կամ ֆինանսական շահ ունենան, ինչը հակասում է նրանց ֆիդուցիար պարտականություններին:

Արգելված շահեր և փոխանցումներ

(ա). Այս կանոնների նպատակների համար «զգալի սեփականություն կամ ֆինանսական շահ»-ը դա այն շահն է, որն էապես նպաստում է անհատի ֆինանսական բարեկեցությանը կամ հնարավորություն է տալիս անհատին էապես ազդել տնտեսվարող սուբյեկտի որոշումների կայացման ընթացքի վրա:

Էական սեփականություն կամ ֆինանսական շահ, սահմանում

(բ). «Չզգալի սեփականություն կամ ֆինանսական շահ»-ը չի ներառում բաժնետոմսերը՝ գնման առումով, շահույթի բաշխման պլանը, աշխատակիցների բաժնետոմսերի սեփականության պլանը (ESOP) կամ «կույր տրաստը»: Այն նաև չի արգելում ծածկույթում

ընդգրկված անձանց՝ փոխադարձ հիմնադրամի կամ այլ նմանատիպ ներդրումային միջոցների օգնությամբ տիրապետել որևէ գործատուի հրապարակային վաճառվող բաժնետոմսերին, որոնց հետ ԾՄՄՄ-ն կամ Մասնաճյուղը կոլեկտիվ բանակցություններ են վարում կամ բիզնես են անում, կամ որոնք ԾՄՄՄ-ն կամ Մասնաճյուղը ձգտում են կազմակերպել՝ այն պայմանով, որ այդ շահերի վրա ազդող բոլոր գործարքները համապատասխանեն բաց շուկայի կողմից սահմանված դրույքաչափերին և պայմաններին:

Արգելքներ

(գ) Ծածկույթում ընդգրկված ոչ մի անձի չի թույլատրվում՝

Գործատուներ

(1) Գիտակցաբար ունենալ զգալի սեփականություն կամ ֆինանսական շահ ցանկացած կազմակերպությունում, որը կոլեկտիվ բանակցություններ է վարում ԾՄՄՄ-ի կամ նրա Մասնաճյուղերից մեկի հետ,

Վաճառողներ

(2) Կատարել կամ փորձել որևէ կերպ ազդել կամ մասնակցել որոշմանը, որը վերաբերում է ԾՄՄՄ-ի կամ իր Մասնաճյուղի հարաբերություններին վաճառողի, ֆիրմայի կամ այլ կազմակերպության կամ անհատի հետ, որտեղ ծածկույթում ընդգրկված անձը կամ նրա ազգականը, ամուսինը կամ գործընկերն ունի զգալի սեփականություն կամ ֆինանսական շահ, կամ

Սեփական շահերից էլնելով գործել

(3) ԾՄՄՄ-ի կամ իր Մասնաճյուղերի հետ ներգրավվել որևէ ինքնավար գործարքներում, ինչպես, օրինակ՝ ԾՄՄՄ-ի հետ անշարժ գույքի առք ու վաճառք, առանց Միջազգային քարտուղար գանձապահի (կամ Մասնաճյուղի քարտուղար գանձապահի, եթե այդպիսին կա), տեղեկացված հաստատման, որը ձեռք է բերվել ամբողջական բացահայտումից հետո, ներառյալ՝ գնվող կամ վաճառվող գույքի իրական շուկայական արժեքի անկախ գնահատումը,

(դ) Սույն Բաժնի կետերին

համապատասխանությունն ապահովելու համար ծածկույթում ընդգրկված անձանցից պահանջվում է բացահայտել բոլոր շահերն ու գործարքները, ինչպես նաև՝ սույն Բաժնում սահմանված բոլոր շահերն ըստ սույն կանոնագրքի 3(բ) բաժնի:

Բացահայտում

Բաժին 6. Վճարներ և նվերներ գործատուներից, մատակարարներից և անդամներից:

Վճարումներ և նվերներ

(ա). Ծածկույթում ընդգրկված անձինք չպետք է գիտակից վիճակում ընդունեն նվազագույն ֆինանսական արժեքից ավելի վճարումներ, նպաստներ կամ նվերներ ցանկացած գործատուից, որը ներգրավված է կամ ձգտում է կոլեկտիվ բանակցություններ վարել ԾՄՄՄ-ի կամ Մասնաճյուղի հետ կամ որևէ բիզնես կամ մասնագիտական ընկերությունից, որը զբաղվում է բիզնեսով կամ ձգտում է բիզնես վարել ԾՄՄՄ-ի կամ Մասնաճյուղի հետ:

Արգելքներ, բացառություններ

(1) ս Բաժինը չի անդրադառնում այն վճարումներին և նպաստներին, որոնք արգելված գործատուների կողմից տրամադրվում են ծածկույթում ընդգրկված անձանց՝ որպես փոխհատուցում նրանց հիմնական և կանոնավոր աշխատանքի համար:

Հանունավոր զբաղվածություն

(2) Այս Բաժինը չի անդրադառնում այն աշխատանքներին և ծառայություններին, որոնք ծածկույթում ընդգրկված անձինք կատարում են արգելված գործատուների կամ ձեռնարկությունների համար կես դրույքով, շուկայական գործարքների միջոցով և նման աշխատանքի կամ ծառայությունների համար սովորական վարձատրության դիմաց:

Ծառայությունների վճարում

(3) Այս Բաժինը չի անդրադառնում մասնակցությանը պետական պաշտոնյաների կողմից կազմակերպվող միջոցառումներին, որոնք ներառում են հանրային քաղաքականության հարցերի քննարկումը:

Հանրային քաղաքականության իրադարձություններ

(4) Ինչ վերաբերում է արագ փչացող իրերին,

Արագ փչացող
ապրանք

որոնք քանակով նվազագույնից շատ են, և որոնց վերադարձն անիրագործելի է, օրինակ՝ սննդամթերքը, այդ դեպքում նման ապրանքը դեն նետելը կամ այն ընդհանուր տարածքում դնելը, որպեսզի անդամներն ու գրասենյակի աշխատակիցները վայելեն, կհամարվի համապատասխանությունն սույն Բաժնի կետերին: Եթե նվերը դեն է նետվում կամ հասարակական գործածության է արժանանում, խորհուրդ է տրվում նվիրողին այդ մասին տեղյակ պահել, որպեսզի ցույց ցանկացած շահերի բախման հնարավորություն ծածկույթում ընդգրկված որևէ անձի համար և որպեսզի չխրախուսվի երևույթի կրկնողությունը:

Տվողին ծանուցելու
առաջարկություն

Էթիկա,
վճարումներ
և նվերներ

(բ). Ծածկույթում ընդգրկված անձինք չպետք է գիտակցաբար ընդունեն անձնական վճարումներ կամ նվերներ որևէ անդամից, եթե բացակայում են անձնական հարաբերությունները Միության և անդամի միջև՝ բացառությամբ նվազագույն ֆինանսական արժեք ունեցող նվերի: Այս դրույթը չի տարածվում Միության գրասենյակի համար նախատեսված քարոզարշավների վրա, որոնք կատարվում են ՄՄՄ Սահմանադրության և կանոնակարգի համաձայն:

Կոնվերսիան
արգելված է

Բաժին 7. Միության ֆինանսական միջոցների և գույքի փոխանցում: Միությանը միացած անձինք չպետք է օգտագործեն, փոխանցեն կամ ուղղեն ՄՄՄ-ին պատկանող դրամական միջոցները կամ գույքը նման անձի՝ հօգուտ նրա անձնական շահերի կամ առավելության:

Երրորդ կողմեր

Բաժին 8. Կիրառելիությունը երրորդ անձանց համար Սույն Կանոնագրքի սկզբունքները գործում են երրորդ անձանց կողմից իրականացվող այն ներդրումների և գործունեության առնչությամբ, որոնց նպատակը՝ ՄՄՄ-ի ղեկավար կազմի կամ աշխատակիցների ֆինանսական շահերը խաբեությամբ թաքցնելն է կամ սույն Կանոնագրքի չափորոշիչները շրջանցելը:

Վարկերն
արգելվում են

Բաժին 9. Որոշ արգելված դրամական

փոխառություններ: ԾՄՄՄ-ն չպետք է տրամադրի այնպիսի դրամական փոխառություններ որևէ ղեկավար անձի կամ աշխատակցի կամ նրանց ընտանիքի անդամներից որևէ մեկին, որը գերազանցում 2000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր պարտքը:

ՄԱՍ Դ. ՀԱՏՈՒՑՈՒՄՆԵՐԻ ՖՈՆԴԵՐ ԵՎ ԿԱՊԱԿՑՎԱԾ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Բաժին 10. Ծածկություն ընդգրկված անձանց պարտականությունները:

(ա) Նպաստների ֆոնդեր

*Նպաստների
ֆոնդեր
Բացատրություն*

(1) Սույն բաժնի նպատակների առումով՝

ա. «Նպաստների ֆոնդը կամ ծրագիրը» վերաբերում է կենսաթոշակային, առողջապահական կամ բարեկեցության նպատակով հատկացվող նպաստների ֆոնդին կամ ծրագրին, որը հովանավորվում է ԾՄՄՄ-ի կամ դրա մասնաճյուղի կողմից, կամ որին մասնակցում է ԾՄՄՄ-ն կամ դրա հետ փոխկապակցված մարմինները

բ 5-րդ բաժնում ներկայացված «Զգալի սեփականություն կամ ֆինանսական շահ» սահմանումը կիրառվում է:

(2) Միությանը միացած վստահված անձ հանդիսացող մարդիկ, ովքեր պատասխանատվություն են կրում կամ ազդեցություն ունեն նպաստների ֆոնդի կամ ծրագրի կառավարման առնչությամբ, չպետք է.

*Ֆոնդ
ֆիդուցիարներ.
արգելքներ*

ա. Ունենան որևէ զգալի ֆինանսական շահ կամ որևէ անձնական կապ որևէ ներդրումային ղեկավարի, ապահովագրական ընկերության, բրոքերի, խորհրդատուի կամ այլ ընկերության կամ անհատի հետ, որը բիզնես գործարքի մեջ է կամ նպատակ ունի բիզնես գործարքի շրջանակներում առնչվել ֆոնդի կամ ծրագրի հետ:

*Շահեր և
անձնական
կապեր*

Անձնական
վճարում

բ. Ընդունեն ցանկացած անձնական
վճարում ցանկացած բիզնեսից կամ
մասնագիտացված ընկերությունից, որը
բիզնես գործարքի մեջ է կամ նպատակ
ունի բիզնես գործարքի շրջանակներում
առնչվել ֆոնդի կամ ծրագրի հետ, բացի
կատարված աշխատանքի համար
պայմանագրային վճարումներից, կամ

Փոխհատուցում,
բացառումներ

գ. Ստանան ծառայության դիմաց որևէ
փոխհատուցում՝ որպես աշխատողի
ներկայացուցիչ կամ ֆոնդի (ծրագրի)
աշխատուժը համակարգող վստահված
անձ, բացի վերոնշյալ ներկայացուցիչներին
կամ վստահված անձանց՝ պատշաճ և
փաստացի կերպով կատարված ողջամիտ
ծախսերի փոխհատուցումը՝ պայմանով
որ սա չի խախտում սույն դրույթը
դեկավար կազմի անդամի վերաբերյալ,
ով ԾՄՄՄ-ի կամ դրա մասնաճյուղի
ամբողջ դրույթով աշխատակից չէ, որը
ինչ-որ ֆոնդի կամ ծրագրի օրինական
վարձատրությամբ աշխատակից
է, եթե նման զբաղվածությունը
համապատասխանում է գործող
իրավական սահմանափակումներին
և ամբողջությամբ կարող է
բացահայտվել համապատասխան
հաշվետվություններով:

Բացահայտում

(3) (Սույն բաժնին իրենց
համապատասխանությունը հաստատելու
համար Միությանը միացած բոլոր անձինք
պետք է ներկայացնեն սույն բաժնում
նկարագրված իրենց շահերը, գործարքները
կամ հարաբերությունները՝ համաձայն սույն
Կանոնագրքի 3(բ) բաժնի:

Որակազրկում

(4) Անձը չի կարող հանդես գալ
որպես վստահված անձ կամ
պատասխանատվություն ստանձնել
նպաստների ֆոնդի կամ ծրագրի
կառավարման հարցերում, եթե
դատապարտված է եղել հանցանքի

համար, որն առնչվում է ծանր մարմնական վնասվածքների մեղադրանքի կամ այդ անձի պաշտոնական դիրքի չարաշահման կամ նպաստների ծրագրի աշխատանքային լիազորությունների չարաշահման հետնապօրինի շահ փնտրելու կամ ստանալու նպատակով՝ ֆոնդի կամ ծրագրի նպաստառուների հաշվին՝ բացի գործող դաշնային օրենսդրությամբ սահմանված սահմանափակ բացառություններից:

(բ). Փոխկապակցված կազմակերպություններ:

(1) Սույն բաժնի տակների առումով՝ Մ-ի կամ դրա մասնաճյուղի հետ կապված մակերպությունն լինելը նշանակում է կազմակերպություն,

կապակցված կազմակերպությունների սահմանում

- որի կառավարման խորհրդի անդամների 25 տոկոսը կամ ավելին ԾՄՄՄ-ի կամ դրա մասնաճյուղի ղեկավար կազմից են կամ աշխատակիցներ են, կամ
- որի ֆինանսավորման 50 տոկոսը կամ ավելին տրամադրվում է ԾՄՄՄ-ի կամ դրա մասնաճյուղի կողմից:

(2) Միությանը միացած վստահված անձ հանդիսացող մարդիկ, ովքեր պատասխանատվություն են կրում ԾՄՄՄ-ի հետ փոխկապակցված կազմակերպության կառավարման հարցերում, այետք է համապատասխանեն ԾՄՄՄ-ի դրույթներին և պահպանեն ԾՄՄՄ-ի Կանոնագրքի չափորոշիչները՝ այդ փոխկապակցված կազմակերպությունը ներկայացնելու ողջ ընթացքում:

Այաբովազրված անձանց պարտավորությունները

ՄԱՍ Ե. ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԵՎ ԱՆՁՆԱԿԱՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Բաժին 11. Ընտանեկան և անձնական հարաբերությունները կարգավորող կանոնների նպատակը: ԾՄՄՄ-ն չի արգելում՝ գործող ղեկավար կազմի անդամների կամ աշխատակիցների

Ընտանեկան և անձնական հարաբերությունները

բարձրակարգ մասնագետ հանդիսացող ազգականներին աշխատանքի ընդունելը: Սա վերաբերում է նաև այն անձանց, ում հետ ղեկավար անձը կամ աշխատակիցն ունի անձնական հարաբերություններ: Բացի այդ, ԾՄՄՄ-ն չի արգելում բարձրակարգ մատակարարների հետ կապը, որոնց մոտ աշխատում են ԾՄՄՄ-ի գործող ղեկավար կազմի անդամների կամ աշխատակիցների հարազատները կամ անձինք, որոնց հետ ղեկավար անձը կամ աշխատակիցն ունեն անձնական հարաբերություններ:

Այնուամենայնիվ, ԾՄՄՄ-ն ընդունում է, որ նման հարաբերությունների առկայությունը կարող է խնդրահարույց լինել՝ հիմնված լինելով կողմնակալության կամ կողմնակալության տպավորության վրա՝ անձնական հարաբերությունների մեջ ներգրավված հարազատների կամ անձանց հանդեպ:

Կանոնների նպատակը

Նշված անձանց հանդեպ հատուկ վերաբերմունք ցուցաբերելը կամ նման տպավորություն ստեղծելը հակասում է կառավարման և հաշվետվողականության մեր սկզբունքներին և ԾՄՄՄ-ի գործունեությունը պատասխանատու կերպով իրականացնելու մեր պարտականությանը: Սույն մասի դրույթները նախատեսված են ապահովելու այն, որ ընտանեկան կամ անձնական հարաբերությունները չեն ազդում աշխատակիցների և ղեկավարի կազմի, աշխատակիցների և երրորդ կողմերի միջև առկա մասնագիտական փոխհարաբերությունների վրա:

Բաժին 12. Սահմանումներ: Այս մասի նպատակների առումով՝

*Էթիկա,
հարաբերություններ,
ընտանեկան և
անձնական*

(a). «Ազգական» նշանակում է ծնող, ամուսին, երեխա, տատիկ ու պապիկ, թոռ, եղբայր, քույր, մորաքույր, հորեղբայր, զարմուհի, զարմիկ, առաջին կամ երկրորդ բարեկամական շարքի զարմիկ՝ ըստ օրենքի, «խորթ» հարաբերությունները, որդեգիր ծնողը, որդեգրված երեխան և աշխատակցի ընտանիքի ցանկացած անդամ: Ընտանեկան զուգրնկերների ազգականներին այս դրույթները վերաբերում են այնչափ, որչափ ամուսինների ազգականներին:

(բ). «Անձնական հարաբերություններ» նշանակում է շարունակական անձնական հարաբերություններ, որը կարող է ներառել բայց չի սահմանափակվում ժամադրություններով, համատեղ ապրելով կամ զուգընկեր(ուհի) լինելով կամ թանկագին մարդուկարգավիճակով: Այս սահմանման կիրառումը կախված չէ հարաբերությունների մեջ գտնվող անձանց սեռից, գենդերային նույնականացումից կամ սեռական կողմնորոշումից: Այս սահմանափակումը չի վերաբերում ընկերներին, ծանոթներին կամ նախկին գործընկերներին, որոնք ներառված չեն «անձնական հարաբերությունների» շրջանակում:

Բաժին 13. Արգելված վարքագիծ: Կիրառվելու են հետևյալ ընդհանուր սկզբունքները:

Արգելված վարքագիծ

(ա). Հարազատների և Միությանը միացած անձանց հետ անձնական հարաբերություններ ունեցող մարդկանց կողմից աշխատանքի ընդունվելու դիմումները կգնահատվեն այն նույն չափանիշներով, որոնք գործում են այլ դիմորդների գնահատման համար: Ընտանեկան կամ անձնական փոխհարաբերություններ ունեցող անձանց անունից դիմումների փոխանցումն աշխատանքի ընդունող կազմին չպետք է աշխատանքի ընդունման որոշումների վրա ազդելու փորձ լինի: Հետագա քայլերն աշխատանքի ընդունման գործընթացում կարող են համարվել ոչ պատշաճ:

Դիմումի գործընթացը

(բ). Միությանը միացած անձինք չեն կայացնի աշխատանքի ընդունման որոշումներ՝ իրենց հարազատների կամ իրենց հետ անձնական փոխհարաբերությունների մեջ գտնվող մարդկանց վերաբերյալ կամ չեն փորձի ազդել այլոց կողմից կայացրած որոշումների վրա:

Աշխատանքի ընդունման որոշումներ

(գ). Վերահսկողություն իրականացնող աշխատակիցները չպետք է անմիջականորեն վերահսկեն իրենց ազգականին կամ այն անձին, ում հետ ունեն անձնական հարաբերություններ: Ուղղակի տեղեկացման հնարավորության

Վերահսկիչ հարաբերություններն արգելված են

բացակայության կամ վերադասենթակա հարաբերությունների բացակայության դեպքում, հարազատները կամ աշխատակիցները, ովքեր ունեն ընտանեկան կամ անձնական հարաբերություններ, կարող են աշխատել նույն բաժնում, եթե չկան աշխատանքին առնչվող բարդություններ:

Աշխատանքի հետ կապված որոշումներ

(դ). Միությանը միացած մարդիկ չպետք է կայացնեն աշխատանքին առնչվող որոշումներ կամ ներդրում ունենան այլոց կողմից աշխատանքին վերաբերող որոշումների կայացման հարցում՝ ներառյալ հարազատների կողմից կամ այն անձանց կողմից, ում հետ ունեն անձնական փոխհարաբերություններ, եթե նույնիսկ անմիջականորեն չեն վերահսկում այդ անձին: Արգելված որոշումները ներառում են, սակայն չեն սահմանափակվում այնպիսի որոշումներով, ինչպիսիք են՝ աշխատանքի ընդունման որոշումը, աշխատավարձը, աշխատաժամերը, նպաստները, հանձնարարականները, գնահատականները, վերապատրաստումը, կարգապահությունը, առաջխաղացումը և փոխանցումները:

Բացահայտում

(ե). Սույն բաժնին իրենց համապատասխանությունը հաստատելու համար Միությանը միացած բոլոր անձինք պետք է՝ սույն բաժնում ընդգրկված ցանկացած փոխհարաբերություն, որ համապատասխանում է սույն Կանոնագրքի 3-րդ բաժնի «բ» կետին, պատշաճ կերպով ներկայացնեն Էթիկայի հարցերով օմբուդսմենին կամ մասնաճյուղի՝ Էթիկայի հարցերով ներկայացուցչին:

Կիրարկում

ՄԱՍ 2. ԿԻՐԱՐԿՈՒՄ

Էթիկական հարցերով պատասխանատու պաշտոնատար անձ

Բաժին 14. Էթիկայի հարցերով պատասխանատու Էթիկայի հարցերով պատասխանատու: Էթիկայի հարցերով պատասխանատուի գրասենյակն ստեղծվել է՝ ԾՄՄՄ-ի Կանոնագրքի դրույթների իրականացման և օրենքների կիրարկման հարցում ԾՄՄՄ-ին անկախ աջակցություն ցուցաբերելու համար:

Էթիկայի հարցերով պատասխանատուն պետք է լինի անառարկելի ազնվության և հեղինակության տեր անձնավորություն, ով նախընտրելի է, որ ունենա էթիկայի, օրենքների կիրառման և աշխատուժի ոլորտներում աշխատանքային փորձ: Էթիկայի հարցերով պատասխանատուն իր ծառայությունները մատուցում է պայմանագրային հիմունքներով և չպետք է լինի Միջազգային միության կամ նրա մասնաճյուղերից որևէ մեկի աշխատակից: Էթիկայի հարցերով պատասխանատուն նշանակվում է Միջազգային նախագահի կողմից և հաստատվում Միջազգային գործադիր խորհրդի կողմից: Միջազգային նախագահը, Միջազգային քարտուղար գանձապահը և ԾՄՄՄ-ի Միջազգային գործադիր խորհուրդը կարող են Կանոնագրքի հետ կապված հարցերը փոխանցել Էթիկայի հարցերով պատասխանատուին՝ վերանայման կամ խորհրդատվության համար՝ 22-րդ և 23-րդ բաժինների համաձայն:

*Վերանայում
կամ խորհուրդ*

Բաժին 15. Էթիկական հարցերով մարդու իրավունքների պաշտպան ԾՄՄՄ-ի՝ Էթիկայի հարցերով օմբուդսմենի գրասենյակն ստեղծվել է վերահսկելու համար Կանոնագրքի դրույթների իրականացումն ու կիրարկումը, ինչպես նաև Միության ներսում Էթիկայի ամրապնդմանն ուղղված շարունակական ջանքերը: Էթիկայի հարցերով օմբուդսմենը պատասխանատու է՝ աջակցելու Միջազգային միությանն ու դրա մասնաճյուղերին Միության Կանոնագրքին և էթիկային առնչվող հարցերի և մտահոգությունների շուրջ, վերապատրաստելու և ուղղորդելու ԾՄՄՄ-ի աշխատակիցներին և մասնաճյուղերի ղեկավարներին Կանոնագրքի և էթիկայի հարցերում, արձագանքելու էթիկայի հարցերին և բողոքներին՝ համաձայն 17 23-րդ բաժինների, բացահայտելու և լուծելու շահերի բախմանն առնչվող խնդիրները, աջակցելու էթիկայի հարցերով պատասխանատուին և ըստ անհրաժեշտության՝ տրամադրելու այլ աջակցություն ԾՄՄՄ-ի էթիկայի ընդհանուր ծրագրին: Էթիկայի հարցերով իրավապաշտպանը, խորհրդակցելով էթիկայի հարցերով պատասխանատուի հետ,

*Էթիկական
հարցերով
մարդու
իրավունքների
պաշտպան*

*Ամենամյա
զեկուցում*

պետք է տարեկան հաշվետվություն ներկայացնի ԾՄՄՄ-ի Միջազգային գործադիր խորհրդին՝ ամփոփելով օրինապահության, վերապատրաստման, օրենքների կիրարկման, մշակույթի ձևավորման հարցերը և դրանց առնչվող գործողությունները և առաջարկներ ներկայացնի էթիկայի ծրագրում փոփոխություններ կատարելու մասին, որոնք, նրա կարծիքով, կբարձրացնեն ծրագրի արդյունավետությունը: Էթիկայի հարցերով օմբուդսմենը կարող է նաև պարբերաբար իրականացնել վերանայումներ՝ օրինապահության մշտադիտարկման նպատակով և որոշելու համար, թե արդյոք Միության համագործակցությունները, համատեղ նախաձեռնությունները և ղեկավար կազմակերպությունների հետ պայմանավորվածությունները համապատասխանում են սույն կանոնագրքին, գրանցված են պատշաճ կերպով, արտացոլում են ողջամիտ ներդրումները կամ ապրանքների և ծառայությունների դիմաց վճարումները, ԾՄՄՄ-ի հարկերից ազատման նպատակները և չեն հանգեցնում Միության ներսում մասնավոր օգուտների, անթույլատրելի մասնավոր օգուտների՝ Միությունից դուրս կամ ավելորդ դրամական փոխանցումների: Էթիկայի հարցերով օմբուդսմենը պետք է լինի ԾՄՄՄ-ի իրավաբանական բաժնի աշխատակից:

*Պարբերական
ակնարկներ*

*Էթիկական
կապ*

Բաժին 16. Էթիկայի հարցերով ներկայացուցիչ: Յուրաքանչյուր մասնաճյուղ պետք է նշանակի էթիկայի հարցերով ներկայացուցիչ, որը կգբառվի էթիկայի վերաբերյալ խորհրդատվությամբ կամ աշխատակիցներին կուղղորդի էթիկայի հարցերում, հանդես կգա որպես Միջազգային միության էթիկայի հարցերով օմբուդսմենի հետ կապ հաստատող գլխավոր անձ, կաջակցի օրենսգրքի կիրարկման հարցերում, կվերահսկի աշխատակիցների՝ էթիկայի հարցերով վերապատրաստումը, կաջակցի մասնաճյուղում ամրապնդել էթիկան և հանդես կգա որպես էթիկայի հարցերով ղեկավար՝ տվյալ մասնաճյուղում:

Իրավասություն

(ա). Նախագահները, գլխավոր գործադիր տնօրենները, քարտուղար գանձապահները,

գլխավոր ֆինանսական տնօրենները, աշխատակազմի ղեկավարները և նման պաշտոնյաները չեն կարող նշանակվել Էթիկայի հարցերով ներկայացուցիչ:

(բ). Միությանը խրախուսում է մասնաճյուղերին պարբերաբար փոփոխել Էթիկայի հարցերով ներկայացուցչին՝ բացառելով գործառնական դժվարությունները՝ զարգացնելու համար Էթիկայի հարցերով առաջնորդությունը տվյալ մասնաճյուղում: Մասնաճյուղերը պետք է ԾՄՄՄ-ի՝ Էթիկայի հարցերով օմբուդսմենին հնարավորինս շուտ տեղեկացնեն Էթիկայի հարցերով ներկայացուցիչներ նշանակելու և այդ հաստիքի թափուր մալու մասին:

Ռոտացիա

(գ). Էթիկայի հարցերով ներկայացուցիչները պարբերաբար հատուկ այդ պաշտոնի համար նախատեսված վերապատրաստում կանցնեն Միջազգային միության կողմից: Մասնաճյուղերը պետք է գործադրեն բոլոր ջանքերը, որպեսզի այդ վերապատրաստումներին մասնակցեն բոլոր ներկայացուցիչները:

Ուսուցում

Section 17. Բողոքներ:

Բողոքներ

(ա). Միությանը միացած ցանկացած անձ կամ անդամ կարող է գրավոր բողոք ներկայացնել Կանոնագրքին առնչվող ենթադրյալ խախտումների վերաբերյալ: Բանավոր մտահոգությունները և բողոքները պետք է ներկայացվեն գրավոր՝ հետագա քննության համար՝ որպես բողոք: Բողոքները պետք է մակագրված լինեն կամ ներառեն բողոքարկու(ների)ի անուն(ներ)ը և պետք է չգաղտնագրվեն՝ 24-րդ բաժնի համաձայն: Օրենսգրքի խախտման վերաբերյալ բողոքները չեն կարող կիրառվել ԾՄՄՄ-ի կամ դրա մասնաճյուղերի կանոնադրությունների և ենթակա իրավական ակտերի համաձայն, եթե դրանք նույնպես չեն մատնանշում կանոնադրության և ենթակա իրավական ակտերի խախտումներ:

Հանձնում

Անդրաբնանադրության կիրարկում

(բ). Միջազգային միությունը պետք է հրապարակի

*Կոնտակտային
տվյալներ*

հետադարձ կապի տվյալներ՝ էթիկային վերաբերող բողոքները ՄՄՄՄ-ի կայքում տեղադրելու համար, և տրամադրի այդ տեղեկատվությունը՝ ըստ պահանջի:

(գ). Յուրաքանչյուր մասնաճյուղ պետք է իր աշխատակազմին և անդամներին տրամադրի էթիկայի հարցերով ներկայացուցչի հետ հետադարձ կապի տվյալներ:

*Բողոքների
քննարկում,
Միջազգային*

Բաժին 18. Միջազգային միության կողմից վերահսկվող բողոքներ: Կանոնագրքի խախտման վերաբերյալ բողոքները, որոնք ներկայացվում են Միջազգային միությանը կամ էթիկայի հարցերով պատասխանատուին, պետք է սկզբում ուղարկվեն ՄՄՄՄ-ի՝ էթիկայի հարցերով օմբուդսմենին: Էթիկայի հարցերով օմբուդսմենը պետք է վերանայի Միջազգային միությանը ներկայացված էթիկային առնչվող բողոքները և պատասխանի դրանց իր հայեցողությամբ, որը ներառում է և չի սահմանափակվում խորհրդատվության տրամադրմամբ կամ ուղղորդմամբ, այդ բողոքները ոչ պաշտոնապես լուծելով, ուղղելով դրանք էթիկայի գրասենյակից դուրս գտնվող մարմինների և հղելով դրանք էթիկայի հարցերով պատասխանատուին կամ մասնաճյուղին՝ հետագա քննության համար: Բողոքարկուն պատշաճ կերպով պետք է ծանուցվի բողոքի կարգավիճակի մասին՝ ըստ էթիկայի հարցերով օմբուդսմենի հայեցողության՝ եզրակացությունից հետո:

*Բողոքների
քննարկում,
Մասնաճյուղեր*

Բաժին 19. Մասնաճյուղի կողմից կարգավորվող բողոքներ, Ծանուցում էթիկայի հարցերով օմբուդսմենին: Էթիկային վերաբերող բողոքները, որոնք ներկայացվում կամ ուղարկվում են մասնաճյուղին, պետք է քննվեն հասցեատեր մասնաճյուղի կողմից և, անհրաժեշտության դեպքում, կարող են հիմք հանդիսանալ աշխատակիցների կարգապահության կամ պաշտոնական մեղադրանքների համար, որոնք կարող են քննվել Միության ներսում մինչ դատավարական մարմնի քննությունը՝ համաձայն տվյալ մասնաճյուղի կանոնադրության և ենթակա իրավական ակտերի և/կամ ՄՄՄՄ-ի կանոնադրությունն ու ենթակա իրավական

ակտերի: Էթիկայի հարցերով օմբուդսմենը կարող է խորհրդատվություն տրամադրել տվյալ մասնաճյուղին՝ Կանոնագրքի խախտման վերաբերյալ բողոքների և մեղադրանքների հետաքննության հետ կապված: Երբ բողոքը վերաբերում է մասնաճյուղի ղեկավարին, գլխավոր գործադիր տնօրենին, աշխատակազմի ղեկավարին, քարտուղար գանձապահին, գլխավոր ֆինանսական տնօրենին կամ նման պաշտոնյայի, մասնաճյուղը պետք է հնարավորինս շուտ տեղեկացնի Էթիկայի հարցերով օմբուդսմենին: Էթիկայի հարցերով օմբուդսմենը կարող է խորհրդակցել Էթիկայի հարցերով պատասխանատուի հետ՝ մասնաճյուղից ուղղված ցանկացած հարցի հետ կապված:

Ծանուցում օմբուդսմենին

Բաժին 20. Համագործակցության ձախողում, անբարեխիղճ բողոքներ: Եթե Միությանը միացած անձը լիովին մասնակցություն չի ցուցաբերում Էթիկային վերաբերող բողոքների կամ սույն Կանոնագրքի ենթադրյալ խախտումներին առնչվող վարույթին կամ հետաքննությանը, սա պետք է համարվի սույն Կանոնագրքի՝ որևէ մեկի կողմից չվերահսկվող խախտում: ԾՄՄՄ-ն իրավասու է, ծանուցմամբ, հետաքննությամբ և պատշաճ ընթացակարգով պայմանավորված, կարգապահական պատասխանատվության ենթարկել այն անձանց, ովքեր ներկայացնում են անբարեխիղճ, գիտակցաբար կեղծ, անհարկի կամ չարամիտ բողոքներ, հաղորդումներ կամ հարցումներ:

Համագործակցության ձախողում

Վատ վարքագիծ

Բաժին 21. Առաջնային իրավասություն.

(ա). Առաջնային ատյանի իրավասության հարցումներ: Եթե մասնաճյուղը կամ դրա գործադիր խորհրդի անդամը, ղեկավար անձը կամ մասնաճյուղի անդամը գտնում է, որ Միության պաշտոնական մեղադրանքները Միությանը միացած անձի դեմ, որոնք նաև ենթադրում են սույն Կանոնագրքի խախտումներ, առնչվում են այնպիսի իրավիճակի հետ, որը կարող է լրջորեն վտանգել մասնաճյուղի կամ Միջազգային միության շահերը, կամ եթե մասնաճյուղի դեմ բողոքների լուսմների ընթացակարգը լիովին չի պաշտպանի մասնաճյուղի, ղեկավար անձի կամ անդամի

Հիմնական իրավասություն

Հարցում մասնաճյուղի կողմից

շահերը, այդ անձը կարող է պահանջել որ Միջազգային նախագահն ստանձնի առաջին ատյանի իրավասությունը՝ ԾՄՄՄ-ի կանոնադրության Շողված XVII-ի 2(գ) բաժնի և ենթակա իրավական ակտերի համաձայն:

իրավասության ստանձնում

(բ). Միջազգային նախագահի կողմից առաջին ատյանի իրավասության ստանձնումը Համաձայն ԾՄՄՄ-ի կանոնադրության Շողված XVII-ի 2(գ) բաժնի և ենթակա իրավական ակտերի՝ Միջազգային նախագահն իր հայեցողությամբ կարող է ստանձնել Միության ներսում պաշտոնական մեղադրանքների առաջին ատյանի իրավասությունը, որոնք նաև ենթադրում են սույն Կանոնագրքի խախտում, եթե հետաքննության արդյունքում նա գտնի, որ Միությանը միացած անձի դեմ ներկայացված մեղադրանքներն առնչվում են մի իրավիճակի, որը կարող է լրջորեն վտանգել մասնաճյուղի կամ Միջազգային միության շահերը: Միջազգային նախագահն իր հայեցողությամբ կարող է խնդրի պարզաբանումը հանձնարարել էթիկայի հարցերով պատասխանատուին՝ առաջին ատյանի իրավասության հնարավոր ստանձնման վերաբերյալ խորհրդատվություն ստանալու համար:

Հիբրիդային մեղադրանքների ուղղորդում

Բաժին 22. Պաշտոնական մեղադրանքների հանձնարարումը էթիկայի հարցերով պատասխանատուին: Եթե Միջազգային միության ներսում պաշտոնական մեղադրանքները, որոնք ներկայացվել են Միջազգային միությանը՝ ԾՄՄՄ-ի կանոնադրության Շողված XVII-ի 3-րդ մասի և ենթակա իրավական ակտերի համաձայն, որոնք նաև ենթադրում են՝ Միջազգային միության կամ մասնաճյուղի ղեկավար անձի կամ գործադիր խորհրդի անդամի կողմից Կանոնագրքի խախտում, կարող են հանձնարարվել էթիկայի հարցերով պատասխանատուին՝ վերանայման և առաջարկությունների համար:

Էթիկական հարցերով պատասխանատու պաշտոնատար անձ, հնարավոր առաջարկություններ

Բաժին 23. Էթիկայի հարցերով պատասխանատուի կողմից պահանջների վերանայումը:

(ա). Եթե Կանոնագրքի խախտմանն առնչվող բողոքի

կամ պաշտոնական մեղադրանքի վերանայումից հետո էթիկայի հարցերով պատասխանատուն գտնում է, որ մեղադրանքները տեղին են և/կամ պահանջում են հետագա հետաքննություն, նա պետք է խորհուրդ տա, թե ինչպես պետք է Միջազգային միությունը լուծի այդ խնդիրը կամ ինչ քայլեր ձեռնարկի՝ բողոքին կամ մեղադրանքերին ի պատասխան, որը կներառի, բայց չի սահմանափակվի հետևյալով՝

- (1)** ԾՄՄՄ-ի անձնակազմի և/կամ Միությունից դուրս քննիչ(ներ)ի կողմից հետագա հետաքննությունը,
  - (2)** ԾՄՄՄ-ի Սահմանադրության և Կանոնադրության XVII հոդվածի համաձայն պաշտոնական մեղադրանքների առաջադրում,
  - (3)** ԾՄՄՄ-ի Սահմանադրության և Կանոնադրության XVII հոդվածի, Բաժին 2(զ)-ի համաձայն Միջազգային նախագահի կողմից Առաջնային իրավասության ստանձնում,
  - (4)** Դատավարություն անցկացնելու համար Միությունից դուրս դատական լուրմների պատասխանատուի նշանակումը՝ ԾՄՄՄ-ի կանոնադրության Շոդված XVII-ի 3-րդ բաժնի և ենթակա իրավական ակտերի համաձայն,
  - (5)** Միությանը միացած աշխատողների կարգապահությունը,;
  - (6)** Միությանը միացած մեղադրվող այն պաշտոնյաների կամ անդամների պատժամիջոցը, ում նկատմամբ պաշտոնական վարույթ է իրականացվում, և
  - (7)** Այլ գործողություն, որը տեղին է համարվում էթիկայի հարցերով պատասխանատուի հայեցողությամբ:
- (բ).** Եթե Կանոնագրքի խախտման մասին պնդումների ուսումնասիրությունից հետո էթիկայի հարցերով պատասխանատուն եզրակացնում է, որ մեղադրանքներն անհիմն

Ոչ մի արժանիք

են կամ չկա հետագա հետաքննության անհրաժեշտությունը, նա իր բացահայտումները պետք է ներկայացնի Միջազգային միությանը:

հրազեկիչներ

ՄԱՍ Է ԻՐԱԶԵԿԻՉՆԵՐԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Գաղտնիություն

Բաժին 24. Գաղտնիություն: ԾՄՄՄ-ն կգործադրի բոլոր ողջամիտ ջանքերը՝ չգաղտնազերծելու էթիկայի վերաբերյալ մտահոգություն հայտնած, հարցում իրականացրած կամ բողոք ներկայացրած անձի (անձանց) ինքնությունը՝ համաձայն Կանոնագրքի՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ բացահայտումը լիազորված է բողոքարկուի կողմից կամ պահանջվում է, որ ԾՄՄՄ-ն կատարի իր ֆիդուցիար կամ իրավական պարտականությունները: ԾՄՄՄ-ն նաև հնարավորինս չի գաղտնազերծի էթիկայի հարցերին ուղղված բողոքներին կամ մտահոգություններին առնչվող հաղորդագրությունները՝ պայմանով, որ այն կշարունակի իրականացնել ամբողջական, արդար հետաքննություն և կիրագործի իր ֆիդուցիար և իրավական պարտականությունները և կվերանայի իր գործողությունները՝ ըստ անհրաժեշտության:

Վրեժն արգելված է

Բաժին 25. Ոչ մի հատուցում: ԾՄՄՄ-ն խրախուսում է բոլոր ղեկավար անձանց և աշխատակիցներին Միության ուշադրությանը ներկայացնել էթիկայի վերաբերյալ մտահոգությունները և բողոքները, որոնցով խախտվել է Կանոնագիրքը, ինչպես առավել մանրամասն ներկայացված է վերը նշված Մաս 2-ում:

- (ա). ԾՄՄՄ-ն ուղղակիորեն արգելում է հաշվեհարդարը կամ հակընդդեմ մեղադրանքը Միությանը միացած անձանց կամ անդամների դեմ՝ հետևյալի առնչությամբ՝
  - (1) Սույն Կանոնագրքի համաձայն՝ բարեխղճորեն բողոքներ, զեկույցներ կամ հարցումներ կատարելը,
  - (2) Կանոնագրքի կողմից արգելվող ցանկացած գործողության կանխման,
  - (3) Ապացույցներ, վկայություններ կամ տեղեկության տրամադրելու կամ Կանոնագրքի ցանկացած հետաքննության

կամ կիրարկման ընթացքի հետ
անվերապահորեն համագործակցելու և

(4) Վերը նշված ՄԱՍ 2-ով նախատեսված
կիրարկման ընթացակարգին
անվերապահորեն մասնակցելու նպատակով:

(բ). Մասնավորապես, ԾՄՄՄ-ն չի հանդուրժի
մասնաճյուղերի՝ էթիկայի հարցերով
ներկայացուցիչների նկատմամբ հաշվեհարդարը
կամ հակընդդեմ մեղադրանքը՝ ուղղված իրենց
իսկ պարտականությունները կատարելուն:

*Էթիկական
կայի
դեմ*

(գ). Ենթադրյալ հաշվեհարդարի կամ հակընդդեմ
մեղադրանքի ցանկացած փորձ պետք է
անհապաղ ներկայացվի ԾՄՄՄ-ի՝ էթիկայի
հարցերով օմբուդսմենին կամ մասնաճյուղի՝
էթիկայի հարցերով ներկայացուցիչներին, և
անմիջապես ստանա իր պատասխանը:

Չեկուցում

ՀԱՎԵԼՎԱԾ Դ. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՐԳԻ ՁԵՌՆԱՐԿ ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՒԹՅԱՆ ՍՈՎՈՐՈՒՅԹ

ՆԱԽԱԳԱՀ՝ «Իմ պարտքն է տեղեկացնել ձեզ, որ
Ծառայություն մատուցողների միջազգային միությանն
անդամակցելու համար թեկնածուների հանդեպ չկա
խտրականություն: Պահանջվում է հավատարիմ
լինել Միությանը, սակայն թույլ տվեք հավաստիացնել
ձեզ, որ սրանում չկա ձեր քաղաքացիական կամ
կրոնական պարտավորություններին հակասող ոչինչ:
Այս ամենով հանդերձ՝ պատրա՞ստ եք ստանձնել
պարտավորությունն»:

(Պատասխան)

ՆԱԽԱԳԱՀ՝ «Այժմ յուրաքանչյուրդ բարձրացրեք աջ
ձեռքը և կարդացեք հետևյալ պարտավորությունը՝

ԱՆԴԱՄԱԿԱՆ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Ես՝ (անունը), պատվով խոստանում եմ
հավատարիմ հետևել այս Միության և Ծառայություն
մատուցողների Միջազգային միության
Սահմանադրությանը և կանոնակարգերին:

«Համաձայն եմ տեղեկանալ և տեղեկացնել մյուս անդամներին աշխատավորների շարժումների պատմության մասին և ուժերիս ներածին չափով պաշտպանել արհմիութենականության սկզբունքները, և միտումնավոր կերպով անարդար չեմ գտնվի այլ անդամի հանդեպ կամ չեմ խախտի նրա իրավունքները կամ դիտորդի դերում չեմ լինի, երբ խախտվում են այլ անդամի իրավունքները, երբ կարող եմ կանխել դա:

«Որպես ԾՄՄՄ-ի անդամ՝ ես պատասխանատվություն եմ ստանձնում աջակցելու միությանը հասնելու. Արդար հասարակություն ստեղծելու տեսլականին, որտեղ ճանաչվում է բոլոր աշխատողների արժեքը, իսկ անհատների նկատմամբ հարգանքը գերակա է, որտեղ բոլոր ընտանիքներն ու համայնքները բարգավաճում են, և որտեղ մենք ավելի լավ և հավասար աշխարհ ենք ժառանգություն թողնելու մեր գալիք սերունդներին»:

ՆԱԽԱԳԱՆ՝ «Այժմ դուք հանդիսանում եք Ծառայություն մատուցողների միջազգային միության անդամ»:

ՊԱՇՏՈՆՅԱՆԵՐԻ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՍՏԱՆՁՆՈՒՄԸ

«Պետք է կարդացվի և ստորագրվի բոլոր պաշտոնյաների կողմից:

«Ես՝ (անունը) _____, ստանձնում եմ իմ՝ որպես Ծառայություն մատուցողների միջազգային միության ընտրված պաշտոնյայի պատասխանատվությունը: Ես խոստանում եմ հավատարմորեն պահպանել ԾՄՄՄ-ի Սահմանադրությունը և կանոնակարգերը: Անխոնջ կաշխատեմ՝ միավորելու աշխատավոր մարդկանց, որպեսզի հասնենք մեր անդամների՝ արդար հասարակության տեսլականին, որտեղ բոլոր աշխատողները գնահատված, իսկ բոլոր մարդիկ հարգված են՝ անկախ մեր ծագումից կամ մեր մաշկի գույնից»:

Ես կաշխատեմ մի հասարակության համար, որտեղ բոլոր ընտանիքներն ու համայնքները կարող են բարգավաճել, և որտեղ մենք սերունդների համար կթողնենք ավելի լավ և արդար աշխարհ: Ես կձգտեմ

հաղթահարել կորպորատիվ իշխանությունը և վերացնել կառուցվածքային ռասիզմը, որը միլիոնավոր մարդկանց ստիպում է աշխատանքի անցնել աղքատ վարձատրությամբ և հետ պահել մեզ բոլորիս:

Խոստանում եմ, որ կլինեմ էթիկապես բարձր և պատասխանատու առաջնորդ՝ ապահովելով SEIU-ի արժեքները՝ ներկայացնելու մեր անդամներին ու զբաղվելու նոր անդամների կազմակերպչական աշխատանքով՝ բոլորի համար միություններ շահելու նպատակով:

ԲԱՆԱՎԵՃ

Քննարկումները համակարգելու համար պետք է կիրառվեն հետևյալ կանոնները, եթե Տեղական միությունը չի ընդունել իր կանոնները կամ կարգավորումները՝

Կանոն 1. Ցանկացած պահի հարցերի հերթական քննարկումը կարող է կասեցվել ժողովի ընթացքում անցկացվող քվեարկությամբ՝ հրատապ կարգով դադարեցնելու համար:

Կանոն 2. Բոլոր միջնորդությունները (եթե նախագահողը պահանջի) կամ հրաժարականները պետք է ներկայացվեն գրավոր:

Կանոն 3. Ցանկացած խոսակցություն՝ շշուկով կամ այլ կերպ կամ որևէ այլ գործողություն, որը կարող է խանգարել Միության անդամին խոսելիս կամ խանգարել հանդիպման ընթացքը կամ խոչընդոտել հարցերի քննարկմանը, պետք է համարվի կարգի խախտում:

Կանոն 4. Նիստերի ժամանակ աղանդավորական քննարկումներ չեն թույլատրվում:

Կանոն 5. Նախագահող պաշտոնյայի կողմից քննարկվելիք առաջարկը պետք է աջակցություն ստացած լինի, իսկ այն ներկայացրած և սատարող անձը պետք է կանգնի և ներկայացվի նախագահին:

Կանոն 6. Ցանկացած անդամ, ով հանդես է եկել առաջարկով, կարող է այն հետ վերցնել սատարող անձի համաձայնությամբ, սակայն արդեն քննարկված

առաջարկը չի կարող հետ ընդունվել բացառությամբ ձայների մեծամասնությամբ:

Կանոն 7. Բարելավում իրականացնելու առաջարկը պետք է լինի ըստ կարգի, սակայն բարելավում իրականացնելու առաջարկի փոփոխությունն անթույլատրելի է:

Կանոն 8. Առաջարկը քննարկման ենթակա չէ, քանի դեռ այն չի հայտարարվել նախագահի կողմից:

Կանոն 9. Անդամը, որը ցանկանում է ելույթ ունենալ, պետք է կանգնի և հարգանքով դիմի նախագահին, և եթե նախագահը թույլ տա նրան, նա իրավասու է շարունակել:

Կանոն 10. Եթե երկու կամ ավելի անդամներ կանգնում են ելույթ ունենալու, նախագահը որոշում է, թե նրանցից ում է խոսքը:

Կանոն 11. Ելույթ ունեցող յուրաքանչյուր անդամ պետք է սահմանափակվի քննարկվող հարցով և խուսափի անձնական, անպարկեշտ կամ հեգնական արտահայտություններից:

Կանոն 12. Ալկոհոլի կամ օրենքով չնախատեսված որևէ վերահսկվող նյութի ազդեցության տակ ժողովին մասնակցելը հեռացման հիմք է հանդիսանում:

Կանոն 13. Ոչ մի անդամ չպետք է ընդհատի մյուսին ելույթի ժամանակ՝ բացառությամբ կանոնակարգային հարցի վերաբերյալ: Անդամը պետք է հստակ բարձրաձայնի հարցը, իսկ նախագահը որոշումը կկայացնի առանց քննարկման:

Կանոն 14. Ելույթի ժամանակ կարգի հրավիրված ցանկացած անդամ պետք է նստի մինչև ըստ նիստի վարման կարգի որոշման կայացումը, որից հետո, եթե ըստ կարգի հաստատվի, այդ անդամը կարող է շարունակել:

Կանոն 15. Ցանկացած անդամ, ով իրեն անձամբ տուժող է զգում նախագահի որոշումից, կարող է որոշումը բողոքարկել:

Կանոն 16. . Եթե նախագահի որոշումը բողոքարկվում է, ապա նախագահի պարտականությունները կատարում է

փոխնախագահը: Բողոքարկումը նախագահողը ներկայացնում է նիստին հետևյալ բառերով՝ «Պե՞տք է արդյոք նախագահի որոշումը ուժի մեջ մնա որպես այս Միության որոշում»: Այնուհետ անդամն իրավունք ունի ներկայացնելու բողոքարկման հիմքերը, իսկ նախագահը՝ իր որոշման պատճառները: Այս ամենից հետո անդամները կանցնեն բողոքարկման քվեարկությանը առանց հետագա քննարկման, իսկ նախագահի որոշումը չեղարկելու համար կպահանջվի ձայների մեծամասնությունը:

Կանոն 17. Ոչ մի անդամ չի կարող մեկից ավելի անգամ խոսել նույն հարցի շուրջ, քանի դեռ չեն խոսել բոլոր ցանկացողները, ոչ ավելի, քան երկու անգամ առանց միաձայն համաձայնության, ոչ ավել, քան հինգ րոպե ցանկացած ժամանակ՝ առանց բոլոր ներկա անդամների երկու երրորդի համաձայնության:

Կանոն 18. Նախագահող պաշտոնյան չի կարող խոսել որևէ հարցի շուրջ, քանի դեռ չի կանգնել իր նստած տեղից՝ բացառությամբ կանոնակարգի հարցեր կամ պաշտոնական զեկույց ներկայացնելու կամ խորհուրդներ և խորհրդակցություններ տալու համար, եթե դա բխում է կազմակերպության շահերից: Ձայների հավասարության դեպքում՝ որոշիչ է նախագահող պաշտոնյայի ձայնը:

Կանոն 19. Երբ որևէ հարց քննարկվում է նիստից առաջ, առաջարկներ չեն կարող ընդունվել բացառությամբ՝

1. Հետաձգելու համար:
2. Հարցն անորոշ ժամանակով հետաձգելու համար:
3. Նախորդ հարցի համար:
4. Չստակ ժամանակով հետաձգելու համար:
5. Անդրադառնալու կամ իրականացնելու համար:
6. Փոփոխության համար:

Այս առաջարկները գերակա են ըստ վերը նշված հերթականության: Այս առաջարկներից առաջին երեքը վիճարկելի չեն:

Կանոն 20. Եթե հարցը փոփոխության է ենթարկվել, ապա առաջին հերթին դրվում է փոփոխության վերաբերյալ հարցը: Եթե առաջարկվել է մեկից ավելի

փոփոխություն, ապա հարցը դրվում է հետևյալ կերպ՝

1. Բարելավման փոփոխություն:
2. Փոփոխություն:
3. Նախնական առաջարկ:

Կանոն 21. Եթե հարցն անորոշ ժամանակով հետաձգվում է, այն չի կարող կրկին բարձրացվել՝ բացառությամբ ձայների երկու երրորդի համաձայնության:

Կանոն 22. Չետաձգելու առաջարկը միշտ պետք է լինի ըստ կարգի՝ բացառությամբ.

1. Երբ խոսքը տրվում է ամերից մեկին:
2. Երբ ամերը քվեարկվում են:

Կանոն 23. Չարցը քվեարկության դնելուց առաջ նախագահող պաշտոնյան հարցնում է. «Պատրա՞ստ եք հարցին»: Այնուհետև այն բաց կլինի քննարկման համար: Եթե ոչ մի անդամ ելույթ չի ունենում կամ քննարկումն ավարտվում է, ապա նախագահող պաշտոնյան հարցը հնչեցնում է հետևյալ կերպ. «Բոլորը, ովքեր կողմ են այս առաջարկին, ասում են՝ ԱՅՈ, իսկ դրական քվեարկությունից հետո՝ հակառակ կարծիք ունեցողներն ասում են՝ ՈՉ»: Քվեարկությունից հետո նախագահող պաշտոնյան հայտարարում է արդյունքները հետևյալ կերպ. «Այն անցավ [կամ չանցավ], ինչպես հրամայված է»:

Կանոն 24. Նախքան նախագահող պաշտոնյան որևէ հարցի վերաբերյալ քվեարկություն կհայտարարի՝ ցանկացած անդամ կարող է խնդրել քվեարկության ֆիզիկական հաշվարկ: Նախագահը պարտավոր է կատարել այս պահանջը: Սրանից հետո անցկացվում է քվեարկության ֆիզիկական հաշվարկը:

Կանոն 25. Չարցի վերաբերյալ որոշում կայացնելուց հետո այն կարող է վերանայվել միայն ներկաների ձայների երկուերրորդի համաձայնությամբ:

Կանոն 26. Վերանայման մասին առաջարկը պետք է արվի և ընդունվի մեծամասնությամբ քվեարկող երկու անդամների կողմից:

Կանոն 27. Այն անդամը, ում նախագահը

երեք անգամ կարգադրել է զբաղեցնելի տեղը, որակագրկվում է այդ նիստի ընթացքում հետագա աշխատանքներին մասնակցելուց:

Կանոն 28. Բոլոր հարցերը, եթե այլ բան նախատեսված չէ, որոշվում են ձայների մեծամասնությամբ:

Կանոն 29. Նիստի նախագահող պաշտոնյան կկիրառի այս կանոններն ու կանոնակարգերը և իրավունք ունի կարգադրել անդամներին հեռացնել նիստից՝ սույն կանոնները խախտելու համար:

ՎԱՐՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

1. Բացում:
2. Պաշտոնյաների անվանական կանչ:
3. Նախորդ նիստի արձանագրության ընթերցում:
4. Անդամակցության հայտեր:
5. Նոր անդամների ընդունում:
6. Հաղորդակցություններ և օրինագծեր:
7. Պաշտոնյաների, գործադիր խորհրդի և հանձնաժողովների հաշվետվություններ:
8. Անավարտ գործ:
9. Նոր գործ:
10. Ընթացիկ հարցեր:
11. Հետաձգում:

Ինդեքս

Անդամական պարտավորություն, 111-112, 116

Պաշտոնյաների պարտավորությունների ստանձնումը, 111-113

Վարման կարգը, 117

Անդամակցություն, 7, 9-11, 14, 17, 34, 48, 55, 63-64, 92, 111

Իրավասություն, 10

Հատուկ լիազորված կատեգորիաներ, 11

Պատվիրակների անդամության պահանջը, 17

Պարտավորություններ. Տե՛ս ՄՄՄՄ
անդամների իրավունքների և աշխատանքային
պարտականությունների օրինագիծը

Վեճերի լուծում, 11

Փոխանցումներ տեղական միությունների միջև, 63-64

Անդամի իրավունքների օրինագիծ. Տե՛ս Իրավունքների Օրինագիծ

Անդամների մահվան հետ կապված վճարումները, 73

Անդամների շահերը պաշտպանված են, 8, 32, 34, 36, 63, 78, 84

Անուն, Միջազգային միություն, 7

Աշխատանքի մեջ Իրավունքների և Պարտականությունների Օրինագիծ, 85-86

Աուդիտ, իրավասություն առ, 59

Աուդիտոր, Խորհուրդ, 12, 22-23, 25-26, 30

Ընտրություն, 21-22

Թափուր հաստիքներ, 25-26

Պարտավորություններ, 21-22

Առաքելության հայտարարություն, 5-6

Արդար հասարակության տեսլականը, 5-6

Արդարադատություն, 5, 6, 9, 60, 87

Կլիմատ, 5

Հասարակական, 7, 60, 87

Ներգաղթ, 5

Ռասայական, 5

Տնտեսական, 60, 87

Բանակցությունների հանձնաժողովներ, 28

Բանավեճ, կանոններ, 113-116

Բողոքարկումներ, 12, 29, 36, 46-47, 56, 63-67

Գլխահարկ, 16, 18, 26, 43-46, 51, 60, 71-72, 84

Առաջնահերթությունը, 48

Բարի համբավ, Տեղական միություն, 47-48

Կանադա, 46, 50

Կանադական միության հիմնադրամ, 46

Միասնության հիմնադրամ, 46

Պաշտոնաթող անդամներ, 43

Վերջնաժամկետ, 47-48

Տեղական պարտավորություններ, 44-48

Գործադիր խորհուրդ, Միջազգային, 11-14, 19, 20-22, 25-26, 28, 28-32, 35-39, 42-47, 57, 60-61, 67, 68-69, 71, 73, 74, 78, 80, 83-84, 86, 90, 103

Բողոքարկումներ, 29, 36, 46, 48, 56, 63-67

Բողոքներ, ներկայացնելու իրավունք, ներկայացնելու իրավունք, 36-37

Գործադիր կոմիտե, 21

Գործակալության և այլ միջնորդավճարների ընթացակարգ, 41

Գույք, ձեռքբերում և օտարում, 39-40

Դատաքննություններ և բողոքարկումներ, 63-67

Ձեկուցում, 22, 33

Թափուր հաստիքներ, 25-26

Ժողովներ, 35

Ժողովների հրավիրում, 35

Ինքնագրադված անձինք, 11

Իրավական գործողություն, 38, 80

Իրավասություն, 40, 50

Լիազորություն, 37-40

Լիազորությունների պատվիրակություն, 38

Օախսեր, 36

Կանոնադրություններ, 50-51

Կապակցում, 36

Հարակից մարմինների և Աշխատողների կենսաթոշակային ֆոնդ, 74-78

Միաձուլումներ կամ համախմբումներ, 40, 51

Միավորումներ, 40, 41, 70-72

Միջազգային միության գրասենյակի իրավասությունը, 23

Միջազգային նախագահի քվեարկելը, 36

Պաշտոնաթող անդամների խորհրդատվական հանձնաժողով, 24

Պաշտոնաթող խորհրդի անդամ, 21-22

Պաշտոնի դրույթներ, 21

Պարտականություն, 42, 59

Պարտավորություններ, 35-39

Սահմանադրական լիազորություն, 42

Վարկեր, 39

Տեղական միությունների ծանուցում, 36-37

Քվորում, 36

Ֆինանսական հարցեր, 39-41

Գործադիր կոմիտե, 21

Գործադիր փոխնախագահներ, միջազգային, 20, 21, 26, 28, 35

Գործադուլային հիմնադրամ, օգտագործում, 45

Գործադուլի և պաշտպանության հիմնադրամ, Միջազգային, 44

Գործադուլներ և արգելափակումներ, 42

Գործակալության և այլ միջնորդավճարների ընթացակարգ, 41

Գրառումներ, մատյաններ, 22, 29, 31, 34, 35, 49, 59, 64-65, 67-68, 77, 92-93

Անդամների քննության իրավունքը, 92-93

Դատավարություն, 67-68

Միջազգային միություն, 22, 34, 35, 64-65, 92-93

Տեղական միություններ կամ հարակից մարմիններ, 29, 31, 49, 59, 63-64, 76, 92-93

Դատավարություն և պատասխանատվություն, 80

Միջոցների սպառում, 80

Պաշտպանելու լիազորություն, 80

Դատաքննություններ և բողոքարկումներ, 63-64

Բացառում, 68

Բողոքարկումներ, 68-69

Դատական մարմին, 65, 67, 68

Ընթացակարգեր, 65-68

Կարգապահություն, տույժեր, 66, 68

Հիմնական իրավասություն, 67

Մեղադրանքը պետք է լինի հստակեցված, 65

Մեղադրանքի առաջադրում, 65

Մեղադրանքներ, 63-64, 66

Մեղադրանքների ներկայացման ժամկետը, 65

Մեղադրյալի բացակայություն, 68

Միջազգային գործադիր խորհրդի լսում, 67

Միջոցների սպառում, 69

Որոշումներ, 66-68

Տեղական արհմիությունների աշխատակիցների կասեցում, 66

Տեղական միության կամ Միջազգային միության

ներկայացուցչի դեմ, 63-64, 66

Դրամահավաք, անցկացման թույլտվություն, 59

Էթիկական մշակույթ, 87-88, 103-104

Էթիկական վարքագիծ, 64, 87-88, 113

Էթիկա, օրենսգիրք, 91, 103-107

Ազդարարների պաշտպանություն, 110

Ամենամյա զեկուցում, 104

Արգելված ֆինանսական շահեր և գործարքներ, 93-94

Սեփական շահերից ելնելով գործել, 94-95

Բացահայտում, 91, 95, 98, 102, 110

Բողոքներ, 106-108

Իրավասություն, 107-108

Կարգավորելը, 106-107

Համագործակցության ձախողում, 107

Հանձնում, 105

Վատ վարքագիծ, 107

Գաղտնիություն, 105, 110

Երրորդ կողմեր, 96

Էթիկական կասկ, 91, 102, 104, 105, 111

Էթիկական հարցերով մարդու իրավունքների պաշտպան, 91, 102, 103, 105, 106, 111

Էթիկական հարցերով պատասխանատու պաշտոնատար անձ, 102-106

Դիմում, 108

Վերանայել, 108

Իշխանության այլ աղբյուրներ, 89-90

Կապակցված կազմակերպություններ, 97-99

Կիրառելիությունը, 90, 96

Կիրարկում, 87, 88, 90, 102-106

Հաշվետու լինել, 88-89

Հարաբերություններ, Ընտանեկան և անձնական, 100-101

Վերահսկիչ, 101

Նպաստների ֆոնդեր, 97-99

Որակագրկում, 92, 98

Վարկեր, 96

Վճարումներ և նվերներ, 95-96

Արագ փչացող ապրանք, 96

Վրեժն արգելված է, 110

Տնտեսություն, 84, 87, 100

Տուրք, 87, 91, 93, 99-100

Անդամներին, 87

Ֆիդյուցիար, 87, 92-93

Փոխհատուցման ենթակա անձինք, 90

Էմերիտ կարգավիճակ, 24

Ընդհանուր ընթացակարգերի ձեռնարկ, 111-115

Անդամական պարտավորություն, 111

Բանավեճի կանոններ, 113-115

Նախաձեռնության սովորույթ, 111

Պաշտոնյաների պարտավորությունների ստանձնումը, 112

Վարման կարգը, 117

Ընտրություններ, 19-22, 29, 53

Առաջադրման ընթացակարգեր, 19

Բացառություններ, 23

Բողոքի ցույցեր, 20, 29

Կանադայի փոխնախագահներ և գործադիր խորհրդի անդամներ, 21

Մասնակիցների Իրավասություն. Տե՛ս Իրավասություն

Միջազգային պաշտոնատար անձինք, 20

Ոչ անդամների աջակցությունն արգելված է, 19

*Որակավորումներ. Տե՛ս Իրավասություն
Պաշտոնում առաջադրվելու սահմանափակումներ, 23
Տեղական պաշտոնատար անձինք, 52
Իրավասությունից հրաժարվել, 53
Վստահված անձ և գրավոր քվեաթերթիկներ, 53*

Թափուր հաստիքներ, համալրում, 25-26

ժամանակավոր անցումային պլան, 24

Ինքնագրադված անձինք, 11

Իրազեկում, 41

Իրավասություն, 9-11, 10, 13-14, 20, 23, 40, 50, 52, 72-73, 104

*ԼԵԲ-ի կողմից որոշված, 40, 50
Անդամակցության համար, 10
Էթիկական կապերի համար, 104
Լսումներ, 51
Հարցեր վերաբերյալ, 40, 50
Միջազգային միության գրասենյակի համար, 19, 23
Պատվիրակների համար, 13-14, 72-73
Վեճեր, 51
Տեղական միության գրասենյակի համար, 52*

Խտրականությունն արգելվում է, 11, 89

Կազմակերպում, 7-9, 27, 43-44, 51, 55, 57, 61-62, 82, 85, 113

*Բյուջե, 61-62
Կոմիտե, 10, 27, 43, 45, 51, 57, 82
Հաշիվ, 60-61
Նոր ձևեր, 9*

Կանադական միության հիմնադրամ, 46

Կանադական պարտավորություններ, 57

Կանադացի պաշտոնատար անձինք, 20-21

Կանխիկացման քարտեր, 48, 58

Կանոնադրություններ, 15, 18, 29, 32, 34, 47-50, 79

Թողարկում, 50-51

Ժամանակավոր տեղական մարմիններ, 51

Իրավասություն, 50-51

Կանոնադրությունների չեղարկում, 47-48

Կապակցում, 31, 36, 52

Հոգաբարձություն, 30

Տեղական միություններ, 52

Կենսաթոշակային հիմնադրամ. Տե՛ս Զարակից պաշտոնյաների և Աշխատողների կենսաթոշակային ֆոնդ

Կոլեկտիվ բանակցություն, 8, 11, 27, 30, 46, 58, 90, 93-94

Համագումար, Միջազգային, 12-16, 19-22, 26, 29, 33, 34, 36, 37, 40, 41, 69-70, 72-73, 82

Այլընտրանքային պատվիրակներ, 14

Արտակարգ իրավիճակների ապահովում, 12

Բանաձևեր, 19

Բացառություններ, 15

Բողոքարկումներ, 29, 68-69

Բողոքի ցույցեր, 17, 20

Ընտրական այլբողոքի ակցիաներ, 20

Կոնվենցիայի պատվիրակների ընտրություն կամ նշանակում, 16

Միջազգային միության գրասենյակների թեկնածուների իրավասությունը, 19

Միջազգային միության սպայական ընտրությունների անցկացման եղանակը, 20

Գործունեության կարգ, միջանկյալ, 19

Լավ համբավի պահանջ Տեղական միություններ, 16

Կանոններ, միջանկյալ, 19

- Կրկնակի ներկայացումն արգելված է, 15
Հաճախականությունը, 12
Համագումարի հրավեր, 12-15
Հավատարմագրերի Հանձնաժողով, 16-17
    Ընտրական այլ բողոքի ակցիաներ, 17
    Միջազգային նախագահի քվեարկելը, 18
Հատուկ, 12
Միջազգային միության պաշտոնատար անձինք, 20-24
    Ընտրություններ, 19
    Մասնակիցների Իրավասություն, 23
    Միջազգային գործադիր խորհուրդ, 20-21
    Պաշտոնի դրույթներ, 21
Ներկայացում, 14-16
Պաշտոնաթող անդամներ, 15
Պատվիրակներ, 12-16
    Այլընտրանքային, 14
    Ընտրական բողոքի ցույցեր, 17
    Կրկնակի ներկայացումն արգելված է, 15
    Ներկայացման բանաձև, 14-15
    Պաշտոնաթող անդամ, 15
    Պատվիրակների իրավասությունը և ընտրությունը, 13-14
    Տեղական միություն ի պաշտոնե, 13
Քվեարկություն, 14, 15-17
    Միջազգային պաշտոնատար անձինք, 13
    Պաշտոնաթող անդամներ, 15
    Քվեարկության ուժ, 18
Քվորում, 19

Համաժողովներ և սեմինարներ, 27

Համախմբումներ. Տե՛ս Միաձուլումներ կամ

համախմբումներ

Համակարգված բանակցությունների գործընթաց, 27

Հայտարարություն նպատակների վերաբերյալ, 6

Հարակից մարմիններ, 7, 9-10, 16, 27-28, 32-33, 36-38, 41, 49-50, 52-53, 70, 74-80, 90

Սահմանում, 10

Հարակից պաշտոնյաների և Աշխատողների կենսաթոշակային ֆոնդ, 74-78

Ծրագրի հովանավոր, 74

Հավատարմատարներ, 75

Մասնակիցներ, 76

Միջազգային գործադիր խորհուրդ, 74

Ներդրումներ և , չվճարումներ, 79-80

Պատասխանատվություն և հատուցում, 80

Վերացում, 75

Վստահված անձինք, 74-78

Փոփոխություններ, 77

Հոգաբարձություն, 30-31

Արտակարգ, 32

Լսումը՝ արտակարգ հոգաբարձությունից հետո, 32

Լսումը՝ նախքան ոչ շտապ հոգաբարձությունը, 32

Լսումների պատասխանատու, նշանակում և պարտականություններ, 32

Հոգաբարձու , 30-31

Իշխանություն, լիազորություններ և պարտականություններ, 30

Վերահսկողություն և ուղղություն, 31

Նպաստների ֆոնդեր, 31

Պարտադրելու կարգը, 32

Պարտադրման հիմքերը, 30

Մահվան նպաստի վճարումներ, 43, 73

Մեղադրանքներ և ոտնահարում, 63-67

Միաձուլումներ կամ համախմբումներ, 40, 51, 75

Աշխատանքային այլ կազմակերպություններ, 40, 75

Տեղական միություններ, 51, 74

Միասնության հիմնադրամ, 46

Ազատում, 46

Կանադացի, 46

Միավորումներ, 40-41, 70-72, 75, 82-83

Միության ներսում Իրավունքների և

Պարտականությունների Օրինագիծ, 70, 84-85

Կիրարկում, 70

**Միջազգային և տեղական պաշտոնատար անձանց
ընտրությունների քարոզարշավի միջոցներ, 19**

Միջազգային միությանՍ եկամուտներ, 43-47, 55-58

«Անդամ» և «տուրքեր» բառերի սահմանումները, 47

Գլխահարկ, 43-47

Գլխահարկի ճշգրտման լիազորություն, 43

Գլխահարկի վճարման առաջնահերթություն, 48

*Հաշվետվության պահանջներ և Տեղական Միության
գրառումների քննություն, 49*

Հատուկ ֆոնդեր (տես անհատական ցանկերը), 44-45

Պարտավորություններ, 43-46, 55-58

**Միջազգային միության պաշտոնատար անձինք, 19-
22, 26-36. Նաև տե՛ս Նախագահ, Քարտուղար-
գանձապահ և Գործադիր փոխնախագահներ**

Գործադիր խորհուրդ, 21

Գործադիր կոմիտե, 21

Էմերիտ կարգավիճակ, 24

Ընտրություն, 19-20

Թափուր հաստիքներ, 25-26, 38

Իրավասություն, 20, 23

Պաշտոնի դրույթներ, 21

Պարտավորություններ, 21, 26-36

Փոխհատուցում, 28-29

Բազմակի հատուցումն արգելված է, 24-25

Միջազգային միության պարտագերծումը, 80

Միջազգային միություն, 5-14, 20-24, 27-33, 38-40, 43-48, 53, 58, 79, 80, 82

Անուն, 7

Գործողությունները, 5-8

Դատավարություն, 38, 80

Եկամուտներ, 43-47

Իրավասություն, 9-11, 40, 50

Լիազորություն, 9-11

Կազմակերպելը, 7

Կոլեկտիվ բանակցություն համաձայնագրեր, 58

Հարակից մարմիններ, 7, 9-10

Միավորումներ, 40, 41, 70

Նպատակներ,, 7-8

Պարտականությունից ազատում, 59, 80

Տարալուծում, 82

Տեղական միություններ, որոնք կանոնադրված են, 50-51

Օբյեկտներ և նպատակներ, 7-8

Միջանկյալ մարմիններ, միավորումներ, 10, 70-72

Խորհուրդներ, տարածք, տարածաշրջանային, կամ արդյունաբերություն, 10, 71

Կանոնակարգեր, 71

Համագումարների պատվիրակներ, 72-73

Համաժողովներ, տարածաշրջանային, 70

Միավորումներ, 10, 70-72

Միջազգային նախագահի քվեարկելը, 70

Միջազգային Սահմանադրության
համապատասխանություն, 71-72

Տեղական միությունների քվեարկություն, 72

Տեղական, տարածաշրջանային, ազգային կամ
միջազգային մարմիններ, 70

Փոխհատուցում, 73

Ֆինանսներ, 70-71

**Նախագահ, Միջազգային, 10, 11, 18-30, 42, 47-50, 55-59,
66-69, 79, 82-83, 103, 108-109**

Անդամների բողոքներ, 29

Անձնական ներկայացուցիչ, 33

Աշխատակից եմ, 28-29

Աշխատանքային կազմակերպության այլ
գործառույթներում պատվիրակների նշանակում, 30

Բողոքներ, 29

Դատական լիազորություններ, 29

Դատաքննություններ և բողոքարկումներ, 67-68

Էմերիտ կարգավիճակ, 24

Ընտրությունների վերաբերյալ բողոքի ցույցեր, Տեղական
միություններ, 20

Լիազորություն, պարտականություններ,
լիազորություններ, 26-31

Կազմակերպում, 27, 51

Համագումարներ, 12-16, 26, 34

Համակարգված բանակցությունների գործընթաց, 27

համաձայնագրեր, Կոլեկտիվ բանակցություն, 27

Հիմնական իրավասություն, 67, 107-108

Հոգաբարձություններ, 30-32

Հրաժարվելը, 47, 53, 55-56, 60

Որոշիչ ձայն, 27

Պաշտոնավարման իրավունք, 23

Պաշտոնի դրույթներ, 21

Սուբսիդիաներ, 27

Վեճեր, 11

Տեղական միություններին աջակցություն, 33-34

Փոխնախագահների աշխատավարձեր, 28

Ֆինանսներ, 30-31, 52

Նախաձեռնման վճար, 43, 50

Նախաձեռնության սովորույթ, 111

Ներքին կարիքների լուում, 33-34

Պաշտոնաթող անդամներ, 11, 15, 21-25, 43, 45, 53, 55, 57, 60

Գլխահարկ, 43, 45

Խորհրդատվական կոմիտե, 24

Միջազգային գործադիր խորհրդի անդամ, 21-23, 25

Պատվիրակներ, 15

Պարտավորություններ, 55, 57

Պաշտպանիչ դրույթ, 83

Պատվիրակներ. Տե՛ս Համագումար, Միջազգային

Պատվիրակության ձևերի (հավատարմագրերի) հավաստագրում), 16

Պարտականության սահմանափակում, 42, 59, 79-80

Գործընթացի սպասարկում, 81

Պարտականությունից ազատում, 80

Պարտավորություններ, 11, 15, 23, 26, 43, 44, 46, 47, 51, 52, 55-57, 58, 63, 83, 87

Բարձրացումների ժամանակացույց, 55

Բացատրություն, 47

Լավ համբավ, 16, 23, 47, 52, 58, 63

Նվազագույն, 55, 57

Կանադացի, 57

ՄԻԱՑՅԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ, 55-56

Պաշտոնաթող անդամներ, 43-44, 53, 55

Վերացում, 56-57

Վերջնաժամկետ, 47

Տեղական, 55-57

Տոկոսադրույք, 56, 57

Ցմահ անդամներ, 43

Ոստիզմ, կառուցվածքային, հակասևամորթ, 5-6, 113

Հավասարություն, 112

Սահմանադրական փոփոխություններ, 53, 82

Սահմանադրության փոփոխություններ, 71, 82

Սահմանադրություն

Կիրարկում, 79

Մեկնաբանություն, 29

Միջազգային մարմնի առաջնահերթություն, 54

Տարածում, 54

Տեղական միություն, 10, 13-14, 52-55, 73, 106

ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ, 53, 82

Վարման կարգը, 19, 113, 117

Վեճ, անդամակցություն, 11

Վերալում իրականացնող ծառայողներ, 32, 51, 61, 67, 69, 109

Վերահսկել, 33-34

Տարրալուծում, 82-83

Միջազգային միություն, 82

Տեղական միություն, 82-83

Տեղադրման պարտավորություն, պաշտոնատար անձինք, 112

Տեղական միություններ, 11, 13-14, 16, 18, 29, 30, 33, 36, 40, 41, 42, 44-47, 51-58, 63-66, 69, 71, 72-76, 80, 82, 83, 90

C.O.P.E. պահանջներ, 62

Անդամակցության իրավասություն. Տե՛ս Իրավասություն

Անդամների փոխանցումներ, 63-64

Անուններ ու հասցեներ, անդամների և պաշտոնատար անձանց, 48-49

Աուդիտ, 49, 59

Բյուջեի կազմակերպում, 60-61

Գլխահարկ, 16, 18, 26, 43, 44-47, 51, 60, 71, 84

Գործադիր խորհուրդ, 52, 60, 71

Գրքերի և գրառումների փորձաքննություն միջազգային, 49

Դաշնային PAC-ներ, 60

Դատավարություն, 80

Դրամահավաք անցկացնելու թույլտվություն, 59

Եկամուտներ, 43-47

Լավ համբավ, 15, 47

Կանխիկացման քարտեր, 58

Կանոնադրության չեղարկում, 32, 48, 50, 79

Կանոնադրություն, 29, 34, 50-51

Կապակցում, 31, 36, 52

Կենսաթոշակային հիմնադրամ, 74-78

Կոլեկտիվ բանակցություն համաձայնագրեր, 27, 30, 58, 90

Կոմիտեներ, 60

Համախմբում, 40, 51

Հաշվետվություններ, 30, 49, 77, 93

Միաձուլում, 51, 75

Միջազգային կոնվենցիայի պատվիրակներ, 13-17

Այլընտրանքային պատվիրակներ, 17

Իրավասություն, 13-14

Պատվիրակների ընտրությունների բողոքի ցույցեր, 17

Միջազգային Սահմանադրության կիրարկում, 79

Նիստերի պահանջ, 55

Պաշտոնաթող անդամներ, 11, 15, 43, 55-56, 57

Պաշտոնատար անձանց ընտրությունը.
Տե՛ս Ընտրություններ

Պաշտոնատար անձանց իրավունք, 52

Պարտավորություններ, 46, 47-48, 52-58

C.O.P.E., 62

Չեկուցում, 48-49

Միջին աշխատավարձի զեկուցում, 49

Նոր ուժի միասնության ստանդարտ, 46

Սահմանադրություն, 54

Միջազգային միության հաստատում, 54

Վեճի դեպքում գերակշիռ է միջազգային
սահմանադրությունը, 54

Տարալրուծում, 82-83

Տեղական տուրքեր. Տե՛ս Պարտավորություններ

Ցուցակներ, 48-49

Փոխանցումներ, 63-64

Քաղաքական կրթություն և գործողությունների ծրագիր.
Տե՛ս C.O.P.E.

Տեղական միություններին աջակցություն, 33-34

Փոխանցումներ, 63-64

Փոխնախագահներ, միջազգային, 20-21, 25, 26, 28-29, 35

Գործադիր կոմիտե, 21

Ընտրություն, 19-20

Թափուր հաստիքներ, 25-26

Պարտավորություններ, 21, 35

Փոխհատուցում, 29-30

Քաղաքական կրթություն և գործողությունների ծրագիր.
Տե՛ս **C.O.P.E.**

Քառամյա քաղաքական հիմնադրամ, 44

Քարտուղար-Գանձապահ, Միջազգային, 16-23, 30, 32,

34-36, 45-50, 56, 61, 67-68, 80, 94, 103

Դատաքննություններ և բողոքարկումներ, 67-68

Ծախսեր, 34

Կանոնադրություններ, կնիք, 34, 50-51

Համագումարին զեկուցել, 34

Համագումարի վարույթ, 16-18, 34

Հաշվետվություններ, 34

Միջոցների պաշտպանություն, 34

Պաշտոնավարման իրավունք, 23

Պարտավորություններ, 34-35

Օբյեկտներ և նպատակներ, 7-8

C.O.P.E., 44, 62

PACs, 60. Նաև տե՛ս **C.O.P.E.**

ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ ՄԱՏՈՒՑՈՂՆԵՐԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ
ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ SOC, CLC

1800 Massachusetts Ave., NW • Washington, D.C. 20036

202.730.7000 • TDD: 202.730.7481

www.seiu.org

**THIS
UNION**

**KANI
MIDOWGAN**

**LIÊN
ĐOÀN NÀY**

**ԱՅՍ
ՄԻՈՒԹՅՈՒՆԸ**

**TEN
ZWIĄZEK**

**ANG UNYON
NA ITO**

**ESTA
UNIÓN**

**우리
UNION**

**OVAJ
SINDIKAT**

**我们的
工会**

**CE
SYNDICAT**

**ЭТО —
ПРОФСОЮЗ**

Ծառայություն Մատուցողների Միջազգային Միություն, SOC, CLC